

Implementatieplan

Solidaire premiereregeling

per 1 januari 2026

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Inrichting projectorganisatie en besluitvorming	4
1.a. Inrichting projectstructuur ten behoeve van transitieperiode	4
1.a.1. Programmaorganisatie pensioenfonds Schoonmaak	4
1.a.2. Programmaorganisatie pensioenuitvoeringsorganisatie APG	5
1.a.3. Programmaorganisatie vermogensbeheerder Achmea IM	6
1.b. Mijlpalen en tijdslijnen	7
1.c. Besluitvormingsproces vaststelling implementatieplan	8
1.c.1. Het doorlopen besluitvormingsproces	8
1.c.2. Oordeel van bestuur en sleutelfunctiehouders	8
1.c.3. Oordeel van pensioenfondsorganen	8
2. Risicobeheer	10
2.a. Integraal risicomanagement	10
2.b. Belangrijke wijzigingen	14
2.b.1. Wijzigingen in relatie pensioenuitvoeringsorganisatie en de vermogensbeheerketen	14
2.b.2. Wijzigingen in de belangrijkste bedrijfsprocessen	15
2.b.3. Wijzigingen in de governance	17
2.b.4. Wijzigingen in de kostenstructuur	17
2.c. Risicogebieden	20
2.c.1. Operationele- en IT-risico's	20
2.c.2. Procesbeheersing	21
2.c.3. Uitbestedingsrisico	22
2.c.4. Financiële risico's	24
2.c.5. Juridische en privacy risico's	26
2.d. Oordeel op technische uitvoerbaarheid	29
2.d.1. Haalbaarheidsanalyse	29
2.d.2. Stappen en tijdslijn voor gereedmaken IT systemen & haalbaarheidsrisico's en beheersingsmaatregelen	29
2.e. Aanvullende risicoanalyse Pensioenfonds Schoonmaak	32
2.f. Concluderend oordeel bestuur	34
3. Data en datakwaliteit	35
3.a. Beschikbaarheid van data voor, tijdens en na transitie	36
3.b. Borging datakwaliteit risico's voor, tijdens en na transitie	37
3.c. Overzicht risicogroepen (complexe dossiers)	43
3.d. Kwalitatieve en kwantitatieve risicobereidheid	44
3.e. Detaillering vaststelling en borging van datakwaliteit voor invaren	45

3.f. Detaillering vaststelling data issues en benodigde opvolging voor invaren	47
3.g. Data issues en opvolging t.a.v. risicogroepen (complexe dossiers)	48
3.h. Externe toetsing op vaststelling van datakwaliteit voor invaren	50
3.i. Externe toetsing op vaststelling van datakwaliteit direct na invaren	51
3.j. Data issues en opvolging na invaren.....	52
3.k. Verwerking terugwerkende kracht mutaties	53
4. Invaren.....	54
4.a. Invaarverzoek en invaarbesluit.....	54
4.a.1. Het verzoek van sociale partners om in te varen	54
4.a.2. Invaarbesluit Pensioenfonds Schoonmaak	54
4.b. Invulling besluit over omrekenmethoden en aanwenden vermogen	58
4.c. Omgang met opgebouwde rechten	59
4.c.1. Minimaal Vereist Eigen vermogen.....	59
4.c.2. Gehanteerde methode voor waardering aanspraken en pensioenrechten	60
4.c.3. Gebruikte bestuurlijke ruimte binnen de gekozen methodes	60
4.c.4. Financiering compensatie afschaffing doorsneesystematiek	60
4.c.5. Initiële vulling en regels t.a.v. solidariteitsreserve	61
4.c.6. Operationele reserve en eigen vermogen	62
4.c.7. Verlenen van inhaalindexatie	63
4.c.8. Gevolgen van overbruggingsplannen.....	63
4.c.9. Gevolgen van toeslagverlening onder indexatie AMvB.....	63
4.c.10. Arbeidsongeschiktheidspensioen, premievrije voortzetting en nabestaanden.....	64
4.c.11. Wijze van uitvoering pensioenovereenkomst	67
4.c.12. Onderbouwing transitie effecten en compensatie	68
4.c.13. Onderbouwing evenwichtige belangenafweging	70
4.c.14. Beschrijving en onderbouwing evenwichtigheid invaardeckingsgraad	70
5. Transitie-FTK en overbruggingsplan	71
5.a. Besluitvorming geen Transitie-FTK en overbruggingsplan	71
5.b. Effect van toeslagverlening tussen 2022 en invaarmoment.....	72
6. Transitieplan	78
6.a. Besluitvormingsproces transitieplan	78
6.b. Wijze van vaststelling evenwichtigheid transitieplan	79
6.c. Wijze van vaststelling uitvoerbaarheid transitieplan.....	82
6.d. Toets op conformiteit transitieplan.....	83
6.e. Toelichting op afwijking transitieplan	84
6.f. Financiële grenzen voorwaardelijk aan transitieplan.....	85
6.g. Afspraken bij overschrijding financiële grenzen transitieplan.....	86
Bijlagen.....	87

Inleiding

Voor de implementatie van de solidaire premiereregeling als gevolg van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) heeft Pensioenfonds Schoonmaak een implementatieplan opgesteld. In dit plan is vastgelegd hoe de voorbereidingen door Pensioenfonds Schoonmaak zijn en worden getroffen en hoe invulling zal worden gegeven aan de uitvoering van de gewijzigde pensioenovereenkomst. Daarbij beschrijven we ook hoe we met opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten van (gewezen) deelnemers en uitkeringsgerechtigden omgaan.

In dit implementatieplan leggen wij op hoofdlijnen de onderlinge samenhang tussen alle relevante onderwerpen vast. Het geeft een samenvattende beschrijving van de aanpak die wij als fonds de afgelopen maanden hebben gehanteerd en de komende maanden nog zullen hanteren, in samenwerking met onze pensioenuitvoeringsorganisatie APG en onze vermogensbeheerder Achmea IM. Northern Trust heeft geen nieuwe rol in de transitie en wordt daarom in dit document verder niet opgenomen.

We zijn ons ervan bewust dat de gewijzigde pensioenovereenkomst en de besluiten zoals vastgelegd in het transitieplan grote impact kunnen hebben op groepen (gewezen) deelnemers en uitkeringsgerechtigden. Met duidelijke en tijdige communicatie geven we onze deelnemers maximale grip en een gerust gevoel, vóór, tijdens én na transitie. Hoe we dit aanpakken hebben we beschreven in het communicatieplan, een separaat document dat integraal onderdeel uitmaakt van dit implementatieplan.

Dit implementatieplan sluit aan op het transitieplan, zoals dat door onze sociale partners is opgesteld. In het laatste hoofdstuk lichten we de aansluiting op het transitieplan toe.

1. Inrichting projectorganisatie en besluitvorming

1.a. Inrichting projectstructuur ten behoeve van transitieperiode

Ten behoeve van de transitieperiode is een programmaorganisatie ingericht. We beschrijven hierna achtereenvolgens:

- De programmaorganisatie van Pensioenfonds Schoonmaak (overall aansturing en coördinatie vanuit het fonds)
- De programmaorganisatie van onze uitbestedingspartner voor de pensioenuitvoering APG en onze uitbestedingspartner voor het vermogensbeheer Achmea IM

1.a.1. Programmaorganisatie pensioenfonds Schoonmaak

Voor het Wtp-transitietraject is eind 2023 een projectorganisatie ingericht. We sluiten zoveel mogelijk aan bij de huidige governance. In 2024 is er tijdelijk een commissie Wtp geweest die naast de bestaande commissies voor overkoepelende Wtp onderwerpen in het leven is geroepen. In 2025 zal de beleidsvoorbereiding, monitoring en uitvoering via het Uitvoerend Bestuur (UB) plaatsvinden. Het UB wordt ondersteund door een programmamanager.

De scope voor het Wtp-programma is de gehele transitie naar en implementatie van de Solidaire Premieregeling (SPR). Dit betreft dus activiteiten bij Pensioenfonds Schoonmaak (zoals het opstellen van het implementatieplan, communicatieplan, afstemming met diverse stakeholders), bij Achmea IM (zoals het beleggingsbeleid en het vermogenstransitieplan) en bij APG (bijvoorbeeld het opstellen van juridische documenten, datakwaliteit, invaren en implementatie) en gezamenlijke APG/Achmea IM onderwerpen zoals de verbindingfunctie.

De huidige commissies, CCP (commissie communicatie en pensioenbeheer), CVB (commissie vermogensbeheer) en CFRI (commissie Finance Risk en IT), blijven doen wat ze doen, in dezelfde samenstelling, maar dan met een focus op de run.

Waar het gaat om de change:

1. Beleidsvoorbereiding van change-onderwerpen met een duidelijk vermogensbeheer- (CVB)-, pensioenbeheer- (CCP) of Risk/IT (CFRI)-karakter, worden in de betreffende commissie voorbereid/behandeld. Het bestuur wordt geadviseerd over te nemen beleidsbesluiten. De commissies worden ingezet als 'werkstromen vermogensbeheer (VB), pensioenbeheer (PB) en Communicatie'. Bijvoorbeeld: CVB - beleggingsbeleid SPR, CCP - Wettelijk communicatieplan, complexiteitsreductie, pensioen- en uitvoeringsreglement, - klachtenregeling, CFRI: risicobeoordelingen, risicoregister, databeleid en ICT-beleid.
2. Change-onderwerpen die gaan over het Wtp-programma of geen duidelijke VB- CP-of FRI-beleidsfocus hebben, worden vanwege het integrale karakter voorbereid met het uitvoerend bestuur en vervolgens in het bestuur behandeld. Bijvoorbeeld: implementatieplan, verbindingfunctie, datakwaliteit, invaren.
3. Basis hiervoor is de gedetailleerde projectplanning. Hierin zijn alle relevante onderwerpen voor de transitie opgenomen en toegewezen aan de verantwoordelijken met een tijdpad.
4. Opvolging, uitvoering en monitoring (in detail) van change-onderwerpen, die door het bestuur of uitvoerend bestuur zelf zijn besloten of vastgesteld, zijn de verantwoordelijkheid van het UB (met de programmanager). Dit overeenkomstig de bestaande governance opzet.

Het uitvoerend bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de projectactiviteiten van het Wtp-programma. Hier wordt gestuurd op basis van de (detail) programmaplanning. Het UB heeft mandaat op operationele onderwerpen over Wtp. Het uitvoerend bestuur vergadert daarvoor één keer per maand of vaker indien nodig. Bestuur blijft eindverantwoordelijk.

De projectorganisatie wordt aangestuurd door een programmamanager.

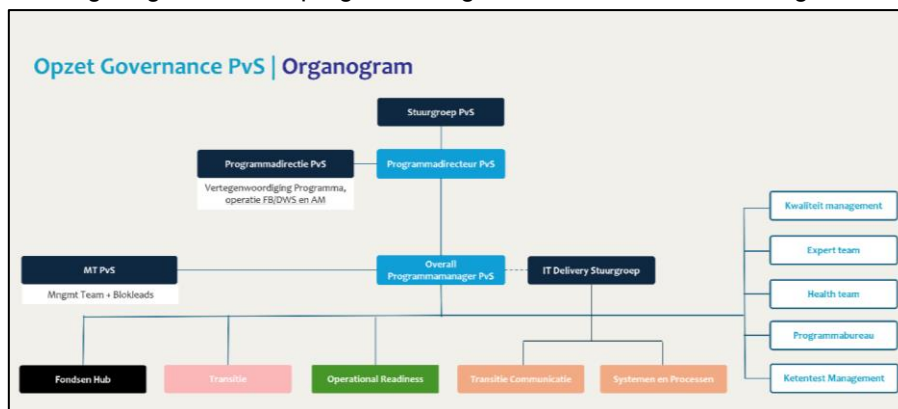
Tot het takenpakket van de programmamanager behoren de volgende werkzaamheden:

- Overall coördinatie en aansturing van de Wtp-transitie (totale scope en planning met de onderdelen: fondsactiviteiten rondom Wtp, dienstverlening APG, datakwaliteit, processen en systemen, implementatie, Achmea IM en verbindingfunctie);
- Opstellen en bewaken van de planning;
- Bijhouden en sturen op risico's en issues (fonds, APG, Achmea IM, dus op totale scope);
- Deelname aan en voorbereiding van Uitvoerende Bestuurders Overleg (UBO) onderdeel Wtp: overall rapportage maken en voortgang bespreken, voorleggen van te nemen besluiten door UB;
- Projectgroep Wtp voorzitten en voorbereiden (2-wekelijks); en
- Ondersteuning over Wtp-transitie in de voorbereiding voor fondsorganen en andere overleggen (VO, SFH's, Bestuur, Intern Toezicht, Sociale Partners).

1.a.2. Programmaorganisatie pensioenuitvoeringsorganisatie APG

Onze uitvoeringsorganisatie APG speelt een belangrijke rol in de voorbereiding en uitvoering van een beheerste implementatie van de nieuwe pensioenregeling. Dit gebeurt zowel via de directe ondersteuning vanuit de lijn als via een programmaorganisatie specifiek ingericht op de implementatie van de Wtp. Dit programma, genaamd 'Pensioen van Straks', werkt vanuit een vijftal onderdelen. Elk onderdeel organiseert een cluster van activiteiten, waarbij ze gezamenlijk de gehele implementatie van de nieuwe pensioenregeling bestrijken. APG voorziet ook via House of Comfort¹ in checks and balances ten aanzien van dit proces. APG legt verantwoording af over deze dienstverlening in maandelijkse voortgangsrapportages. Verder organiseert APG-bijpraatsessies voor fondsbesturen over de ontwikkelingen. Ten slotte komen eventuele issues aan de orde in de performedialogen tussen het fonds en APG.

Uitgedrukt in een organogram ziet de programmaorganisatie van APG er als volgt uit:

Figuur 1.1: Organogram programmaorganisatie APG

Het programma wordt aangestuurd door een programmadirectie (programmadirecteur, overall programmamanager en operationeel directeurs van de pensioenuitvoeringsorganisatie). De programmadirectie rapporteert direct aan de stuurgroep Pensioen van Straks, die wordt gevormd door de Raad van Bestuur van APG, aangevuld met de programmadirecteur. De stuurgroep Pensioen van

¹ Het doel van het House of Comfort is dat stakeholders (waaronder de fondsklanten) aan het einde van programma Pensioen van Straks op basis van een gevuld House het gewenste comfort hebben gekregen ten aanzien van een beheerste en aantoonbare transitie naar het nieuwe stelsel. Het House of Comfort geeft inzicht in de activiteiten van 1e, 2e en 3e lijn van APG en eventueel de externe partijen in dit kader. Daarnaast biedt het de mogelijkheid om op kwartaalbasis input te leveren richting APG. Elk kwartaal wordt gerapporteerd over de belangrijkste bevindingen en conclusies en wordt een update gedeeld met de vooruitblik van werkzaamheden in de komende 3 kwartalen

Straks bewaakt de totale voortgang van het programma, neemt strategische besluiten en bepaalt scope, budget en tijd. Een en ander in regelmatige afstemming met de belangrijkste stakeholders: fondsklanten, toezichthouders, aandeelhouders en (onder-)uitbestedingspartners.

Onder de programmadirectie en de stuurgroep vindt de operationele aansturing plaats door een managementteam en een ondersteunend aantal functies, waaronder kwaliteitsmanagement, IT en datalandschap (IT-health team), beleidsontwikkeling (expertteam) en programma ondersteuning (programmabureau). Om een goede werking van processen en systemen te waarborgen is voor de integrale ketentesten over de diverse onderdelen heen een separate aansturing ingeregeld.

1.a.3. Programmaorganisatie vermogensbeheerder Achmea IM

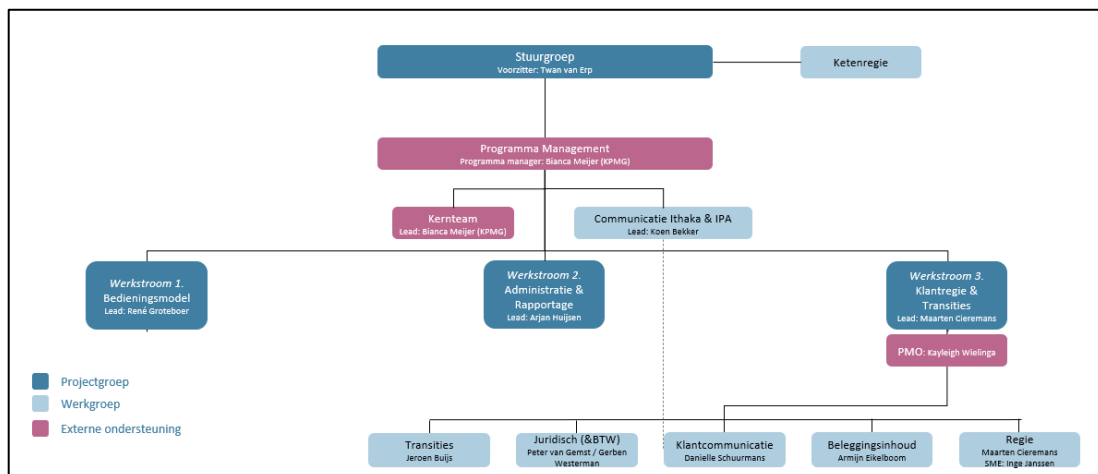
Door Achmea IM is er een groot implementatietraject “Implementatie Pensioen Akkoord” (IPA) opgezet om al haar klanten voor 1 januari 2028 te migreren naar de nieuwe pensioenregeling. Binnen dit implementatietraject zijn er een drietal werkgroepen opgezet die individueel rapporteren naar een “Kernteam”. Dit Kernteam wordt gevormd door een overkoepelende programma manager en de project leads vanuit de onderliggende werkstromen. Het Kernteam rapporteert, via het programma management, de algehele voortgang aan de stuurgroep waar de directieleden van Achmea IM in participeren. Iedere twee weken ontvangt het Pensioenfonds Schoonmaak van Achmea IM (AIM) een voortgangsrapportage in het kader van de WTP. Ieder kwartaal ontvangt Pensioenfonds Schoonmaak een risico rapportage.

De volgende drie werkstromen zijn binnen Achmea IM opgericht:

1. Werkstroom Bedieningsmodel;
2. Werkstroom Administratie & Rapportage; en
3. Werkstroom Klantregie & Transitie.

Daarnaast bestaat er een werkgroep die zich richt op de communicatie.

De definitieve aanpassingen in de administratie en de daadwerkelijke omvorming van de portefeuille wordt uitgevoerd binnen de werkstroom Klantregie & Transitie. Per klant wordt er een separaat transitieteam opgestart dat onder leiding staat van een transitie manager. De transitie manager rapporteert over de voortgang richting de werkstroom Klantregie & Transitie en de accountmanager.

Figuur 1.2: Organogram programmaorganisatie Achmea IM

1.b. Mijlpalen en tijdslijnen

Gedurende het besluitvormingsproces heeft het bestuur haar stakeholders (sociale partners en het verantwoordingsorgaan) regelmatig meegenomen in de stand van zaken om zodoende signalen en zorgen ook vroegtijdig zoveel mogelijk te kunnen wegnemen.

Hieronder is een grove schets opgenomen van de belangrijkste gerealiseerde en nog te realiseren mijlpalen.

Mijlpaal	Beschrijving	(geplande) datum realisatie
Definitief transitieplan	Vastleggen van afspraken van de nieuwe regeling door sociale partners inclusief de keuze om in te varen.	19 september 2024
Vaststellen risicohouding	Uitwerking van de regeling en risicohouding o.b.v. het transitieplan	9 oktober 2024
Concept Opdrachtaanvaarding en voorgenomen invaarbeveluit	Beoordeling van het transitieplan door het fonds op uitvoerbaarheid, wettelijke kaders en een toets op evenwichtigheid. Het bestuur aanvaardt de opdracht van sociale partners in concept en neemt een voorgenomen invaarbeveluit	9 oktober 2024
Wettelijk Communicatieplan	Voorlopig vaststellen van het wettelijk communicatieplan (WcP)	25 juni 2024
Datakwaliteit AuP fase 6	Vaststellen datakwaliteit (get clean)	10 juli 2024
Goedkeuringsbesluit Intern toezicht	NUB geeft onderbouwd haar goedkeuring voor het invaarbeveluit en deelt dit met het VO	5 december 2024
Advies VO	VO geeft een advies op het voorgenomen invaarbeveluit en het wettelijk communicatieplan (WcP)	6 december 2024
Invaarbeveluit	O.b.v. implementatieplan, WcP en oordelen van sleutelfunctiehouders, VO en intern toezicht, neemt het bestuur een definitief invaarbeveluit.	11 december 2024
Invaarmelding bij DNB	De invaarmelding bij DNB (implementatieplan en invaarsjabloon) en AFM (wettelijk communicatieplan)	15 december 2024
Pensioen- en uitvoeringsreglement	Definitieve pensioenreglement en uitvoeringsreglement vastgesteld in bestuur	Januari 2025
Go/no-go moment 1	Besluit versturen transitiecommunicatie	Juli 2025
Go/no-go moment 2	Comfort op voortgang testen en proefmigraties (systeem voortgang)	Oktober 2025
Beschikking DNB	Verklaring geen bezwaar van DNB	Oktober 2025
Go/no-go moment 3	Definitieve besluitvorming	November 2025
Go live	Processen en systemen zijn operationeel	1 januari 2026
Invaren en start nieuwe regeling	Transitiedatum nieuwe regeling en invaren	1 januari 2026
Monitoring en nazorg	Periode van nazorg en monitoring	1 april 2026

Tabel 1.1: Overzicht mijlpalen

1.c. Besluitvormingsproces vaststelling implementatieplan

1.c.1. Het doorlopen besluitvormingsproces

De besluitvorming ten aanzien van het implementatieplan is de verantwoordelijkheid van het bestuur van Pensioenfonds Schoonmaak.

De totstandkoming en besluitvorming van dit implementatieplan is in onderstaande tabel weergegeven.

Wat	Wie	Wanneer
Oplevering 1e concept implementatieplan ter review, afstemming met APG en Achmea IM	Programmamanager/ projectgroep	Oktober 2024
Bespreking en verwerking van de feedback van het uitvoerend bestuur	Uitvoerend bestuur	Oktober 2024
Oordeelsvorming in het bestuur	Bestuur	6 november 2024
Juridische/ volledigheidcheck	APG	22 november 2024
Uitvoeringstoets	APG	26 november 2024
Oordeel over besluitvorming	Niet uitvoerend Bestuur/ intern toezicht	4 december 2024
Opinie SFH Risk	SFH risk	6 december 2024
Audit	SFH IA	6 december 2024
Besluitvorming in bestuur	Bestuur	11 december 2024
Informer VO	Bestuur	18 december 2024
Informer Sociale Partners	Bestuur	18 december 2024

Tabel 1.2: Overzicht totstandkoming implementatieplan

1.c.2. Oordeel van bestuur en sleutelfunctiehouders

Het implementatieplan is een vastlegging van diverse eerdere trajecten die separaat ter besluitvorming zijn voorgelegd en waarvoor voor elk traject een eigen bestuurlijk traject is gevolgd. Dit op basis van het BOB-model² met separate risicobeoordelingen van de sleutelfunctiehouders (bijvoorbeeld datakwaliteit, risicohouding, evenwichtigheid). Dit komt op verschillende onderdelen terug in het implementatieplan en is los daarvan uitgebreid vastgelegd en is ook opgenomen als onderbouwing in het invaarsjabloon. De sleutelfunctiehouders hebben op de verschillende elementen die onderdeel vormen van het implementatieplan risico-opinies geschreven en het bestuur heeft deze opinies expliciet meegewogen in de besluitvorming over deze deelaspecten.

De sleutelfunctiehouder risk heeft een opinie geschreven op het implementatieplan. De aanbevelingen zijn opgevolgd door het bestuur en verwerkt in het implementatieplan. Hiermee ziet de sleutelfunctiehouder risk geen redenen om het implementatieplan niet vast te kunnen stellen in het kader van de transitie naar WTP.

De conclusie van de sleutelfunctiehouder internal audit is dat het implementatieplan zorgvuldig tot stand is gekomen. Het implementatieplan geeft voldoende houvast voor een zorgvuldig implementatietraject.

Het bestuur van Pensioenfonds Schoonmaak baseert het besluit over het implementatieplan op een uitgebreid bestuurlijk traject dat de het afgelopen jaar heeft plaatsgevonden (zie paragraaf 1.c.1).

1.c.3. Oordeel van pensioenfondsorganen

Het intern toezicht en het verantwoordingsorgaan hebben specifieke- of adviesrechten bij besluiten over omzetten van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten en het verdelen van het

² BOB staat voor de 3 stappen in het proces naar besluitvorming: Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming.

fondsvermogen (zie paragraaf 4.a). Daarnaast is het verantwoordingsorgaan betrokken bij de vastlegging van de risicohouding.

Het verantwoordingsorgaan heeft geen adviesrecht ten aanzien van het vaststellen van het implementatieplan omdat het implementatieplan een informatiedocument is en geen voorgenomen bestuursbesluit. Het intern toezicht heeft op grond van artikel 150m derde lid Pensioenwet de taak om toezicht te houden op de voorgenomen interne collectieve waardeoverdracht met inbegrip van het aanwenden van het vermogen en legt hier verantwoording over af in het jaarverslag. Om dit op een goede manier te kunnen doen heeft het intern overzicht overeenkomstig artikel 150m, zevende lid Pensioenwet beoordeeld of zij een goedkeuring kan geven aan het voorgenomen besluit tot interne waardeoverdracht.

Zowel het intern toezicht als het verantwoordingsorgaan zijn intensief meegenomen bij de eerdere trajecten die hun weerslag hebben gekregen in het implementatieplan.

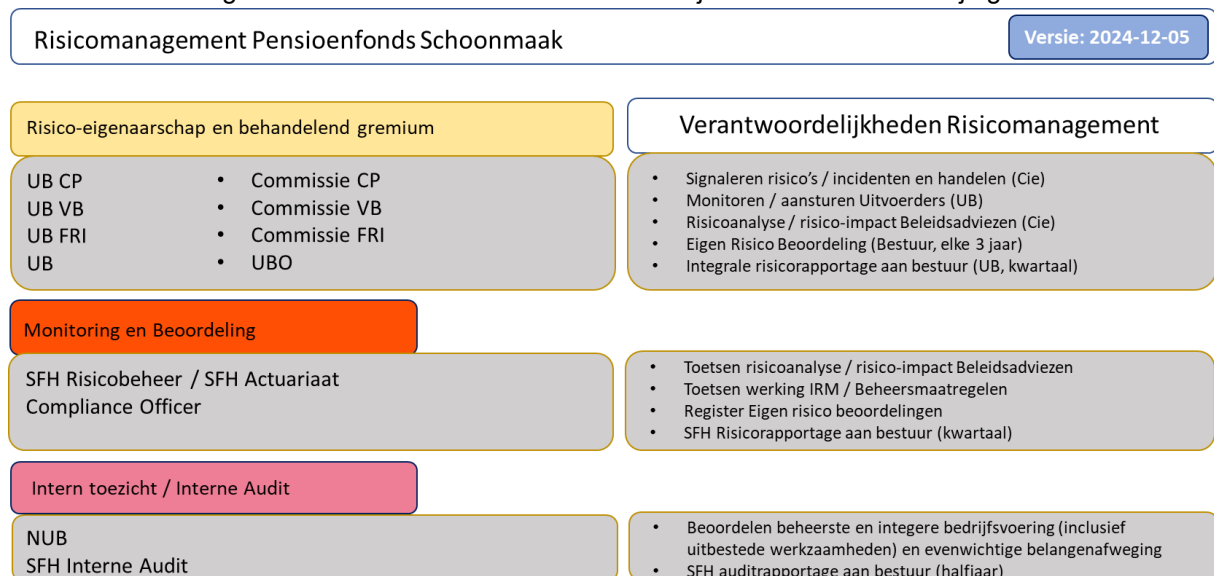
2. Risicobeheer

2.a. Integraal risicomanagement

Integraal Risicomanagement is een proces waarbij risico's op een systematische en gestructureerde wijze inzichtelijk worden gemaakt en bewaakt. Het proces Integraal Risicomanagement begint met het vaststellen van de ambitie en het opstellen van de strategie, het bepalen van het risicoprofiel en de risicobereidheid en eindigt met het monitoren van en rapporteren over de effectiviteit van de beheersmaatregelen.

Kennis van de risico's die onze ambitie en strategie bedreigen en het treffen van maatregelen om die risico's te beheersen, helpt ons bij het bereiken van onze doelstellingen. Het fonds vindt het belangrijk dat integraal risicomanagement in de volle breedte (IRM) wordt ingericht. De transitierisico's zijn onderdeel van de integrale risicomanagementcyclus van Pensioenfonds Schoonmaak. Het bestuur is te allen tijde eindverantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van de het IRM-proces.

In onderstaande figuur worden de rollen en verantwoordelijkheid verder inzichtelijk gemaakt.

Figuur 2.1: Risicomanagement Pensioenfonds Schoonmaak

Three lines model

Om goed met onze risico's om te gaan, heeft Pensioenfonds Schoonmaak 3 verschillende lijnen ingericht die elkaar aanvullen. In bovenstaande figuur is dat met verschillende kleuren aangegeven. Het uitvoerend bestuur en de bestuurscommissies (Communicatie en Pensioenbeheer, Vermogensbeheer, Financiën, Risicobeheer & ICT) monitoren de risico's in de uitvoering en nemen (aanvullende)maatregelen om deze risico's te beheersen. Dat is de 1e lijn. De sleutelfunctiehouders Risicobeheer en Actuarieel toetsen en adviseren vanuit de 2e lijn extra goed de werkzaamheden van de 1e lijn. De sleutelfunctiehouder Interne Audit toetst vanuit een onafhankelijke invulling vervolgens of de 1e en de 2e lijn en het bestuur hun taak goed hebben verricht. Pensioenfonds Schoonmaak heeft een omgekeerd gemengd bestuursmodel. Hierbij houdt het niet uitvoerend bestuur toezicht op het bestuur.

Risicoregister

Het totaaloverzicht van de risico's die het fonds loopt, is opgenomen in het risicoregister. De risico's worden hierbij ingedeeld naar de volgende hoofd risico's:

- Strategie & Governance;
- Financieel;
- Niet-financieel.

In het risicoregister zijn eveneens de risico's opgenomen die te maken hebben met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

Het uitvoerend bestuur rapporteert per kwartaal over de uitgevoerde werkzaamheden en de risicobeheersing aan het bestuur. De commissie FRI heeft hierbij bijzondere aandacht voor de rapportage over de risico's. De Sleutelfunctiehouder (SFH) Risicobeheer rapporteert vanuit de 2de lijn elk kwartaal aan het bestuur over de uitgevoerde werkzaamheden en geeft een oordeel over de door het fonds ingeschatte risico's en beheersing. De SFH Actuarieel rapporteert per kwartaal, maar dan over de actuariële risico's zoals de berekening van de technische voorziening en de verplichtingen.

De commissie FRI monitort of het IRM-proces binnen het fonds op systematische wijze door het UB en de verschillende commissies wordt uitgevoerd.

Pensioenfonds Schoonmaak heeft de activiteiten op gebied van pensioenbeheer en vermogensbeheer uitbesteed aan haar uitbestedingspartners, in het bijzonder aan de pensioenuitvoeringsorganisatie APG en de vermogensbeheerder Achmea IM. Het pensioenfonds monitort de wijze waarop de uitbestedingspartners de activiteiten uitvoeren, maar ook de wijze waarop deze uitbestedingspartners het risicomanagementproces hebben ingericht. In de volgende paragrafen wordt het risicomanagementproces bij onze uitbestedingspartners verder toegelicht.

APG

Wij hebben onze pensioenuitvoering uitbesteed aan APG Groep N.V. en haar dochterondernemingen (hierna: APG). De ambitie van APG is om bij alle medewerkers het risicobewustzijn in zijn/haar DNA te verankeren waardoor dit voor eenieder een vaste manier van werken is. De beheersing van risico's is op deze wijze een integraal onderdeel van de dagelijkse werkzaamheden. Hiermee is ook bij APG sprake van integraal risicomanagement. Door middel van het risicomanagementproces bewaakt APG de ontwikkeling van haar risicoprofiel ten opzichte van de risicobereidheid en worden risico's waar nodig vermeden, gemitigeerd of geaccepteerd.

Om tot een hoog niveau van beheerste en integere bedrijfsvoering te komen, heeft APG het APG Integraal Risicomanagement Raamwerk opgezet. Dit raamwerk bestaat uit de risicogovernance, de risicocultuur, het risicobeleid, de risicobereidheid, het risicomanagementproces en de risicorapportage. Het risico- en controle raamwerk is een belangrijk onderdeel van het risicomanagementproces en is bij APG geborgd tot en met het niveau van de Raad van Bestuur.

De interne beheersing bij APG is in haar reguliere processen ingericht, waarbij vanuit een risicogerichte benadering beheersingsmaatregelen gedefinieerd en geoperationaliseerd worden om te komen tot een beheerste en integere bedrijfsvoering. Deze beheersing wordt getoetst door de externe accountant van APG, wat uitmondt in een ISAE 3402 rapportage.

Als bestuur van het fonds blijven wij eindverantwoordelijk voor de interne beheersing bij onze uitbestedingspartners. De ISAE 3402 rapportage helpt ons bij het monitoren van het risicomanagementproces bij APG. De ISAE 3402 rapportage is op dit moment operationeel ten aanzien van de huidige processen die voor ons door APG worden uitgevoerd. Door de invoering van de nieuwe pensioenregeling wordt een aantal processen gewijzigd. De aangepaste en nieuwe processen worden toegevoegd aan het risicoraamwerk van APG, zodanig dat ook na de transitie een situatie ontstaat van een beheerste en integere bedrijfsvoering die minimaal voldoet aan de eisen van ISAE 3402.

De risicogovernance van APG is net zoals die van het fonds gebaseerd op het 'three lines -model. De eerste lijn wordt gevormd door de verschillende bedrijfsonderdelen en 'staven', die primair verantwoordelijk zijn voor het risicomanagement. Zij nemen risico's en zijn verantwoordelijk voor het

beheersen van die risico's en het aantoonbaar in control te zijn over de processen. Daarnaast is er binnen APG sprake van een tweedelijns rol in de vorm van een onafhankelijk gepositioneerde risicomanagement en compliance functie. De Interne Audit functie vervult de derdelijns rol. Bij de implementatie van de nieuwe pensioenregeling wordt het model van 'three lines' ook toegepast, zowel bij het fonds als bij de pensioenuitvoeringsorganisatie.

APG heeft voor de werkzaamheden ten aanzien van de inrichting van het nieuwe pensioenstelsel het programma 'Pensioen van Straks' ingericht. Aanvullend op de werkwijze van het three lines model is binnen dit programma eerstelijns risicomanagement ingeregeld via de afdeling Kwaliteitsmanagement. De tweede en derde lijn zijn eveneens vanuit hun onafhankelijke positie betrokken bij de risicobeheersing binnen het programma Pensioen van Straks.

Het reguliere risicomanagementproces van APG wordt binnen het programma Pensioen van Straks gevolgd. De risico's over het programma worden hierbij in kaart gebracht. Dit betreft zowel de projectmatige risico's die de doelstelling van het programma in de weg staan, als de risico's ten aanzien van op te leveren producten en diensten. Het actuele risicoprofiel wordt hierbij per kwartaal bewaakt.

Om specifieke risico's ten aanzien van op te leveren producten en diensten door het programma te beheersen worden bij APG aanvullende werkzaamheden uitgevoerd door 1ste, 2de, 3de lijn en eventueel 4de lijn in de vorm van een onafhankelijke accountant, in de vorm van review, challenges, risico-opinies en/of audits.

Om deze werkzaamheden te clusteren en inzichtelijk te maken is door APG het 'House of Comfort' opgezet. De uitkomsten van deze werkzaamheden worden middels de kwartaalrapportage van het House of Comfort met ons gedeeld en geven aanvullend inzicht over de wijze waarop de risico's in het kader van het programma Pensioen van Straks worden beheerst.

Over de toprisico's die buiten de risicobereidheid vallen, rapporteert APG aan het fonds per kwartaal via een voortgangsrapportage per kwartaal.

Het fonds beoordeelt, vanuit haar monitorende rol, periodiek de risico's die in de voortgangsrapportages worden gesignaleerd. De projectmanager van Pensioenfonds Schoonmaak rapporteert in een separate rapportage over de risico's en bespreekt deze met het UB en het bestuur, Het UB bespreekt periodiek de risico's met zowel de 1ste als 2de lijn binnen APG. Via het kwartaaloverleg met de afdeling GIA (3^e lijn APG) worden UB FRI, SFH IA en voorzitter geïnformeerd over de uitkomsten van audits en overige onderzoeken van GIA waaronder onderzoeken over het PvS programma. Waar van toepassing of relevant worden op basis van deze gesignaleerde risico's aanvullende risicoscenario's opgenomen in het risicoregister of aanvullende beheersmaatregelen genomen.

Achmea IM

We hebben onze vermogensbeheeractiviteiten uitbesteed aan Achmea IM. Achmea IM heeft in het kader van haar risicomanagement processen een Control Frame Work ingericht. Daarin zijn de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen (key controls) van Achmea IM opgenomen. De risicogovernance van Achmea IM is net zoals bij APG en bij Pensioenfonds Schoonmaak ingericht volgens het three lines model.

De eerste lijn van Achmea IM is verantwoordelijk voor de opzet, het bestaan en de effectieve werking van de key controls en stelt elk kwartaal de effectieve werking van de key controls vast. De tweede lijn monitort en 'challenged' de risicobeheersing door de eerste lijn. De derde lijn voert periodiek onderzoeken uit en stelt daarbij onder meer vast of een effectief systeem van risicomanagement is ingericht en beheersmaatregelen toereikend zijn en effectief hebben gewerkt.

Achmea IM rapporteert elk kwartaal aan het fonds over de werking van de key controls die voor het fonds relevant zijn, door middel van de Rapportage Niet-Financiële Risico's (NFR). De relevante key controls

betreffen o.a. de key controls die onderdeel zijn van de Standaard (ISAE) 3402 en Richtlijn 3000A type 2 rapportages die Achmea IM jaarlijks aan het fonds verstrekt. Via de rapportage ontvangt het fonds periodiek een update over de monitoring van deze risico's.

Achmea IM heeft voor de werkzaamheden ten aanzien van de inrichting van het nieuwe pensioenstelsel het programma 'IPA' ingericht. Indien van toepassing wordt de interne beheersing hierop door de eerste lijn in overleg met de tweede lijn van Achmea IM aangepast. De terugkoppeling over de interne beheersing van de wijzigingen in systemen en processen naar aanleiding van de inrichting van het nieuwe pensioenstelsel gebeurt op basis van IPA kwartaal-updates aan PF Schoonmaak, waarin de belangrijkste risico's, beheersmaatregelen en projectvoortgang zijn opgenomen. Er is een analyse gedaan tussen de huidige controles en benodigde controles onder de SPR-regeling. De uitkomst hiervan wordt onafhankelijk getoetst door externe accountant E&Y in het eerste kwartaal van 2025. Nadat de regeling in werking is getreden zal vervolgens via de reguliere rapportagelijnen gerapporteerd worden (NFR, Standaard (ISAE) 3402 en Richtlijn 3000A)).

Het fonds beoordeelt, vanuit haar monitorende rol, periodiek de risico's en de status van beheersing waarover in deze rapportages wordt gerapporteerd. De projectmanager van Pensioenfonds Schoonmaak rapporteert in een separate rapportage eveneens over de risico's en bespreekt deze met het UB en het bestuur. Het UB bespreekt, net zoals met APG, periodiek de risico's met zowel de 1ste als 2de lijn binnen Achmea IM. Waar van toepassing of relevant worden op basis van deze gesignaleerde risico's aanvullende risicoscenario's opgenomen in het risicoregister of aanvullende beheersmaatregelen genomen.

2.b. Belangrijke wijzigingen

De volgende wijzigingen zijn als gevolg van de transitie van toepassing voor Pensioenfonds Schoonmaak;

- wijziging in relatie met pensioenuitvoeringsorganisatie en vermogensbeheerder (zie paragraaf 2.b.1);
- wijzigingen in de belangrijkste bedrijfsprocessen (zie paragraaf 2.b.2);
- wijzigingen in governance (zie paragraaf 2.b.3); en
- wijzigingen in kostenstructuur (zie paragraaf 2.b.4)

2.b.1. Wijzigingen in relatie pensioenuitvoeringsorganisatie en de vermogensbeheerketen

De bestaande taken en verantwoordelijkheden van Pensioenfonds Schoonmaak, APG en Achmea IM (en de overige partijen in de vermogensbeheerketen) veranderen door de invoering van de Wtp in grote lijnen niet. APG blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenadministratie en Achmea IM blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleggingsbeleid.

De invoering van het nieuwe pensioenstelsel leidt wel tot een aangepaste dienstverlening waaraan ook nieuwe processen zijn gekoppeld (zie hiervoor ook paragraaf 2.b.2).

Benodigde expertise op gebied van communicatie met deelnemers en werkgevers

De inhoud van de pensioenadministratie verandert vanwege de overgang naar een ander pensioenstelsel, waarin persoonlijke pensioenvermogens in plaats van aanspraken worden geadmistreerd. Dat heeft gevolgen voor de inhoud en vorm van de dienstverlening aan onze deelnemers en de deelnemers- en werkgeverscommunicatie. Niet alleen vanuit wettelijke verplichtingen, maar ook vanuit onze ambitie om deelnemers grip en houvast te bieden op weg naar en in de nieuwe pensioenregeling.

Pensioenfonds Schoonmaak verwacht dat de informatiebehoefte van onze deelnemers zal wijzigen vanwege het ontstaan van persoonlijke pensioenvermogens en de meer directe koppeling met de beleggingen. Dat vergt ook andere expertise en kennis bij het directe klantcontact, dat verzorgd wordt door APG. De mensen bij APG die deze taken uitvoeren dienen hiervoor nader te worden opgeleid en ondersteund.

Het fonds monitort en bespreekt periodiek met APG hoe de benodigde expertise op gebied van communicatie door APG wordt vormgegeven.

Periodieke bijsturing van de portefeuille en verbindingfunctie

In de vermogensbeheerketen zullen er aanpassingen komen in de dienstverlening. Bijvoorbeeld ten aanzien van de maandelijkse bijsturing van de portefeuille en de advisering rondom de strategische Asset Allocatie.

Een nieuwe dimensie in de relatie tussen pensioenuitvoering en de vermogensbeheerketen is de inrichting van de verbindingfunctie, waarbij bijvoorbeeld de informatie over pensioenvermogens, cohorten en de bijbehorende toedeelregels, kasstromen, gerealiseerde rendementen, leidt tot een nieuw proces over de periodieke uitlevering van data en informatie tussen deze partijen.

Hiertoe wordt een aantal, deels nieuwe, diensten en processen functioneel ingericht bij APG (zie ook paragraaf 2.b.2). APG is verantwoordelijk voor de realisatie van deze functionaliteit, rekening houdend met de specifieke eisen van Pensioenfonds Schoonmaak. Ook bij Achmea IM dienen de processen hierop te worden aangepast.

Pensioenfonds Schoonmaak monitort welke wijzigingen dit met zich meebrengt en hoe de processen en beheersmaatregelen hier zowel bij APG als bij Achmea IM op worden aangepast (zie ook paragraaf 2.a).

Voor de nieuw te ontwikkelen koppelvlakken sluiten wij aan bij de SIVI-datastandaarden. De SIVI-standaarden zijn momenteel in grote mate geaccepteerd door de markt. De functionaliteit en inhoud van de data-uitwisseling is onafhankelijk van de betrokken vermogensbeheerpartij. Deze data uitwisseling zal in alle gevallen onderdeel zijn van het volledige testproces bij APG (ketentest).

2.b.2. Wijzigingen in de belangrijkste bedrijfsprocessen

Door de invoering van de nieuwe pensioenregeling vinden er aanpassingen plaats aan de uitbestede bedrijfsprocessen van Pensioenfonds Schoonmaak. De wijzigingen in de bedrijfsprocessen bij onze uitbestedingspartners APG en Achmea IM zijn hieronder beschreven.

2.b.2.1. Wijzigingen in de belangrijkste bedrijfsprocessen van APG

De processen die worden gewijzigd binnen APG zijn enerzijds het gevolg van veranderingen vanuit de Wtp en anderzijds het gevolg van de keuze van APG om een aantal (kritische) bedrijfsapplicaties te vervangen ten behoeve van een toekomstbestendige en deelnemersgerichte pensioenuitvoering (zie hiervoor paragraaf 2.c.1).

Doordat bepaalde essentiële applicaties in zijn geheel worden vervangen, is APG genoodzaakt de processen die deze applicaties ondersteunen ook opnieuw in te richten.

Deze wijzigingen worden gecoördineerd en uitgevoerd binnen het Programma Pensioen van Straks van APG. Vanuit dit programma wordt een ontwerpproces gevolgd dat waarborgen biedt voor de volledigheid en de juistheid van de door te voeren wijzigingen.

De relevante processen ten behoeve van de pensioenuitvoering zijn opgenomen in onderstaande tabel. Per proces is een indicatie opgenomen van de verwachte impact (zoals ingeschat door APG) als gevolg van de implementatie van de nieuwe pensioenregeling.

Categorie	Toelichting
<p>Deelnemerprocessen</p> <p>Procesimpact Wtp: Hoog</p>	<p>De deelnemer gerelateerde processen hebben betrekking op processen voor deelnemers die zich bevinden in zowel de opbouw als de uitkeringsfase. Deze processen richten zich met name op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De aanmelding en registratie van nieuwe deelnemers vanuit de werkgevers. • Het kunnen aanvragen, toekennen en herzien van het Ouderdomspensioen, het Nabestaandenpensioen en het Arbeidsongeschiktheidspensioen. • De registratie en het beheer op rechtsbepalingen dan wel life-events (zoals bijvoorbeeld scheiden of samenwonen). • Het uitbetalen van lopende en nieuwe pensioenen en het beheer op de daarbij behorende betaalgegevens. • Het registreren en administreren van het individuele pensioenkapitaal (op basis van premiebetalingen en behaalde rendementen). • Het uitvoeren van individuele waardeoverdrachten. • Het informeren en communiceren naar deelnemers volgens wettelijke eisen (zoals Zorgplicht). <p>De impact van de Wtp op de Deelnemerprocessen is hoog. Dit komt mede door wijzigingen ten aanzien van het kapitaalbeheer, maar ook door de aanpassingen die moeten plaatsvinden in de benodigde deelnemerscommunicatie na transitie. Daarnaast zorgt de keuze voor een compleet nieuwe polis- en kapitaaladministratie ervoor dat alle uitvoeringsprocessen zoals hierboven beschreven opnieuw moeten worden ingericht binnen het proceslandschap.</p>
<p>Werkgeverprocessen</p> <p>Procesimpact Wtp: Laag</p>	<p>De werkgever gerelateerde processen richten zich op de werkgevers die aangesloten zijn bij het pensioenfonds. De processen richten zich met name op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het uitvoeren van een werkgeveradministratie inclusief het informeren van en communiceren naar werkgevers.

	<ul style="list-style-type: none"> • Het ontvangen en verwerken van de maandelijkse pensioenpremies vanuit de werkgever. • Debiteurenbeheer en administratieve afhandeling hiervan. <p>De impact van de invoering Wtp op de werkgever gerelateerde processen is laag. Er vinden bijvoorbeeld wijzigingen plaats in de manier waarop de premie wordt geadmistreerd. Dit zijn echter beperkte aanpassingen in de onderliggende premie-administratie met een minimale impact op de pensioenuitvoeringsprocessen.</p>
Verbindingsfunctie Procesimpact WTP: Hoog	<p>Zoals toegelicht in hoofdstuk 2.b.1. zal APG ook uitvoeringsprocessen inrichten om de verschillende allocaties naar de vermogensbeheerder(s) te faciliteren, maar ook de toerekening van de behaalde rendementen over de individuele en collectieve kapitalen te kunnen uitvoeren. Dit zijn nieuwe processen voor APG en daarom is de impact als "hoog" geclassificeerd.</p>
Vermogensbeheer processen Procesimpact Wtp: Laag	<p>Er is een analyse uitgevoerd van de impact op de uitvoeringsprocessen van vermogensbeheer. De uitkomsten hiervan tonen aan dat de impact nihil tot laag is. Door de beperkte procesaanpassingen ten aanzien van vermogensbeheer is de impact hier als "laag" geclassificeerd.</p>
Actuariële processen Procesimpact Wtp: Midden	<p>De actuariële processen en bijbehorende systeemondersteuning zullen qua inhoud wijzigen. Een deel zal komen te vervallen en er komen andere processen met andere informatie-output' voor in de plaats. De complexiteit van de aanpassingen is beperkt, maar het aantal wijzigingen en de impact op organisatie (werkwijze, interne beheersing) is aanleiding om de impact als "midden" te classificeren.</p>
Client Reporting Procesimpact Wtp: Midden	<p>Er is impact op de gecombineerde client reporting processen – met input van de financiële administratie, het vermogensbeheer (via verbindingfunctie), de polis/kapitaal administratie en de actuariële informatie (zie hierboven). De cadans (maand/kwartaal/jaar cycli) zal niet wijzigen. Echter, de inhoud en structuur van de Pensioenfonds Schoonmaak reporting en de informatie ten behoeve van verantwoording en het toezicht zullen veranderen, zodat de impact als "midden" is geclassificeerd.</p>

Tabel 2.1: Deelgebieden pensioenuitvoering met indicatie impact

2.b.2.2. Wijzigingen in de belangrijkste bedrijfsprocessen van Achmea IM

Het beleggingsproces zal ook na implementatie van de solidaire regeling bestaan uit een aantal besluitvormingscycli. Dit zijn;

1. Een RPO-cyclus (risicopreferentieonderzoek-cyclus) op basis waarvan de risicohouding en de toedelingsregels worden bepaald.
2. Een SAA-cyclus (strategische asset allocatie-cyclus) waarin op basis van kwantitatieve en kwalitatieve analyses het strategische beleggingsbeleid van de rendements- en beschermingsportefeuilles wordt bepaald.
3. Een jaarlijkse beleggingscyclus waarin toetsing van de beoogde normportefeuilles voor het komende beleggingsjaar aan de beleggingsomgeving en aan de toedelingsregels en de risicohouding plaatsvindt.
4. En tenslotte een continue uitvoeringscyclus met monitoring van de uitvoering en maandelijkse bijsturing.

Het door Achmea IM uitgevoerde coördinerend vermogensbeheer en de interactie met eventuele uitvoerende vermogensbeheerders verandert niet. Dit blijft uitgevoerd worden binnen individuele mandaten of beleggingsfondsen. Ook de beleggingsprincipes onder het pensioenbeleggen veranderen niet.

Voor de solidaire premiereregeling heeft de keuze voor een theoretisch (indirect) of direct (behaald) beschermingsrendement belangrijke consequenties voor de wijze waarop risico's tussen leeftijdscohorten worden gedeeld en daarmee ook voor de beleggingsmogelijkheden.

Het fonds heeft gekozen voor de toekenning op basis van theoretisch beschermingsrendement.

Het is voor de aansluiting op de toedelingsregels en de verantwoording over het gerealiseerde rendement handig en praktisch voor de monitoring van het beoogde beschermings- en overrendement

de portefeuille (administratief) op te delen in een rendements- en een beschermingsportefeuille. Dit in verband met portefeuillesturing, monitoring en verantwoording. Het beleggingsbeleid van de solidariteitsreserve wordt ook vormgegeven via de toedelingsregels en dient aan te sluiten op de doelstellingen van de solidariteitsreserve.

Ook vraagt de solidaire premiereregeling (Wtp) ten opzichte van het FTK (DB) een aanzienlijke aanpassing in de gegevensuitwisseling met APG. Van de pensioenadministratie wordt verlangd dat het totale pensioenfondsvermogen en het verwachte pensioeninkomen van de deelnemers aan elkaar gekoppeld zijn. Het totale pensioenfondsvermogen moet in de Wtp immers altijd gelijk zijn aan de optelsom van de individuele vermogens en eventuele regeling-specifieke reserves.

Achmea IM en APG borgen met een regulier overleg de voorbereidingen op de benodigde veranderingen in de gegevensuitwisseling. Omdat er geen contractuele relatie bestaat tussen Achmea IM en APG, leidt het koppelvlak tot een aanvullend uitbestedingsrisico.

De volgende beheersmaatregelen worden toegepast om dit risico te mitigeren:

- Door APG en Achmea IM worden afspraken vastgelegd in de Operating Manual. Dit wordt door alle partijen erkend en nageleefd.
- Een generieke ketentest wordt uitgevoerd.
- Een klant specifieke ketentest wordt uitgevoerd.
- De risico's op de huidige opzet en het proces worden in een gezamenlijke Risk Self Assessment-sessie besproken en gemitigeerd.

Bij de invoering van een solidaire premiereregeling horen ook een reeks updates van bestaande rapportageprocessen, zoals de kwartaalrapportage, risicorapportage en FTK-staten aan de toezichthouder. Daarbij rapporteert Achmea IM maandelijks de rendementen terug aan APG. APG koppelt deze rendementen vervolgens aan een deelnemer.

2.b.3. Wijzigingen in de governance

Er zijn geen wijzigingen te verwachten in de governance van Pensioenfonds Schoonmaak als gevolg van de implementatie van de Wtp. Het bestuur van Pensioenfonds Schoonmaak heeft in de eerste periode van het starten met de voorbereidingen voor de overgang hier expliciet naar gekeken en vastgesteld dat het huidige bestuursmodel en de huidige samenstelling van het bestuur met de daarin aanwezige deskundigheden adequaat is om de transitie goed voor te bereiden en te doorgaan. Ook in de relatie met onze uitbestedingspartners APG en Achmea IM voorzien wij geen wijzigingen. Daarom zien wij geen aanvullende of nieuwe risico's in dit kader en zijn evenmin nieuwe of aanvullende beheersmaatregelen nodig.

2.b.4. Wijzigingen in de kostenstructuur

Pensioenuitvoeringskosten

Onder uitvoeringskosten wordt in deze paragraaf verstaan de kosten die betaald dienen te worden aan APG voor de advisering, de communicatie en de uitvoering van de regeling. Het betreft hier de kosten vanaf het moment van de realisatie van de transitie naar de Wtp. Niet begrepen onder deze kosten zijn de kosten voor vermogensbeheer (zie volgende paragraaf), de BTW (voor zover nog van toepassing) en de fondskosten.

APG heeft aangegeven dat er een nieuwe producten en dienstencatalogus (PDC) in ontwikkeling is. Onderdeel van deze PDC is de modulaire regeling.

Bij deze regeling is o.a. rekening gehouden met de (verwachte) wensen en eisen vanuit de bij APG aangesloten pensioenfonds, waaronder dus ook Pensioenfonds Schoonmaak. Uitgangspunt is dat in deze regeling voldoende mogelijkheden beschikbaar zijn om deze te laten aansluiten bij de voor ons

fonds specifiek relevante en gewenste uitgangspunten en doelstellingen. De ontwikkeling van deze modulaire regeling is nodig geweest, om alvast – ruim voor de finale besluitvorming vanuit wetgeving als ook voor die van onze sociale partners en de opdracht aanvaarding door ons als fonds - met de ontwikkeling van een 'raamwerk' voor pensioenregelingen te kunnen starten.

In deze PDC (en dus ook in de modulaire regeling) wordt onderscheid gemaakt tussen 'basis' en 'aanvullend'. In beide categorieën betreft het gestandaardiseerde dienstverlening die door APG aan de verschillende klanten wordt aangeboden. Hierbij hebben we als fonds de mogelijkheid om fondsspecifieke keuzes te maken. De 'basis' is een pakket van producten en diensten waarmee de uitvoering van de regeling mogelijk is. In 'aanvullend' zijn keuzes opgenomen voor extra dienstverlening en mogelijkheden om de kwaliteit van de dienstverlening verder te verhogen.

Het basispakket zal tegen een marktconform tarief in rekening worden gebracht. Aanvullende keuzes worden tegen een meerprijs in rekening gebracht. Daarnaast is er voor Pensioenfonds Schoonmaak sprake van maatwerk voor het wezenpensioen, hier worden apart nog kosten voor in rekening gebracht.

Na de transitie verwachten we dat er ook nog werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd die niet structureel zijn onder de Wtp, maar die voortkomen uit de transitie. Te denken valt hierbij aan terugwerkende kracht mutaties (TWK-mutaties), het behandelen van eventuele claims, bezwaren dan wel klachten over de gevolgen van invaren. Deze werkzaamheden zullen separaat in rekening worden gebracht door APG.

Transitiekosten

Het betreft hier de kosten die gemaakt worden door APG in de voorbereiding naar de transitie en voor de nazorg van deze transitie (en niet de kosten voor de dienstverlening na overgang naar het nieuwe pensioenstelsel). Hierbij wordt onderscheid gemaakt door APG tussen drie soorten transitiekosten:

1. de extra kosten voor de advisering en begeleiding rondom de Wtp;
2. eenmalige fondsspecifieke kosten die moeten worden gemaakt voor de transitie zoals kosten voor dataschoning, het invaren, TWK-mutaties en de communicatie rondom de transitie naar werkgevers en deelnemers; en
3. de kosten van het programma Pensioen van Straks.

Daarnaast huren wij zelf ook tijdelijk extra capaciteit in, namelijk een projectleider. Een de adviserend actuaris maakt veel meer uren dan regulier. Ook de werkzaamheden en daarmee de kosten van de sleutelfunctiehouders nemen toe tijdens de transitieperiode.

Na het moment van invaren

Na het moment van invaren bestaan de kosten van APG voor Pensioenfonds Schoonmaak uit de volgende componenten:

1. Uitvoering van de regeling:
 - a. Basis > kosten voor de uitvoering van de regeling;
 - b. Aanvullende keuzes > kosten voor eventueel gemaakte aanvullende keuzes op het gebied van extra dienstverlening dan wel andere invulling van kwaliteit. Bij deze aanvullende keuzes is ook de zogenaamde verbindingsfunctie opgenomen. Deze zorgt voor de informatie-uitwisseling tussen vermogensbeheerder en uitvoerder;
 - c. Maatwerk > specifiek voor het wezenpensioen wordt er maatwerk geleverd bij de transitie.
2. Transitiekosten > dit zijn de kosten voor de nazorg van de transitie die specifiek voor het fonds moeten worden gemaakt, specifieke communicatie maakt hier onderdeel van uit.
3. Tijdelijke dienstverlening > dit zijn kosten voor werkzaamheden die naar verwachting tijdelijk zijn en worden veroorzaakt door de overgang naar de Wtp. Te denken valt aan mutaties met terugwerkende kracht en eventuele klachten en claims vanwege de transitie naar het nieuwe stelsel.

In 2025 maakt Pensioenfonds Schoonmaak afspraken met APG over de structurele kosten van de pensioenuitvoering na transitie. Voor het jaar 2024 zijn de vaste transitiekosten begroot op €2.245.500. Het fonds is nog in gesprek met APG over de transitiekosten voor het jaar 2025.

Kosten vermogensbeheer

Ten aanzien van vermogensbeheer maakt Achmea IM onderscheid tussen de eenmalige kosten gerelateerd aan de Wtp-transitie en de doorlopende kosten na invaren.

De eenmalige kosten zijn gebaseerd op de projectkosten Achmea IM. Dit zijn onder meer kosten voor de inrichting van het Wtp-koppelvlak en ze zijn afhankelijk van systeem- en beleggingsaanpassingen die nodig zijn om de inrichting voor het nieuwe stelsel gereed te hebben. Deze vergoeding is geschat op € 800.000 en wordt/is in rekening gebracht in 2023, 2024 en 2025. Naast de directe kosten zullen er ook transactiekosten ontstaan door de transitie van de portefeuille. Deze worden als beperkt ingeschat en we zullen er strak op monitoren.

De grootste impact op de doorlopende kosten voorzien wij in de kosten vermogensbeheer van de uitvoerende vermogensbeheerders, bij eventuele veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille. De portefeuille wijzigt in enige mate waardoor vermogen verschuift van het mandaat gericht op het afdekken van het renterisico (Matchingportefeuille) naar de mandaten Green bonds (Goldman Sachs Asset Management), EMD (Legal & General Investment Management) en aandelen opkomende markten (Achmea IM) (Returnportefeuille). Omdat deze mandaten een hoger kostenniveau hebben, nemen hierdoor de beheerkosten iets toe.

De doorlopende kosten (zoals fiduciaire vergoedingen) worden door Achmea IM nog verder in kaart gebracht. De Wtp-koppeling tussen APG en Achmea IM zal tot additionele werkzaamheden en mogelijk tot extra kosten leiden. Ook zal de (wijze van) herbalancering mogelijk veranderen. De impact hiervan is naar verwachting beperkt.

2.c. Risicogebieden

In het kader van dit implementatieplan hebben wij risico's geïdentificeerd, beoordeeld en beheersmaatregelen beschreven. Uitgangspunt daarbij is dat de reguliere beheersing, zoals eerder in dit hoofdstuk beschreven, de basis is voor de borging van een integrale en beheerste bedrijfsvoering.

Het betreft de risico's van zowel Pensioenfonds Schoonmaak als de risico's bij onze uitvoeringsorganisaties (pensioenuitvoeringsorganisatie en vermogensbeheerder).

Pensioenfonds Schoonmaak onderkent de volgende risicogebieden;

1. Operationele en IT-risico's waaronder de continuïteit en betrouwbaarheid van de dienstverlening voor, tijdens en na de transitie en de beheersing van deze risico's; **(zie paragraaf 2.c.1.)**;
2. De beschikbaarheid van data voor, tijdens en na de transitie en de beheersing van de risico's hierbij; **(zie hoofdstuk 3)**;
3. De datakwaliteit voor, tijdens en na de transitie en de beheersing van de risico's hierbij **(zie hoofdstuk 3)**;
4. De procesbeheersing en de beheersing van de risico's hierbij waarbij ook de onderbouwing van de risicoanalyse over de situatie na inwerkingtreding van de Wtp wordt opgenomen **(zie paragraaf 2.c.2.)**;
5. De risico's die samenhangen met de uitbesteding van werkzaamheden en de beheersing van deze risico's; **(zie paragraaf 2.c.3.)**;
6. De financiële risico's en de beheersing van deze risico's. **(zie paragraaf 2.c.4.)**;
7. Juridische en privacy risico's **(zie paragraaf 2.c.5.)**.

2.c.1. Operationele- en IT-risico's

Pensioenfonds Schoonmaak heeft haar pensioenuitvoering (processen en IT) uitbesteed aan APG. De dienstverlening, met daaraan gekoppeld de daarvoor benodigde processen en systemen, wordt daarmee voor een belangrijk deel door APG uitgevoerd. De operationele en IT-risico's in de bestaande processen (lees: vóór transitie) worden afgedekt door het reguliere beheersingskader.

Als gevolg van de invoering van de Wtp worden wijzigingen voorzien in processen, systemen, deelnemers- en werkgevercommunicatie en organisatie, zowel bij ons als fonds als bij de pensioenuitvoeringsorganisatie en de vermogensbeheerder. Onze uitvoerder APG heeft ervoor gekozen om een aantal administratiesystemen te vernieuwen. Het betreft in het bijzonder het systeem voor de deelnemersadministratie, de polis- en kapitaaladministratie en de "Mijnomgeving". Daarnaast ontstaan nieuw te realiseren functies en systemen die betrekking hebben op de kapitaaloverdracht, het invaren en de specifieke functionaliteit ten behoeve van mutaties met terugwerkende kracht.

Door de keuze voor de vernieuwing van een aantal administratiesystemen tegelijk met de implementatie van de Wtp heeft de invoering van de Wtp weinig invloed op de bestaande IT-systemen of de daaraan gekoppelde bestaande dienstverlening in het oude stelsel. Deze zullen ten behoeve van de implementatie van de Wtp dan ook slechts zeer beperkt worden aangepast. Aanpassingen in de bestaande processen en systemen hebben vooral betrekking op interfaces, de transitiecommunicatie en de geautomatiseerde berekening van alle aanspraken. Dat maakt dat de risico's in de bestaande dienstverlening door de implementatie van Wtp niet substantieel wijzigen ten opzichte van de huidige situatie. De bestaande risicobeperkende maatregelen en controls blijven gehandhaafd in de bestaande dienstverlening/processen en daar waar relevant worden deze bijgesteld om aan te sluiten op de actuele ontwikkelingen.

Een belangrijk risico van de implementatie van de Wtp voor de operatie en de IT is gelegen in het parallel operationeel houden van de bestaande dienstverlening/processen naast het inrichten en operationeel krijgen van de nieuwe dienstverlening/processen tijdens de transitieperiode.

Het fonds monitort welke maatregelen APG heeft genomen voor de borging van de continuïteit van de bestaande dienstverlening/processen tijdens de inrichting van de Wtp en de transitieperiode. APG heeft hiervoor de onderstaande maatregelen genomen:

- Er is een separate Wtp programma-organisatie ingericht, los van de organisatie voor de reguliere dienstverlening;
- Vroegtijdige borging van capaciteit bij de pensioenuitvoeringsorganisatie;
- Strakke prioritering van niet noodzakelijk functioneel onderhoud;
- Fasering van de implementatie voor de door APG bediende pensioenfondsen met een 'logische' opbouw in volume en complexiteit ('transitieschema');
- Gewijzigde en nieuwe processen worden volledig in de nieuwe 'Wtp-omgeving' geïmplementeerd.
- Bestaande processen in het 'oude' stelsel en in de nu gebruikte systemen van APG worden niet aangepast. Oude en nieuwe systemen en processen zijn daarmee gescheiden en de Wtp heeft dus geen effect op de bestaande uitvoering (systemen, processen, organisatie).

De keuze van APG om een aantal systemen te vervangen, brengt voor het fonds aanvullende uitbestedingsrisico's met zich mee.

Zoals bijvoorbeeld dat APG er immers voor moet zorgen dat de medewerkers zich de benodigde kennis van deze systemen tijdig eigen maken. Dit veroorzaakt extra druk op APG.

Het fonds monitort welke maatregelen APG heeft genomen om deze risico's te mitigeren. APG neemt hiervoor o.a. de volgende maatregelen:

- APG zorgt voor een strakke kwalitatieve en kwantitatieve resourceplanning die onderdeel uitmaakt van de reguliere businessplanning;
- APG zorgt ervoor dat het personeel tijdig bij- en omgeschoold wordt via kennissessies en e-learning faciliteiten;
- APG zorgt voor een overall planning die continu door APG gemonitord wordt. APG zorgt voor een duidelijke prioritering voor de implementatie van de nieuwe pensioenregeling;
- APG zorgt voor een overall planning en bewaking van de realisatie van de verandercapaciteit van de gehele transitie voor het huidige personeel van APG (operational readiness).

2.c.2. Procesbeheersing

2.c.2.1. Procesbeheersing risico's APG

Om de risico's te beheersen heeft APG drie categorieën van beheersing onderkend:

1. periodieke procesbeheersing, waarbij gesteund wordt op het structurele risico- en controleraamwerk vanuit het programma Pensioen van Straks. Hierbij wordt, waar mogelijk, gebruik gemaakt van de risico- en controleraamwerken binnen APG;
2. eenmalige procesbeheersing, waarbij gesteund wordt op een specifiek ingericht controleraamwerk, zoals ten behoeve van de Agreed-Upon Procedures met betrekking tot datakwaliteit;
3. mitigerende acties die tussentijds worden bepaald om risico's tijdig bij te sturen.

2.c.2.2. Procesbeheersing risico's Achmea IM

Zowel binnen het fonds, binnen APG als binnen Achmea IM is er sprake van 'change' risico's en 'run' risico's. Het overzicht van die risico's en maatregelen zijn door Achmea IM opgenomen in risk assessment m.b.t. het programma (de PRA, Programma Risk Assessment) en m.b.t. de transitie (de TRA, Transitie Risk Assessment).

De huidige run risico's worden beheerst in procesbeschrijvingen, met bijvoorbeeld beheersmaatregelen binnen het control framework van Achmea IM.

Gewijzigde of nieuwe processen worden, in afstemming met 2e lijn risicomanagement en een onafhankelijke toetsing door de accountant, opgenomen in de aangepaste procesbeschrijving.

De opzet, het bestaan en de werking van alle nieuwe processen binnen Wtp worden getoetst. Opzet en bestaan worden binnen Achmea IM getoetst door de 1e en 2e lijn. Werking wordt voor Achmea IM getoetst door de accountant. De nieuwe processen worden uiteindelijk opgenomen in de reguliere (test-)werkzaamheden ten behoeve van de ISAE-verklaring.

De Wtp-koppeling tussen Achmea IM en APG wordt beschreven in de Transition Operating Manual (TOM). Daarin worden onder meer de taken, verantwoordelijkheden en tijdslijnen tussen de APG, Achmea IM en het fonds beschreven met betrekking tot de periodieke informatiestromen. Hetzelfde wordt vastgelegd in een tripartiete SLA. De processen worden met de verschillende partijen (inclusief de 2de lijn) doorlopen. Bij het doorlopen van deze processen worden risico's geïdentificeerd en de hieraan gerelateerde processen vastgelegd in de operating manual (bijvoorbeeld escalatielijnen). Elke partij zorgt voor het eigen deel van dat proces voor de vastlegging in de eigen procesbeschrijvingen.

2.c.3. Uitbestedingsrisico

2.c.3.1. Wijze van betrokkenheid transitiepartners

Zoals blijkt uit de beschrijving van de programma-organisatie, zijn onze uitbestedingspartners APG en Achmea IM als belangrijkste transitiepartners nauw betrokken bij de voorbereidingen en de realisatie van de implementatie van het nieuwe stelsel voor Pensioenfonds Schoonmaak, zoals die voorzien is op 1 januari 2026. Ook de diverse onderuitbestedingspartijen van APG en Achmea IM zijn relevant voor de transitie.

2.c.3.2. Belangrijkste afspraken uitbestedingspartijen

Algemeen

Pensioenfonds Schoonmaak is verantwoordelijk voor de juistheid, volledigheid en tijdigheid van de implementatie van het nieuwe stelsel voor de bij haar aangesloten deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden inclusief de transitie van de pensioenaanspraken naar persoonlijke pensioenvermogens.

Dit betekent dat hoewel een belangrijk deel van de transitiewerkzaamheden zijn uitbesteed aan APG en Achmea IM – en via APG en Achmea IM aan haar onderuitbestedingspartijen – Pensioenfonds Schoonmaak eindverantwoordelijk is en blijft voor de gehele transitie.

Pensioenfonds Schoonmaak heeft afspraken gemaakt met APG om ervoor te zorgen dat Pensioenfonds Schoonmaak kan voldoen aan alle gestelde uitbestedingsregels.

De afspraken in het kader van uitbesteding zijn vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA). Deze SLA is voor de dienstverlening tijdens de transitieperiode aangevuld met specifiek voor de transitie gemaakte afspraken.

In het kader van de uitbesteding zijn o.a. de volgende afspraken gemaakt:

- APG hanteert een Third Party Managementbeleid, waarbij fondsen tijdig worden geïnformeerd en Pensioenfonds Schoonmaak door APG regelmatig op de hoogte wordt gehouden van de onder-uitbestedingen van APG, zowel voor de 'reguliere business' als voor de transitiewerkzaamheden.
- Pensioenfonds Schoonmaak wordt over alle nieuwe onderaanbestedingen tijdig geïnformeerd. Daar waar deze onderaanbestedingen en/of partnerships een strategisch karakter hebben wordt Pensioenfonds Schoonmaak ook vroegtijdig over de te doorlopen processtappen geïnformeerd.

- Ieder kwartaal ontvangt Pensioenfonds Schoonmaak van APG de lijst met uitbestedingen en partnerships die voor het fonds relevant zijn.

Pensioenfonds Schoonmaak heeft haar vermogensbeheer uitbesteed aan Achmea IM. De afspraken in het kader van deze uitbesteding zijn vastgelegd in de Overeenkomst en in de SLA. Deze documenten zijn voor de dienstverlening tijdens en voorafgaand aan de transitieperiode aangevuld met specifiek voor de transitie gemaakte afspraken. Deze extra afspraken zijn vastgelegd in een WTP-addendum.

Ieder kwartaal ontvangt het fonds van Achmea IM de niet-financiële risico rapportage en een rapportage over de veranderprojecten binnen AIM in het kader van de WTP.

Transitie

APG zorgt periodiek voor informatie over de planning, voortgang, eventuele issues die optreden en bijbehorende mitigerende maatregelen om juistheid, tijdigheid en/of volledigheid van de implementatie van de Wtp voor Pensioenfonds Schoonmaak blijvend te borgen.

Daartoe ontvangen wij maandelijks van APG een voortgangsrapportage die inzicht geeft in de overall voortgang van APG als geheel en de voor Pensioenfonds Schoonmaak specifieke onderdelen.

Indien van toepassing, wordt tussen APG en Pensioenfonds Schoonmaak overleg ingepland om bepaalde issues te mitigeren.

Daarnaast vindt periodiek overleg plaats om de relevante programma-onderwerpen af te stemmen. De frequentie en intensiteit van dit overleg zal toenemen, naarmate de implementatiedatum per 1 januari 2026 dichterbij komt.

[2.c.3.3. Overzicht uitbestedingen- en onderuitbestedingen \(inclusief strategische partnerships\)](#)

Pensioenfonds Schoonmaak heeft haar pensioenuitvoering uitbesteed aan APG. De uitbestedingen door onze transitiepartner APG (onderuitbestedingen) worden hieronder verder toegelicht.

Onderuitbestedingen en strategische partnerships APG

Hieronder wordt nader toegelicht welke in het kader van de transitie van belang zijn. Het pensioenfonds heeft naar aanleiding van de ontvangen stukken van APG de onderuitbestedingen beoordeeld en de strategisch van belang zijnde onderuitbestedingen gemeld bij De Nederlandsche Bank:

- **Festina Finance:** dit betreft software die gebruikt wordt voor de kapitaal- en polis administratie en de verbindingfunctie in het nieuwe stelsel. Het totale proces is beoordeeld door een externe adviseur van APG en de uitkomst van deze beoordeling is met Pensioenfonds Schoonmaak gedeeld.
- **Data eXcellence BV (DX):** dit betreft inhuur van software, hosting van deze software op hun infrastructuur en het leveren van expertise. De ondersteuning is nodig voor het invaren en omzetting van data vanuit het bestaande systeem naar het nieuwe systeem (Festina Finance), inclusief de daarvoor benodigde invaarberekeningen.
- **Camunda:** dit is een workflow-platform waarin de geautomatiseerde processen worden geconfigureerd.
- **Elastic:** dit is een database voor processtatus-informatie die als service wordt aangeboden door de firma Elastic. Camunda heeft Elastic nodig om te kunnen functioneren.

Onderuitbestedingen en strategische partnerships Achmea IM

Achmea IM geeft in de niet-financiële risico rapportage inzicht in de wijze waarop Achmea IM de niet-financiële risico's beheerst die samenhangen met de processen die door Pensioenfonds Schoonmaak aan Achmea IM zijn uitbesteed. Onderdeel van deze rapportage is een bijlage met daarin een overzicht

van alle voor het fonds relevante (onder-)uitbestedingen. Ook na de implementatie naar het nieuwe pensioencontract zal het fonds dit rapport blijven ontvangen.

Daarnaast wordt jaarlijks de Standaard (ISAE) 3402 rapportage en Richtlijn 3000a rapportage van Achmea IM aan het fonds verstrekt. Ook na de implementatie van het nieuwe pensioencontract zal het fonds deze rapportages blijven ontvangen.

Er is bij AIM in het kader van de transitie geen sprake van strategisch van belang zijnde onderuitbestedingen.

2.c.4. Financiële risico's

In de aanloop naar de transitie geldt een absolute ondergrens voor de dekkinggraad van 95%. Pensioenfonds Schoonmaak moet maatregelen treffen, met als uiterste maatregel een verlaging van pensioenaanspraken en -rechten om te borgen dat de dekkinggraad niet onder de 95% grens zakt. Uitgangspunt is dat voor scenario's van de dekkinggraad die in het transitieplan worden onderkend, een ondergrens van 95% wordt gehanteerd. Vanuit de wet wordt het neerwaartse risico m.b.t. de dekkinggraad aldus al begrensd.

Het fonds heeft het strategisch kader vastgesteld, dat bestaat uit de ambitie & risicohouding, overtuigingen vermogensbeheer & overtuigingen Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB), het beleggingsuniversum, de investment cases op basis van de asset class studies en de economische scenario's. Het strategisch kader dient als input voor de ALM-studie.

In de Portfolio constructie wordt de strategische portefeuille vastgesteld, die is gericht op de lange termijn. Ten behoeve van de portefeuille constructie-analyse voor de nieuwe regeling heeft Pensioenfonds Schoonmaak als uitgangspunt gehanteerd om de operationele complexiteit van een transitie beperkt te houden. De bouwstenen van de portefeuille onder de WTP wijken niet af van de huidige bouwstenen. Concreet betekent dit uitgangspunt dat we:

- Geen nieuwe beleggingscategorieën toevoegen;
- Geen aanpassing van de strategische allocatie naar illiquide beleggingen doen;
- Verwachtingen ten aanzien van rendement en risico zijn gebaseerd op de scenarioset van Achmea IM.

Het bestuur van het fonds heeft besloten om geen gebruik te maken van het Transitie-FTK, zie hoofdstuk 5.

2.c.4.1. Financiële risico's transitie

Bij de financiële risico's gericht op de transitie draait het om de ontwikkeling van vermogen en verplichtingen, mede tot uitdrukking komend in de dekkinggraad. Afhankelijk van de invaardekkinggraad (dekkinggraad op moment van de transitie) kunnen de geformuleerde transitiedoelstellingen in meer of mindere mate worden bereikt. De belangrijkste financiële risico's die de invaardekkinggraad raken zijn renterisico en aandelenrisico.

Pensioenfonds Schoonmaak heeft onderzocht wat de mogelijkheden zijn om het risico van de invaardekkinggraad te beperken. Pensioenfonds Schoonmaak heeft vastgesteld dat van deze risico's het renterisico het grootst is en heeft beleid in werking gezet om het vermogen te beschermen tegen een dalende rente door de renteafdekking tijdelijk te verhogen en ook bij eventuele rentestijging hoog te houden. Voor wat betreft bescherming tegen het aandelenrisico heeft Pensioenfonds Schoonmaak de instrumenten hiertoe ingeregeld, maar voorsnog besloten om deze niet in te zetten.

2.c.4.2. Scenario analyses bij schokken tijdens transitieperiode

Het basisscenario bij de berekeningen is gebaseerd op een dekkingsgraad van 110%, waarbij de rente op transitiedatum gelijk is aan de situatie per 30 juni 2023. Daarnaast zijn diverse scenario's onderzocht om te zien of de transitie op evenwichtige wijze kan plaatsvinden als de situatie op transitiedatum materieel anders is. De volgende scenario's zijn daarbij in detail bekeken:

- Dekkingsgraad 95% op transitiedatum, bij een vergelijkbare marktsituatie als per 30 juni 2023;
- Dekkingsgraad 125% op transitiedatum, bij een vergelijkbare marktsituatie als per 30 juni 2023;
- Dekkingsgraad 110% op transitiedatum, waarbij de rente op transitiedatum 1%-punt hoger is dan per 30 juni 2023;
- Dekkingsgraad 110% op transitiedatum, waarbij de rente op transitiedatum 1%-punt lager is dan per 30 juni 2023.

Zolang de dekkingsgraad en de marktrente op transitiedatum tussen deze grenzen zit, wordt de transitie evenwichtig gevonden en is geen aanvullende besluitvorming nodig. Als voorafgaand aan de transitiedatum de grenzen dicht benaderd (of overschreden) worden, dan zal onderzocht worden of bij die nieuwe uitgangspositie de transitie alsnog op evenwichtige wijze kan geschieden. Het pensioenfonds zal hiertoe in overleg treden met sociale partners. Zie ook hoofdstuk 6.g.

Het pensioenfonds verwacht een dekkingsgraad van ongeveer 110% nodig te hebben om de transitie te kunnen uitvoeren waarbij alle doelstellingen behaald kunnen worden en waarbij alle buffers en reserves volledig gevuld kunnen worden. Bij lagere dekkingsgraden dan 110% kan de transitie nog steeds op evenwichtige wijze doorgang vinden, maar kan niet in alle situaties voldaan worden aan alle doelstellingen. Hieronder wordt op hoofdlijnen geschetst wat de gevolgen zijn van verschillende lagere dekkingsgraden op transitiedatum.

2.c.4.3. Aanpassingen beleggingsbeleid

Pensioenfonds Schoonmaak maakt geen gebruik van transitie FTK, maar sorteert indien mogelijk binnen de kaders van het huidige beleid voor op de nieuwe doelportefeuille. Pensioenfonds Schoonmaak zal voor het invaren alvast bewegen richting het nieuwe beleggingsbeleid om de volgende redenen:

- Duidelijkheid is gewenst of de invaardatum definitief doorgang kan vinden.
- Transitie betreft het vergroten van het risicoprofiel. Door dit zo laat mogelijk te doen wordt het dekkingsgraadrisico voor invaren beperkt.

In 2025 wordt de allocatie van green bonds ten laste van de beschermingsportefeuille verhoogd naar de doelweging onder de solidaire premiereregeling. Hiermee wordt niet alleen voorgesorteerd op de nieuwe beleggingsportefeuille onder de SPR, maar ook geeft Pensioenfonds Schoonmaak invulling aan haar ambitie om bij te dragen aan een positieve klimaatimpact via de financiering van de energietransitie door voor 3% tot 5% te beleggen in green bonds. Daarnaast worden de landengewichten al aangepast binnen de LDI-portefeuille. Hiermee verhoogt Pensioenfonds Schoonmaak de rendementsverwachting van het LDI-mandaat, terwijl de kosten voor deze aanpassing beperkt zijn. De overige verschillen tussen de huidige portefeuille en de beleggingsportefeuille onder de SPR zijn dermate beperkt, waardoor er geen noodzaak is om hier al op voor te sorteren.

Eind van het derde kwartaal van 2025, als naar verwachting de invaardatum van 1 januari 2026 definitief is, zal Pensioenfonds Schoonmaak de portefeuillesturing bij de maandelijkse cash-allocatie nadrukkelijker richten op de nieuwe beleggingsportefeuille onder de SPR, om hiermee op een efficiënte manier voor te sorteren op de Wtp-transitie.

2.c.5. Juridische en privacy risico's

Ten aanzien van de transitie onderkent Pensioenfonds Schoonmaak het risico van juridische claims en klachten. Deze zijn onderstaand op hoofdlijnen uitgewerkt.

De juridische en privacy risico's zijn als volgt te classificeren (met risico-inschatting ""hoog", "midden" of "laag"):

1. Verhoging of verlaging van het pensioenvermogen na transitie. (risico-inschatting: "laag");
2. Wel/niet invaren (risico-inschatting: "laag");
3. Compensatieregeling (risico-inschatting: "laag");
4. Ongerechtvaardigd onderscheid naar leeftijd (risico-inschatting: "laag");
5. Risicohouding per leeftijdscohort (risico-inschatting: "laag");
6. Zorgplicht: keuzebegeleiding en activering (risico-inschatting: "laag");
7. ICT en datakwaliteit (risico-inschatting: "laag");
8. Privacy (risico-inschatting: "laag");
9. Beroep op aantasting eigendomsrecht (risico-inschatting: "laag");
10. Communicatie aan deelnemers vooraleer de beschikking van DNB is ontvangen (risico-inschatting: "midden")

Ad 1: Verhoging of verlaging van pensioenvermogen na transitie

Een deelnemer kan het oneens zijn met de wijze van verhogen en verlagen van het persoonlijke pensioenvermogen. In het nieuwe stelsel worden pensioenen op een andere manier verhoogd of verlaagd dan voorheen. Iedere deelnemer krijgt een persoonlijk en levenslang pensioenvermogen, gebaseerd op eigen pensioenaanspraken en indien van toepassing compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek en verdeling van de resterende algemene reserve van het pensioenfonds. Het behaalde rendement wordt verdeeld over die verschillende pensioenvermogens. Als het goed gaat met de economie, kunnen de pensioenen sneller worden verhoogd. Maar als het (langdurig) slecht gaat met de economie, moeten de pensioenen eerder worden verlaagd. Deelnemers kunnen hier een klacht over indienen bij ons. Pensioenfonds Schoonmaak schat de haalbaarheid van deze klachten in als beperkt, aangezien dit past binnen de nieuwe regels van Wtp.

Ad 2: Wel/niet invaren

Invaren is het collectief overdragen van alle opgebouwde aanspraken en rechten naar de pensioenregeling onder het nieuwe stelsel. De Wtp kent specifiek voor het invaren geen individueel bezwaarrecht. Dit is vervangen door aanvullende, collectieve waarborgen. Een individuele deelnemer kan van mening zijn dat hij toch nadeel ondervindt van de omzetting.

Als de transitiedatum onverhoopt zou moeten worden uitgesteld, en de dekkingsgraad waartegen uiteindelijk de transitie plaatsvindt lager is dan vóór de oorspronkelijke transitiedatum, dan leidt de omrekening van de pensioenen op de latere transitiedatum tot lagere pensioenkapitalen dan op de oorspronkelijke transitiedatum. Verder is er dan minder vermogen beschikbaar om compensatie te verlenen. Dit zou kunnen leiden tot klachten. Ook de omgekeerde situatie kan zich voordoen. Te weten als de transitiedatum niet hoeft te worden uitgesteld en de dekkingsgraad daarna stijgt, waardoor er meer had kunnen worden uitgedeeld als later was ingevaren. Ook dat kan leiden tot klachten.

Pensioenfonds Schoonmaak schat de haalbaarheid, en daarmee het risico, van (collectieve) acties en de toekenning van vorderingen laag in, maar is zich wel bewust van de potentiële impact ervan. De waarborgen en nadere eisen aan het besluitvormingsproces bij het standaard invarpad zijn zodanig van aard, dat het risico als laag wordt ingeschat. Daarnaast maken onze sociale partners voor een eventuele achteruitgang van aanspraken ook afspraken over compensatie. Pensioenfonds Schoonmaak kan het ontstaan van (collectieve) acties echter niet uitsluiten, maar wel zo goed als mogelijk ondervangen. Dit doen wij door van tevoren een gedegen onderbouwing vast te leggen van

het proces en de uitkomst, zodat de omzetting objectief, controleerbaar, systematisch en reproduceerbaar is voor alle belanghebbenden.

Ad 3: Compensatieregeling

In lijn met het voorgaande is te verwachten dat belanghebbenden het niet eens zijn met de geboden compensatie. Compensatie is maatwerk en is alleen aan de orde voor deelnemers die actief pensioen opbouwen. Het kan voorkomen dat een actieve deelnemer het niet eens is met de wijze waarop hij wordt gecompenseerd of met de hoogte van de compensatie. Het kan ook zo zijn dat gewezen deelnemers en/of gepensioneerden die niet worden gecompenseerd vinden dat zij recht hebben op compensatie. Omdat de compensatie uit het fondsvermogen in één keer wordt uitgekeerd, zijn de te verwachten klachten beperkt.

Pensioenfonds Schoonmaak verwijst in deze situaties naar de nettoprofitberekeningen die zijn opgesteld om de transitie-effecten in kaart te brengen. De transitie-effecten dienen ter onderbouwing van de keuze wie (welke leeftijdscohorten) in aanmerking komen voor compensatie. Dit is ook meegenomen in de beoordeling van de evenwichtigheid, hetgeen nader wordt toegelicht in hoofdstuk 4.

Ad 4: Ongerechtvaardigd onderscheid naar leeftijd

Voor adequate compensatie is het noodzakelijk om bepaalde leeftijdscohorten te compenseren en zo onderscheid te maken naar leeftijd. Denkbaar is dat individuele deelnemers of groepen het niet eens zijn met het gemaakte onderscheid naar leeftijd en/of de gehanteerde leeftijdscohorten. Pensioenfonds Schoonmaak schat de haalbaarheid, en daarmee het risico, van hieruit voortvloeiende bezwaren laag in. Wij sluiten met het gemaakte onderscheid naar leeftijd aan bij de bedoeling van de wetgever, door het collectief overdragen van bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten en de overstap van een doorsnee pensioenopbouw naar een leeftijdsonafhankelijke premie en leeftijdsafhankelijke risicotoedeling. In hoofdstuk 4 wordt nader omschreven waarom dit gemaakte onderscheid is gerechtvaardigd.

Ad 5: Risicohouding per leeftijdscohort

Beleggingsrisico's en de daarmee gepaard gaande winsten en verliezen worden door de Wtp gerichter toebedeeld aan verschillende leeftijdscohorten. Het fonds is verplicht hiertoe de risicohouding per leeftijdscohort vast te stellen. Dit doen wij onder andere door het uitvoeren van een risicopreferentie-onderzoek onder onze deelnemers. De uitkomsten hiervan vertalen wij naar een risicohouding per leeftijdscohort. Dit risicopreferentie-onderzoek moeten wij ten minste een keer per vijf jaar uitvoeren. De risicohouding wordt vervolgens gebruikt om de toedeelregels en een passend beleggingsbeleid vast te stellen. Het risicopreferentieonderzoek is in 2021 uitgevoerd. De risicohouding is in 2024 vastgesteld.

Het is denkbaar dat er klachten komen over de mate waarin wij risico's hebben toebedeeld aan een leeftijdscohort. Of dat de door ons vastgestelde risicohouding niet in overeenstemming is met de mate waarin deelnemers risico kunnen en willen lopen. Wij schatten de haalbaarheid hiervan laag in. Pensioenfonds Schoonmaak kan onderbouwen en transparant maken hoe, naast de uitkomsten van het risicopreferentie-onderzoek, andere elementen zijn meegewogen om tot de cohorten voor het beleggingsbeleid en de risicohouding per cohort te komen. Deze elementen zijn wetenschappelijke inzichten en deelnemerskenmerken. Bovendien is de vastgestelde risicohouding vertaalt naar een beleggingsbeleid dat zeer dicht aansluit op het onder het FTK gevoerde beleggingsbeleid.

Ad 6: Zorgplicht: keuzebegeleiding en activeren

De informatieplicht is al aanwezig in de huidige Pensioenwet: pensioenfonds moeten correcte, duidelijke en evenwichtige informatie tijdig verstrekken of beschikbaar stellen. Met de stelselherziening wordt beoogd de informatievoorziening richting deelnemers te verbeteren. Wij moeten er namelijk voor zorgen dat de verschaft informatie inzicht geeft in de gevolgen van een keuze of een combinatie van keuzes voor het pensioen. Daarom worden er twee nieuwe verplichtingen geïntroduceerd: de

keuzebegeleidingsplicht en de activeringsplicht. Met de keuzebegeleidingsplicht wordt bedoeld deelnemers op een adequate wijze begeleiden bij het maken van een keuze in de pensioenovereenkomst en de keuzeomgeving zodanig inrichten dat die deelnemer een passende keuze kan maken. Dit is een open norm, met een maximale inspanningsverplichting voor het fonds. Met de activeringsplicht wordt aan de deelnemer handelingsperspectief geboden, omdat de verstrekte informatie moet bewerkstelligen dat de deelnemer aangezet wordt tot het nemen van relevante en zo concreet mogelijke actie. Informatie, communicatie en taalgebruik spelen hierbij een belangrijke rol.

Ad 7: ICT en datakwaliteit

De transitie naar de nieuwe pensioenregeling en de technische uitvoerbaarheid daarvan vraagt om de nodige aanpassingen in de pensioenadministratie en de ICT-systemen. Het is van groot belang dat de pensioenvermogens juist worden verwerkt in de administratie. Ook is de kwaliteit van data en de bewaartermijnen van databestanden essentieel voor een goede vertaalslag. In hoofdstuk 3 van dit implementatieplan wordt uitgebreid toegelicht hoe de datakwaliteit vóór, tijdens en na de transitie geborgd is, wat de onderkende risico's daarin zijn en welke beheersmaatregelen daarbij toegepast worden.

Ad 8: Privacy

Op grond van de Wtp worden voor Pensioenfonds Schoonmaak geen additionele of andere gegevensverwerkingen verlangd ten opzichte van huidige gegevensverwerkingen. Ook nu worden al persoonsgegevens verwerkt, zoals de naam, de geboortedatum en het geslacht. En als gevolg van de Wtp hoeven wij niet over meer of andere persoonsgegevens te beschikken dan nu al het geval is. Wij zijn in verband met onze informatieverplichtingen op dit moment al aangesloten op de Basisregistratie Personen en beschikken daarom over gegevens van de deelnemer. Daarnaast maakt het fonds op dit moment logischerwijs al gebruik van de informatie over de pensioenaanspraken van de deelnemer, het geslacht, de leeftijd en de (beoogde) pensioeningangsdatum van de deelnemer. Wij komen tot de conclusie dat er als gevolg van de Wtp geen nieuwe of andere privacy risico's te onderkennen zijn en dat daarmee geen nieuwe of andere beheersmaatregelen nodig zijn. Het huidige privacy beleid van het fonds voldoet.

Ad 9: Beroep op aantasting eigendomsrecht

Het fonds erkent dat opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten vermogensrechten zijn. Daarom worden pensioenaanspraken en -rechten als 'eigendomsrecht' door artikel 17 van het Handvest Grondrechten EU en artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) beschermd. Het fonds heeft zich daarom expliciet een beeld gevormd van de aard en de gevolgen van een mogelijke inbreuk. Een en ander vanuit het perspectief dat het bestuur en de overige organen de belangen van alle betrokkenen moeten beschermen en naar beste kunnen moeten behartigen. Er zijn twee soorten inbreuken, te weten ontnemen en reguleren. Het fonds komt tot de conclusie dat aanpassing van het eigendomsrecht mogelijk is, als de aanpassing 1) bij wet is voorzien; 2) invulling geeft aan een behoefte; 3) het wezen van het eigendomsrecht niet aantast; en 4) geen onevenredig nadeel veroorzaakt.

Dat betekent dat invaren zich niet, dan wel zo goed als niet, laat aantasten via gerechtelijke procedures. Enerzijds vanwege de ruime beoordelingsvrijheid van lidstaten en anderzijds vanwege de uitvoerige onderbouwing van de hervorming van het pensioenstelsel.

Ad 10. Communicatie aan deelnemers vooraleer de beschikking van DNB is ontvangen (risico-inschatting: "midden")

We willen het transitie-overzicht medio 2025 gaan versturen. Het risico bestaat dat we dan nog niet van DNB hebben vernomen dat zij geen bezwaar hebben tegen het voorgenomen invaarbesluit.

2.d. Oordeel op technische uitvoerbaarheid

2.d.1. Haalbaarheidsanalyse

Als fonds hebben wij de haalbaarheid van de nieuwe pensioenregeling beoordeeld, alvorens tot besluitvorming over te gaan. Wij hebben onze uitvoeringsorganisaties APG en onze vermogensbeheerder Achmea IM gevraagd om een uitvoeringstoets uit te voeren. De pensioenregeling en financiële opzet zijn beoordeeld op 'maakbaarheid en haalbaarheid' van de voorgenomen besluiten. Daarbij heeft APG ook de begrijpelijkheid en uitlegbaarheid van de pensioenregeling voor onze deelnemers beoordeeld. Op basis van de conclusies uit de uitvoeringstoetsen zijn wij met APG in overleg gegaan en hebben waar nodig bijgestuurd. Inzet is en blijft onverkort een zorgvuldige en correcte uitvoering van de afgesproken pensioenregeling, die een voorwaarde is voor het noodzakelijke vertrouwen van de deelnemers in de nieuwe wet en in het fonds.

Achmea IM kent in haar huidige systeemomgeving al structuren die veel kenmerken hebben van de inrichting onder de Wtp. Achmea IM ontwikkelt deze omgeving verder, zodat deze ook onder het nieuwe pensioencontract het fonds kan faciliteren. Achmea IM streeft ernaar om de opleveringen van de verbeteringen in de huidige omgeving in Q4-2024 door te voeren en in Q1-2025 te laten controleren door een externe accountant. In de praktijk betekent dit dat de huidige processen voor Pensioenfonds Schoonmaak intact blijven en waar mogelijk geoptimaliseerd worden. Het bestuur heeft vastgesteld dat er geen belemmeringen v.w.b. de haalbaarheid vastgesteld.

NO-GO besluit

Er kunnen verschillende redenen zijn waardoor Pensioenfonds Schoonmaak niet kan, mag of wil overgaan naar de Wtp per 1 januari 2026. Hiervoor stelt het fonds go/no-criteria vast. Ingeval van een no-go, is pensioenuitvoering veelal business as usual. De reguliere systemen waaronder Lifetime worden in de lucht' gehouden, APG heeft de nodige maatregelen getroffen om de continuering van de dienstverlening na een no go-besluit te garanderen.

Afhankelijk van het tijdstip waarom een no go-besluit wordt genomen, dient een fallback te worden voorzien voor de pensioenprocessen, de Deelnemer- en werkgevercommunicatie en het Klantcontactcentrum (incl. social media).

Ook kan een NO-GO besluit gevolgen hebben voor het vermogensbeheer, maar de impact hiervan is relatief beperkt omdat er vroegtijdig geen wijzigingen worden aangebracht die we dan moeten terugdraaien. Wel moet Pensioenfonds Schoonmaak kijken naar de eventuele dekkingsgraadbescherming en mate van renteafdekking.

2.d.2 Stappen en tijdslijn voor gereedmaken IT systemen & haalbaarheidsrisico's en beheersingsmaatregelen

Zoals eerder vermeld heeft APG een aantal IT-systemen vervangen en gewijzigd. Deels ontstaan nieuwe systemen als gevolg van een koppeling tussen vermogensbeheerder en de pensioenadministratie.

Bij APG gaat het hierbij om de volgende nieuw in te richten systemen:

Administratie/functie	Toelichting	Type IT-oplossing
Deelnemer-administratie	Beheer van persoonsgegevens van deelnemers	Door APG in te richten binnen de pakketoplossing van Festina Finance
Polis- en kapitaaladministratie	Beheer van verzekerde producten, kapitalen en uitkeringen	Door APG in te richten binnen de pakketoplossing van Festina Finance

Workflow Management	Besturing van processen	Zelfbouw door APG in combinatie met het workflow platform Camunda
Capital-transfer	Verbinding tussen vermogensbeheerder en pensioenuitvoering	Door APG in te richten binnen de pakketoplossing van Festina Finance
“Mijn fonds”	Portal voor deelnemers	Zelfbouw door APG
Invaarstraat	Omzetting van gegevens en aanspraken naar persoonlijke pensioenvermogens	Zelfbouw door APG in combinatie met uitbesteding bij Data eXcellence (DX)

Tabel 2.2: Overzicht nieuw in te richten systemen

De nieuwe applicatiesystemen worden ingepast in het bestaande landschap, waarbij de bestaande interfaces tussen de afzonderlijke systemen maximaal hergebruikt worden. Pensioenfonds Schoonmaak is en blijft in afstemming met APG over de voortgang en eventuele knelpunten in de realisatie.

APG maakt voor de realisatie van de processen en systemen gebruik van de voor haar bekende reguliere risicobeheersingsmechanismen. Daarbij moet voor de IT-systemen gedacht worden aan de bestaande IT governance, het werken met architectuurdocumenten, een toetsing van designs, de inzet van subject matter experts en multidisciplinaire teams en een gedegen ontwikkel- en exploitatieproces.

Om de haalbaarheid te maximaliseren is een aantal maatregelen getroffen:

- De scope van werkzaamheden die gedaan moeten worden om succesvol invulling te geven aan de dienstverlening volgens Wtp, is door APG gevisualiseerd, en met Achmea afgestemd, in een (mijlpalen)planning, zie ook tabel 2.3. Hier wordt in de tijd weergegeven wat de belangrijkste stappen en mijlpalen zijn om tijdig de nieuwe regelingen in het kader van de Wtp geïmplementeerd te hebben. Er zijn kritische mijlpalen geïdentificeerd in de planning, APG houdt Pensioenfonds Schoonmaak op de hoogte van het behalen van deze mijlpalen via een maandelijkse rapportage en een rapportage op kwartaalbasis. Daarbij komen ook de eventueel voor Pensioenfonds Schoonmaak specifieke wijzigingen/aanpassingen/aanvullingen in de systemen en processen aan bod.
- Businessprocessen die nodig zijn voor de Wtp worden bij APG in een zodanige volgorde gerealiseerd dat de belangrijkste processen als eerste geprioriteerd zijn (klantreizen, zoals bijvoorbeeld met Pensioen gaan, overlijden etc.).
- Op basis van een kwartaalplanning wordt periodiek bepaald welke onderdelen opgepakt dienen te worden en wie/wat hiervoor benodigd is. Op wekelijkse basis wordt de voortgang van de planning binnen APG gemonitord en wordt de scope van werkzaamheden afgezet tegen de beschikbare tijd. APG informeert het fonds tijdig als hier eventuele knelpunten in ontstaan.
- Proefmigratie: het doel van een proefmigratie is alle functionaliteit en data die gebruikt wordt tijdens het daadwerkelijk invaren alvast door het invaarproces heen te leiden. Zo wordt gekeken of het proces zoals uitgewerkt in het invaardraaiboek werkbaar is, maar ook of de productiedata naar verwachting door de keten van het invaarproces gaat.
- Ketentest: een ketentest is de finale test, voordat een oplossing in productie wordt genomen. Complete bedrijfsprocessen worden in hun volledigheid getest, alsmede zaken als performance of autorisaties. Het uitvoeren van een pentest is, waar van toepassing, eveneens onderdeel van deze testen.
- Group Internal Audit (GIA) van APG heeft voor de '25 fondsen diverse audits uitgevoerd en de resultaten met Pensioenfonds Schoonmaak gedeeld. GIA APG voert in 2025 ook voor Pensioenfonds Schoonmaak een audit uit op het ketentesten, de proefmigraties, Festina Finance en de Capital Transfer module. De audit rapporten inclusief management reactie worden teruggekoppeld aan Pensioenfonds Schoonmaak en daarnaast ontvangt Pensioenfonds Schoonmaak de kwartaalrapportages. Het bestuur volgt hierbij de aanbevelingen vanuit de Good practices van de Nederlandsche Bank inzake assurance

verklaringen ten aanzien van de nieuwe/aangepaste IT omgeving samenhangend met de pensioentransitie. Daarnaast worden begin 2025 de acceptatiecriteria door Pensioenfonds Schoonmaak verder uitgewerkt. Hierbij zullen de ervaringen van de 2025-koploperfonds

Mijlpaal	Planning
Ketentest 1	Februari 2025
Proefmigratie 1	April 2025
Ketentest 2	Mei 2025
Proefmigratie 2	Juli 2025
Ketentest 3	Augustus 205
Proefmigratie 3	Oktober 2025
Ketentest 4	November 2025
Generale repetitie invaren	December 2025
Sign-off ketentest	December 2025

Tabel 2.3: Overzicht mijlpalen

2.e. Aanvullende risicoanalyse Pensioenfonds Schoonmaak

Inleiding

Pensioenfonds Schoonmaak is verantwoordelijk voor een integere en beheerste transitie. Dit houdt in dat de risico's ten aanzien van de transitie in kaart zijn gebracht en dat er passende beheersmaatregelen worden genomen, zodat de netto risico's binnen de risicobereidheid van het fonds vallen.

De reguliere werkwijze is daarbij leidend. Dit houdt in dat:

1. Er periodieke risicoanalyses worden uitgevoerd en geactualiseerd.
2. Bij besluitvorming over de diverse onderdelen van de WTP de opinies van de Sleutelfuncties van het fonds worden betrokken.
3. Er zoveel als mogelijk binnen de kaders van het integraal risicomanagement beleid wordt gewerkt.
4. Als aanvullende assurance nodig is, wordt de derde lijn ingeschakeld.

Daarnaast zijn de risicohouding en de risicobereidheid van het fonds kaderstellend. Deze is voor de transitie expliciet uitgewerkt en deze luidt als volgt:

De risicohouding die het bestuur heeft aangenomen op dit domein is kritisch, dat wil zeggen overwegend risicomijdend. De transitie dient op een beheerste manier te worden benaderd en te worden uitgevoerd.

Periodieke RSA's

Door middel van periodieke risico self assessments op het programma Pensioen van Straks van APG en het IPA-programma van Achmea IM worden de risico's geïnventariseerd, de bruto risico's ingeschat, de beheersmaatregelen getroffen, de netto risico's ingeschat en wordt bepaald of de netto-risico's zich binnen de risicobereidheid van het fonds bevinden. In het risicoregister van Pensioenfonds Schoonmaak is opgenomen in hoeverre de netto risico's binnen de risicobereidheid vallen van het fonds.

Eigen risicobeoordeling

De uitvoering van een eigen risicobeoordeling (hierna: ERB) maakt onderdeel uit van de reguliere strategische risicomanagementcyclus. De ERB geeft het fonds inzicht in de materiële risico's en mogelijke consequenties hiervan voor het behalen van de strategische doelstellingen, de financiële positie en de pensioenen van de deelnemers.

"Het bestuur heeft voorts geconcludeerd dat de implementatie van de Wtp waarschijnlijk zal leiden tot een significante wijziging van het risicoprofiel. Het fonds heeft in 2024 een eigenrisicobeoordeling uitgevoerd. 2 Met een eigenrisicobeoordeling (ERB) beoordeelt het bestuur de strategie van het pensioenfonds, de belangrijkste risico's en de mogelijke consequenties daarvan voor de financiële positie van het pensioenfonds en voor de pensioenaanspraken en pensioenrechten in onderlinge samenhang. Daarnaast wordt in de ERB een oordeel gegeven over de effectiviteit en de doelmatigheid van het risicobeheer. De risico's die het bestuur heeft onderkend in verband met de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel zijn onder meer de financiële positie van het fonds en de dekkingsgraad direct voor het moment van invaren. In het kader van de beoordeling van de evenwichtigheid en complete besluitvorming heeft het fonds vastgesteld dat bij een invaardekkingsgraad tussen 95% en 125% de doelstellingen voldoende worden behaald, gegeven de gestelde voorrangregels. Een van de vervolgacties n.a.v. de ERB is dat het fonds onderzoekt of het zinvol is om de dekkingsgraad te beschermen gedurende de transitieperiode. Het fonds heeft verder aandacht voor het uitbestedingsrisico bij de belangrijke uitbestedingspartijen (APG, Achmea IM) ten aanzien van de bij deze partijen relevante (en waar van toepassing gewijzigde) processen en op de nieuwe samenwerkingsverbanden (de verbindingsfunctie) die door het nieuwe pensioenstelsel ontstaan. Het bestuur monitort de voortgang bij de uitbestedingspartijen onder meer door het beoordelen van voortgangsrapportages. Verder is opgenomen in de ERB dat het fonds na de transitie naar de nieuwe pensioenregeling opnieuw zal onderzoeken of de huidige pensioenuitvoerder op lange termijn de beste strategische partner is ten aanzien van de pensioenuitvoering. Het fonds monitort in het kader van de

uitgevoerde werkzaamheden om de datakwaliteit te verbeteren de opvolging van de acties zoals gedefinieerd in het actieplan. De verwachting is dat deze werkzaamheden in het eerste kwartaal van 2025 worden afgerond. Uit de risicoanalyse blijkt dat de materiële risico's die het realiseren van de missie en visie van Pensioenfonds Schoonmaak bedreigen, in de transitieperiode, op de invaardatum en daarna, voldoende worden onderkend. Waar relevant en van toepassing worden aanvullende beheersmaatregelen en vervolgacties gedefinieerd om ervoor te zorgen dat het fonds blijvend in control is. Hierbij wordt geborgd dat de resulterende netto risico's in lijn zijn met de door het fonds gestelde risicobereidheid."

Opinies sleutelfunctiehouders

Voorafgaand aan de besluitvorming wordt aan sleutelfunctiehouders gevraagd een opinie op te stellen bij de diverse onderdelen/besluiten/beleid ten aanzien van het nieuwe pensioenstelsel (regeling, risicohouding, evenwichtigheidskader- en beoordeling, datakwaliteit,).

Het bestuur heeft vooraf aangegeven over welke onderdelen een opinie verwacht wordt/werd. Dit is vastgelegd in de planning van het Wtp project. Het bestuur betreft de opinies in het bestuurlijke proces en draagt zorg voor een reactie op de opinie van de betreffende sleutelfunctiehouders zodat transparant is wat de follow up is van eventuele bevindingen en aanbevelingen.

De Sleutelfunctiehouder Risicobeheer rapporteert eveneens over het risicobeeld ten aanzien van de met de Wtp samenhangende risicobeelden.

Ingebed in het reguliere risicomangement proces

Op basis van een periodieke risicoanalyses zijn de strategische en operationele risico's van de transitie in kaart gebracht. Deze risico's zijn opgenomen in de reguliere risicomangementcyclus van Pensioenfonds Schoonmaak.

De sleutelfunctiehouder risicobeheer rapporteert eveneens over het risicobeeld ten aanzien van de met de Wtp samenhangende risicobeelden.

Aanvullende assurance

Het bestuur heeft een aanvullende audit laten doen naar de besluitvorming door het bestuur. De primaire doelstelling van de audit besluitvorming is het verkrijgen van inzicht in de kwaliteit van de (evenwichtige) besluitvorming rondom Wtp onderwerpen. Hierbij is specifieke aandacht besteed aan de governance structuur waarin besluiten worden genomen, en de communicatie hierover met stakeholders, waaronder het bestuur, het verantwoordingsorgaan en de sleutelfunctiehouders. Een ander belangrijk beoordelingspunt is de vastlegging van de gemaakte overwegingen en keuzes tijdens het besluitvormingsproces (de onderbouwing). De sleutelfunctiehouder internal audit is met betrekking tot de Wtp op twee specifieke gebieden betrokken: kader datakwaliteit en de beheersing van transitierisico's. De sleutelfunctiehouder Internal Audit voert de volgende werkzaamheden uit of heeft deze al uitgevoerd ten aanzien van de Wtp-transitie:

- Audit datamanagementproces;
- Inventarisatie transitie in het kader van de beheersing transitierisico's in de opdrachtaanvaardingsfase;
- Inventarisatie monitoring implementatie in het kader van de beheersing transitierisico's in de implementatiefase;
- Aanvullende activiteiten op het gebied van 'get clean' en 'stay clean', borging juistheid berekeningen, communicatieplan, implementatieplan, invaarsjabloon en beheersing IT-change.

Daarbij steunt SFH-IA deels ook op de werkzaamheden die door Interne Audit van APG worden uitgevoerd ten aanzien van onder andere datamanagement, kader datakwaliteit, communicatieplan en IT change.

2.f. Concluderend oordeel bestuur

Het bestuur heeft de risico's behorende bij de transitie naar de solidaire premieregeling beoordeeld en zoveel als mogelijk beheersmaatregelen ingebouwd om de transitie beheerst en integer te laten verlopen.

Het bestuur van Pensioenfonds Schoonmaak is van mening dat de transitie op een beheerste en integere wijze kan plaatsvinden.

De bestaande beheersing tezamen met de specifieke "sign off criteria" moeten Pensioenfonds Schoonmaak in staat stellen om gaandeweg 2025 op een verantwoorde en onderbouwde wijze een Go/No Go besluit te nemen om per 1 januari 2026 over te gaan op de solidaire premieregeling.

3. Data en datakwaliteit

Voor het invaren in het nieuwe pensioenstelsel is onze datakwaliteit van essentieel belang. Wij hanteren daarom een lage risicobereidheid met betrekking tot de datakwaliteit, zoals ook beschreven in het datakwaliteitsbeleid. Zonder afdoende inzicht in de datakwaliteit voorafgaand aan het invaren, kunnen wij geen evenwichtig inbaarbesluit nemen en zouden fouten kunnen ontstaan in de berekende individuele 'pensioenvermogens' van onze deelnemers.

Onze deelnemers moeten erop kunnen vertrouwen dat de omzetting naar de individuele pensioenvermogens correct gebeurt en dat zij krijgen waar zij recht op hebben. Fouten in data of in de uitvoering – zeker waar het persoonlijke pensioeninformatie of bedragen betreft – kunnen zorgen voor moeilijk te herstellen vertrouwen bij geraakte deelnemers en kunnen enorme publicitaire impact hebben. Om de kwaliteit van deze data te borgen, sluit Pensioenfonds Schoonmaak aan bij de richtlijnen die daarover vanuit de Pensioenfederatie gegeven worden via het Kader Datakwaliteit.

In de hierop volgende pagina's wordt nader toegelicht hoe de datakwaliteit gewaarborgd is voor, tijdens en na transitie. Daarbij hebben we de voorgestelde inhoudsopgave volgens DNB good practice aangehouden. Er zijn enkele gevallen waarbij meerdere onderwerpen uit de inhoudsopgave gezamenlijk toegelicht worden in verband met de overlap in deze paragrafen. Dit betreft specifiek items F en G uit de inhoudsopgave.

3.a. Beschikbaarheid van data voor, tijdens en na transitie

De Pensioenfederatie heeft in afstemming met DNB een Kader Datakwaliteit gepubliceerd met als doel te faciliteren dat pensioenfondsen die wensen in te varen op een consistente en aantoonbare wijze de datakwaliteit onderbouwen en borgen. Pensioenfonds Schoonmaak maakt bij het vaststellen van datakwaliteit gebruik van dit Kader, om aantoonbare inzage in de datakwaliteit te kunnen bieden en een oordeel te vormen over de datakwaliteit die nodig is om te kunnen invaren. Door dit Kader toe te passen levert Pensioenfonds Schoonmaak een aantoonbare inspanning om de datakwaliteit te borgen vóór het invaren die de stappen omvat die in redelijkheid van haar gevraagd mogen worden. APG speelt vanuit de uitbesteding van de pensioenadministratie een belangrijke rol in de datakwaliteit. Wij hebben daarom ook in nauwe samenwerking met APG de borging van de datakwaliteit vormgegeven.

De toepassing van het kader datakwaliteit ter vaststelling van de datakwaliteit en bepaling van de benodigde vervolgacties wordt in de volgende paragraaf nader beschreven. Dit kader heeft ook betrekking op het evalueren van de beschikbaarheid van de data. Een van de activiteiten betreft namelijk het vaststellen van de kritische dataelementen ten behoeve van invaren. Voor deze kritische data-elementen is het pad geïdentificeerd dat doorlopen moet worden in het systeemlandschap, voordat de data gebruiksklaar zijn voor invaren. Daarmee is vastgesteld binnen welke applicaties deze data-elementen voorkomen.

Voor belangrijke applicaties geldt een uitgebreid risico- en controleraamwerk. Op jaarbasis worden assurance opdrachten uitgevoerd door een externe accountant om de adequate werking van dit raamwerk vast te stellen. De applicaties waarin de data-elementen voorkomen zijn integraal onderdeel van de scope van het risico- en controleraamwerk. Daarmee is de beheersing rondom beschikbaarheid voor transitie geborgd.

Om de datakwaliteit tijdens het inwaarproces te garanderen, wordt gewerkt met specifieke controles, zoals reconciliatie tussen oude en nieuwe systemen en geautomatiseerde validaties, zodat vastgesteld kan worden dat de data op het overgangsmoment correct en volledig is overgezet en beschikbaarheid van de data zowel voor, tijdens als na invaren is gewaarborgd. Eventuele restpunten of afwijkingen worden vastgelegd en afgehandeld als onderdeel van de post-migratie-evaluatie.

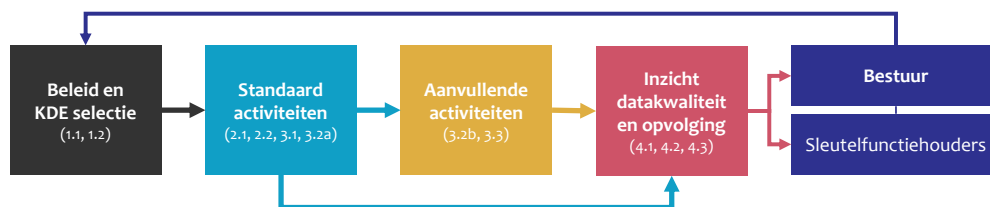
Voor de situatie na transitie wordt tevens op basis van wijzigingen in het proces- en applicatielandschap het risico- en controleraamwerk herzien, zie hiervoor de paragraaf 3j.

3.b. Borging datakwaliteit risico's voor, tijdens en na transitie

Borging datakwaliteit voor transitie

Zoals in de vorige paragraaf aangegeven, wordt het kader datakwaliteit gebruikt ter vaststelling van de datakwaliteit van kritische data-elementen ten behoeve van invaren. Het kader start met een aantal beleids- en scoping bepalende activiteiten, gevolgd door standaard activiteiten die ten alle tijden uitgevoerd moeten worden, als ook aanvullende activiteiten die risico-gebaseerd uitgevoerd worden n.a.v. de eerder verkregen inzichten. Tezamen geven de resultaten uit de standaard en aanvullende activiteiten inzicht in de datakwaliteit en benodigde opvolging, wanneer deze afgezet worden tegen de eerder vastgestelde normen en kaders.

Hieronder wordt het overzicht van verschillende uitgevoerde activiteiten schematisch weergegeven, gevolgd door een nadere toelichting. Voor gedetailleerde informatie aangaande beleidsmatige activiteiten, zie paragraaf 3.d - Kwalitatieve en kwantitatieve risicobereidheid. Voor gedetailleerdere informatie over de uitgevoerde activiteiten per fase en stap zoals gedefinieerd in het Kader Datakwaliteit, zie paragraaf 3.e- Detaillering vaststelling en borging van datakwaliteit voor invaren. Voor gedetailleerdere informatie over de opvolging van data issues, zie paragraaf 3.f- Detaillering vaststelling data issues en benodigde opvolging voor invaren.

Figuur 3.1: Overzicht gehanteerde werkwijze

Fase 1 – Opzet datakwaliteitsbeleid

Datakwaliteit is een begrip waar, afhankelijk van het gebruiksdoeleinde, verschillende normen aan gesteld kunnen worden. In fase 1 is deze invulling specifiek voor het fonds vormgegeven en geëvalueerd in het kader van invaren. Daarbij is het datakwaliteitsbeleid beoordeeld door bestuur en sleutelfunctiehouders, inclusief de kwalitatieve risicobereidheid en het gerelateerde correctie-/herzieningenbeleid. Deze beleidsstukken vormen de kaders om te bepalen of de datakwaliteit voldoende is in het kader van invaren. Ook zijn vanuit het perspectief van invaren de relevante kritische data-elementen gespecificeerd. Net als datakwaliteit kan de definitie van benodigde data-elementen namelijk verschillen op basis van het gebruiksdoeleinde.

Fase 1.1 – Datakwaliteitsbeleid

Het datakwaliteitsbeleid van Pensioenfonds Schoonmaak laat zien dat er een lage kwalitatieve risicobereidheid is ten aanzien van datakwaliteit. Dit is ook terug te zien in de kwalitatieve normen die gehanteerd worden, in het bijzonder de correctiegrenzen waarbij in beginsel alles gecorrigeerd wordt.

Fase 1.2 – Kritische Data Elementen

Ten behoeve van invaren zijn 58 relevante Kritische Data Elementen (KDE's) vastgesteld voor Pensioenfonds Schoonmaak. Deze selectie is het resultaat van een viertal stappen:

1. Vaststelling KDE's volgens Pensioenfonds Schoonmaak datakwaliteitsbeleid en Kader Datakwaliteit;
2. Vergelijking met de door de Pensioenfederatie geadviseerde KDE's in het Kader;
3. Bepaling welke regeling-specifieke KDE's voor Pensioenfonds Schoonmaak van toepassing zijn, d.m.v.:
 - a. Beoordeling op de output vanuit de rekenengine;
 - b. Analyse vanuit Pensioenfonds Schoonmaak expertise (resultaten voorgaande 2 stappen);

4. Eventuele herijking van onder stap 3 vastgestelde set aan KDE's gebaseerd op uitgevoerde AUP-activiteiten.

Hieronder is de definitieve lijst aan kritische data-elementen te vinden welke relevant zijn in het kader van invaren voor Pensioenfonds Schoonmaak.

Lijst van geselecteerde Kritische Data Elementen		
Persoonsgegevens van verzekerde en diens begunstigde(n):	20. Percentage premievrije voortzetting	39. Reden blokkade uitbetaling
1. Klantnummer	21. Datum eerste ziekte dag	40. Ingangsdatum pensioen
2. Geboortedatum	22. Uitkeringspercentage	41. Indicatie Hoog/Laag
3. Overlijdensdatum	Arbeidsongeschiktheidsuitkering	42. Uitrust Partnerpensioen
4. Burgerservicenummer	23. Soort Arbeidsongeschiktheids- uitkering	43. Uitrust Ouderdompensioen
5. Geslacht	24. Gewerkte uren	44. Tijdelijk Ouderdompensioen (AOW-overbrugging)
6. Indicatie gemoedsbezaard	25. Indicatie deelname oude pensioenregeling bij Arbeidsongeschiktheid	45. Begindatum pensioenproduct deelname
7. Aanvang partnerrelatie		46. Einddatum pensioenproduct deelname
8. Einde partnerrelatie	Deelname gegevens:	47. Aanwendpercentage pensioen
9. Soort partnerrelatie	26. Polisnummer deelneming	
10. Aanvang Burgerlijke Staat	27. Aanvang deelneming	Product-, regeling-, en saldogegevens:
11. Einde Burgerlijke Staat	28. Einde deelneming	48. Code Pensioenproduct
12. Soort Burgerlijke Staat	29. Vrijwillige voortzetting	49. Type Pensioenproductdefinitie
13. Indicatie studierend	30. Deelneming status	50. Franchise
14. Indicatie volle wees	31. Aanspraken uit Inkomende Waardeoverdracht	51. Dekkingssoortcode pensioenproduct
Inkomstenverhoudingsgegevens van de huidige en voorgaande dienstverbanden:	32. Afzien Bijzonder Partnerpensioen	52. Opbouwpercentage
15. Pensioengevend jaarinkomen	33. Soort Pensioenverdeling Bij Scheiding	53. Maximum pensioengevend uurloon
16. Aanvang dienstverband	34. Vanafdatum Begunstiging pensioenproduct	54. Standdatum pensioensaldo
17. Einde dienstverband	35. Totdatum Begunstiging pensioenproduct	55. Bedrag pensioenaanspraak of pensioenrecht
18. Indicatie WAO of WIA	36. Einddatum uitkering pensioen	56. Bedrag toegepaste korting
19. Arbeidsongeschiktheidspercentage	37. Indicatie uitbetaling geblokkeerd	57. Bedrag gemiste indexatie
	38. Vanafdatum blokkade uitbetaling	58. Fondscode

Figuur 3.2: KDE selectie

Fase 2 – Risico-inventarisatie en -beoordeling

Er zijn verschillende vormen van risicoanalyse toegepast als onderdeel van fase 2. Deze zijn in lijn met het Kader Datakwaliteit als een trechter vormgegeven, beginnende bij het breedste niveau waarbij risico-indicatoren ten aanzien van de uitvoering zijn geïnventariseerd, wat input is geweest voor de bepaling van de tijdshorizon. Vervolgens zijn ook de risico-indicatoren op deelnemer niveau geïnventariseerd. Het laatste en meest granulaire niveau zijn de uitgevoerde risicobeoordelingen per KDE. Het bestuur is bij de vaststelling van het risicoprofiel en de risicobeoordeling geadviseerd door de sleutelfunctiehouders. De uitkomsten van het risicoprofiel en de risicobeoordeling zijn door het bestuur akkoord bevonden.

Fase 2.1 – Risico-inventarisatie pensioenfonds en deelnemer

Het fonds heeft een inschatting gemaakt van het pensioenfonds-risicoprofiel en het risicoprofiel van de deelnemer. Het pensioenfonds-risicoprofiel vormt de basis voor de onderbouwing van de tijdshorizon waarover de activiteiten in fase 3 plaats hebben gevonden. Deze tijdshorizon is vastgesteld op de periode vanaf 1 januari 2010. Op 1-1-2010 is de pensioenadministratie van het fonds bij APG ondergebracht. De datakwaliteit is bij deze overgang volgens de afspraken vastgesteld en afgehandeld. Ook heeft het deelnemer-risicoprofiel geleid tot het bepalen van relevante deelnemer risico-indicatoren en combinaties daarvan. Deze risico-indicatoren zijn de basis voor de vaststelling van de risicogroepen die nader onderzoek vereisten in fase 3.

Fase 2.2 – KDE risicobeoordelingen

De kritische data-elementen, zoals geïdentificeerd in fase 1, zijn voorzien van een risicobeoordeling per data-element. Daarbij zijn de risico-beschrijvingen, bruto risico's, beheersmaatregelen en netto risico's beschreven. Gebaseerd op de uitgevoerde risicobeoordelingen is een overzicht opgesteld met structurele beheersmaatregelen, onderzoeken en aanvullende acties die benodigd zijn om het risico op de onjuiste of onvolledige KDE's te mitigeren en in de toekomst te voorkomen.

Fase 2.3 – Vaststellen aanvullende activiteiten

De risico-inventarisatie heeft zicht gegeven op de deelnemer risico-indicatoren die opvolging vereisen. De grondslag ter bepaling van de omvang van de deelwaarneming per risicogroep is vastgesteld en de bijbehorende onderbouwing is gedocumenteerd. Deze onderbouwing houdt rekening met de risico's en de omvang van de geïdentificeerde risicogroepen. Ook zijn de nader in te richten beheersmaatregelen geïdentificeerd naar aanleiding van de KDE-risicobeoordelingen. Het totaaloverzicht van benodigde structurele beheersmaatregelen, onderzoeken en aanvullende acties is akkoord bevonden door de sleutelfunctiehouders.

Fase 3 – Data-analyses en deelwaarnemingen

Er zijn verschillende methoden voor data-analyse en deelwaarneming toegepast als onderdeel van fase 3. De uitgevoerde data-analyses betreffen data profilering, generieke analyses en specifieke analyses (proactief en reactief n.a.v. eerdere fase 2 en 3 resultaten). Deze data-analyses zijn verricht op basis van de data in de datakern (het datawarehouse). Ook zijn de binnen het Kader Datakwaliteit voorgeschreven algemene en specifieke deelwaarnemingen uitgevoerd. Deze deelwaarnemingen zijn verricht op de relevante bronsystemen en brondocumentatie.

Fase 3.1 – Data profiling

Per kritisch data-element zoals bepaald in fase 1.2 is een data profiling dossier beschikbaar gesteld, waarbij aandacht is besteed aan de onderzoeken naar compleetheid, juistheid van het datatype, verwachte domeinwaarden en datadistributie van de KDE-data. Daarbij is de juistheid en volledigheid van de databestanden onderbouwd. Ook zijn de uitgangspunten beschreven ter waarborging van de consistentie in de uitvoering van het data profiling proces.

Fase 3.2a – Generieke analyses

De relevante generieke analyses toetsen de uitkomst op basis van een vooraf gedefinieerde verwachting en toegestane afwijking in lijn met de risicobereidheid. Daarnaast zijn niet relevante/ niet uitgevoerde generieke analyses voorzien van motivatie. Deze motivatie is ook beoordeeld en akkoord bevonden door de relevante sleutelfunctiehouders.

Fase 3.2b – Specifieke analyses

De specifieke analyses betreffen opvolgacties uit de fases 2.2 en 3.1 en eventueel 3.2a, ofwel de KDE-risicobeoordelingen, KDE-data profilering en generieke analyses. De specifieke analyses kunnen verschillende vormen van data-analyse betreffen. Daarbij is de onderzoeksvorm afgestemd op de te onderzoeken deelnemerpopulatie als ook het risico/vraagstuk wat nader onderzocht moet worden.

Fase 3.3a – Specifieke deelwaarnemingen

De specifieke deelwaarnemingen zijn uitgevoerd op de outliergroepen zoals geconstateerd in fase 3.1 en 3.2, ofwel data profilering, generieke analyses en specifieke analyses. De geconstateerde afwijkingen worden afgezet tegen de maximaal toegestane afwijking (MTA). Zoals in het data issue proces nader toegelicht zal worden, heeft de weging tegen MTA geen impact op de manier waarop de issues opgevolgd worden. Alle data issues worden standaard opgevolgd met een root cause analyse (bron/oorzaak analyse) en additionele structurele beheersing op het betreffende proces waar nodig.

Fase 3.3b – Algemene deelwaarnemingen

De algemene deelwaarnemingen zijn uitgevoerd op de risicogroepen zoals vastgesteld in fase 2.1 en 2.3, ofwel de risico-inventarisatie en vaststelling van aanvullende activiteiten. Zie ook paragraaf 3.c – Overzicht risicogroepen. De geconstateerde afwijkingen worden afgezet tegen de MTA. Ook hier heeft de weging tegen MTA geen impact op de manier waarop de issues opgevolgd worden. Alle data issues worden standaard opgevolgd met een root cause analyse en additionele structurele beheersing op het betreffende proces waar nodig.

4 – Rapportage en beoordeling

Het bestuur van Pensioenfonds Schoonmaak heeft op basis van de rapportage ten aanzien van:

- de vastgestelde beleidsnormen, risicobereidheid en relevante data in fase 1;
- de uitkomsten van de risico-inventarisatie en -beoordeling in fase 2;
- de uitkomsten van en afwijkingen uit de analyses en deelwaarnemingen in fase 3;
- de geplande correcties en overige acties zoals samengevat in de fase 4 rapportage; en
- de opinies zoals afgegeven door de sleutelfunctiehouders

geconcludeerd dat de werkzaamheden zijn uitgevoerd in lijn met het Kader Datakwaliteit en daarmee voldoende zijn voor de voorlopige oordeelsvorming over de datakwaliteit in het kader van invaren.

De resultaten van fase 2, 3 en 4 zijn afgezet tegen de kaders en normen zoals gedefinieerd door het bestuur in het datakwaliteitsbeleid, de kwalitatieve en kwantitatieve risicobereid, als ook de MTA en het correctie-/herzieningenbeleid. Gebaseerd op de resultaten van de genoemde werkzaamheden, zoals beschreven in de fase 4 rapportage en het rapport van de externe accountant over de uitgevoerde Agreed-upon Procedures (AUP), is het bestuur tot het oordeel gekomen dat de datakwaliteit ten behoeve van invaren voldoende inzichtelijk is. Dit oordeel houdt tevens rekening met de afgegeven opinies van de sleutelfunctiehouders ten aanzien van de fase 4 rapportage als ook de eerder in het proces afgegeven opinies. Dit oordeel gaat uit van adequate en tijdige opvolging van de geïnterpreteerde tekortkomingen in de datakwaliteit volgens de beoordeling, prioritering en planning (het actieplan) zoals gedefinieerd in de fase 4 rapportage en het adviesmemorandum.

Sleutelfunctiehouders

Om tot een voorlopig oordeel ten aanzien van de datakwaliteit te komen, steunt het fondsbestuur ook op de betrokkenheid en review van de sleutelfunctiehouders (SFH's) die betrokken zijn namens het fonds. Dit betreffen de actuariële sleutelfunctiehouder (SFHA), risicobeheer (SFHRB) en internal audit (SFHIA). De betrokkenheid van deze SFH's helpt bij de invulling van de eindverantwoordelijke rol van het fondsbestuur.

Er zijn diverse onderdelen (zogenaamde procedures) in de Agreed-upon procedures (AUP) waarbij expliciet wordt aangegeven dat één of meerdere sleutelfunctiehouders betrokken dienen te zijn. In de tabel hieronder zijn deze procedures en de betrokken sleutelfunctiehouders weergegeven. In de AUP wordt niet expliciet aangegeven welke sleutelfunctiehouder betrokken dient te zijn bij welke procedure. Er is wel een Good Practice van DNB die hier invulling aan geeft. Deze Good Practice is de basis geweest voor het bepalen van de betrokkenheid van specifieke sleutelfunctiehouders per relevante procedure.

Om tot de accordering van de sleutelfunctiehouders te komen, zijn de resultaten van de gerelateerde procedures aan hen gepresenteerd en hebben zij schriftelijke terugkoppeling gegeven in de vorm van notities waarin hun opinies/adviezen zijn verwerkt. Deze opinies/adviezen zijn gebruikt door het AUP-project team ter verbetering van de uitvoering en vastlegging van de procedures waar nodig. Ook zijn de opinies/adviezen gebruikt door het bestuur ten behoeve van haar voorlopige oordeelsvorming.

AUP Procedure	SFAFH	SFRB	SFIA
3: Beoordeling SFH (kwalitatieve) risicobereidheid en correctie-/herzieningenbeleid		★	
4: Evaluatie SFH identificatie KDE's voor Invaren	★	★	
12c: Advies SFH Risicoprofiel en risicobeoordeling (MTA)	★	★	
17: Beoordeling en conclusie SFH structurele beheersmaatregelen, onderzoeken, aanvullende acties	★	★	
22c: Beoordeling en akkoord SFH motivatie niet uitgevoerde generieke analyses	★	★	
33b: Beoordeling SFH uitgevoerde en uit te voeren correcties in relatie tot correctie-/herzieningenbeleid	★	★	★
35: Beoordeling SFH rapportage voorlopig oordeel datakwaliteit, inclusief documentatie bevindingen	★	★	

Figuur 3.3: Sleutelfunctiehouder betrokkenheid t.b.v. de AUP

Borging datakwaliteit tijdens transitie

Pensioenfondsen Schoonmaak en APG hebben gekozen om de administratie van de nieuwe pensioenregeling vanaf 1-1-2026 uit te voeren in de applicatie van Festina Finance. Dat betekent dat tijdens de transitie, de volgende activiteiten plaatsvinden:

- Het transport van data van Datakern naar migratiepartner DX;
- De bewerking van data bij DX (Invaarberekening en aansluiten op datamodel Festina);
- Het transport van data van DX naar de doelsystemen.

In onderstaand schema is weergegeven op welke manier de data getransporteerd wordt, waarbij het datatransport volledig automatisch plaatsvindt en voldoet aan de vereisten rondom beveiliging en toegankelijkheid ervan (encryptie, decryptie, logging).

Figuur 3.4: Overzicht invaarstraat

Tijdens de transitie is sprake van een mutatiestop. Aangeboden mutaties worden opgevangen en nog niet verwerkt. Deze opgevangen mutaties worden via een gecontroleerd proces op werkdagen vastgelegd en verwerkt zodra de datamigratie in het nieuwe doelsysteem is afgerond. Tijdens de transitie worden geen mutaties verwerkt. Mocht er sprake zijn van mutaties met een bepaalde mate van urgentie (bijvoorbeeld het overlijden van een deelnemer), wordt het proces tijdelijk handmatig uitgevoerd.

Borging datakwaliteit direct na transitie

Omdat het invaarmoment nog plaats moet vinden, is er nog geen toetsing na invaren mogelijk geweest. Pensioenfonds Schoonmaak zal in lijn met de huidige definitie van toetsmoment 2 na de transitie een externe accountant opdracht geven om een oordeel te vellen over de juistheid en volledigheid van de transitie, waaronder tenminste de berekeningen die ten grondslag liggen aan de verdeling van vermogens, de financiering voor compensatie afschaffing doorsneesystematiek en de solidariteitsreserve bij invaren.

In aanvulling op het toetsen van de datakwaliteit direct na transitie, is ook duurzame borging nodig van de datakwaliteit op lange termijn. Voor een nadere toelichting over het datakwaliteitsbeheersingsraamwerk zoals van toepassing op langere termijn, zie ook 3.j - Data issues en opvolging na invaren.

3.c. Overzicht risicogroepen (complexe dossiers)

Volgens het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie heeft Pensioenfonds Schoonmaak een risico-inventarisatie uitgevoerd. Deze inventarisatie is uitgevoerd vanuit het profiel van de uitvoering en van de deelnemers. In de risico-inventarisatie is geconstateerd dat het uitgangspunt van de pensioenadministratie van Pensioenfonds Schoonmaak een beheerste en integere bedrijfsvoering is. De processen die ingericht zijn, hebben hun basis in een gedegen risicoanalyse en zijn waar mogelijk geautomatiseerd en STP (straight through processing) ingericht. Daar waar een menselijk oordeel en verwerking nodig zijn, zijn processen dusdanig vormgegeven dat beoordeling en review door (senior)collega's ingericht zijn in de beheersmaatregelen.

Echter om ook aan de wensen en eisen van de deelnemers te kunnen voldoen bestaan er afwijkingen van de reguliere inrichting, maar zijn deze uitzonderingen ook bekend en voorzien van een adequate risicobeoordeling en passende beheersmaatregelen. Op zowel geautomatiseerde als handmatige beheersmaatregelen heeft periodieke toetsing plaatsgevonden die geen structurele fouten aan het licht heeft gebracht.

De beantwoording van de vragen uit de risico-inventarisatie, die vanuit de Pensioenfederatie als bijlage bij het Kader Datakwaliteit zijn toegevoegd, geeft in meer detail inzicht op welke wijze de kwaliteit van data geborgd is binnen de organisatie en waar, door complexiteiten, gebeurtenissen of uitzonderingssituaties mogelijke risico-indicatoren zijn op onjuiste of onvolledige data in de pensioenadministratie. Er zijn 5 situaties geïdentificeerd waar sprake is van een mogelijk verhoogd risico op fouten.

Nr.	Onderwerp risicogroep	Beschrijving risicogroep
1	Arbeidsongeschiktheid	Verhoogd risico op menselijke fout door medewerker beoordeling en verwerking van de uitval bij SUAG-aanlevering t.a.v. mutaties in premievrije deelneming met betrekking tot WAO en WIA
2	TWK-mutaties	Verhoogd risico op menselijke fouten door medewerker beoordeling en handmatige verwerking t.a.v. 'niet verwerkte TWK-mutaties'
3	ANW-hiaat	Verhoogd risico op menselijke fouten door medewerker beoordeling en handmatige verwerking t.a.v. ANW-hiaatcompensatiepensioen
4	Overlappende dienstverbanden	Verhoogd risico op menselijke fouten door medewerker beoordeling en handmatige verwerking t.a.v. wisselende en overlappende dienstverbanden en TWK-mutaties
5	ANW-hiaat en TWK-mutaties	Verhoogd risico op menselijke fouten door medewerker beoordeling en handmatige verwerking t.a.v. ANW-hiaatcompensatiepensioen en TWK-mutaties

Tabel 3.1: Overzicht risicogroepen

Deze risicogroepen zijn onderzocht met algemene deelwaarnemingen. De resultaten uit de algemene deelwaarnemingen hebben in sommige gevallen tot het onderkennen van data issues geleid. Voor elk van de geconstateerde data issues is in overeenstemming met het proces bepaald of het structurele of incidentele issues betreft. Voor alle data issues met een structurele aard is gewaarborgd dat er ook beheersmaatregelen gewijzigd dan wel ingericht worden ter beheersing van het gerelateerde risico. Zie ook paragraaf 3.g. voor meer informatie over opvolging van data issues in het algemeen.

3.d. Kwalitatieve en kwantitatieve risicobereidheid

Om te bepalen wat onder goede datakwaliteit verstaan wordt, is het belangrijk om te definiëren wat de datakwaliteitskaders zijn. Dit bestaat uit verschillende onderdelen, namelijk 1) het datakwaliteitsbeleid, 2) de kwalitatieve risicobereidheid, 3) de kwantitatieve risicobereidheid, als ook 4) het correctie- en herzieningenbeleid. Samen vormen deze elementen de kaders die gebruikt worden om te bepalen of de datakwaliteit van afdoende niveau is om een positief oordeel te geven ten aanzien van het invaren.

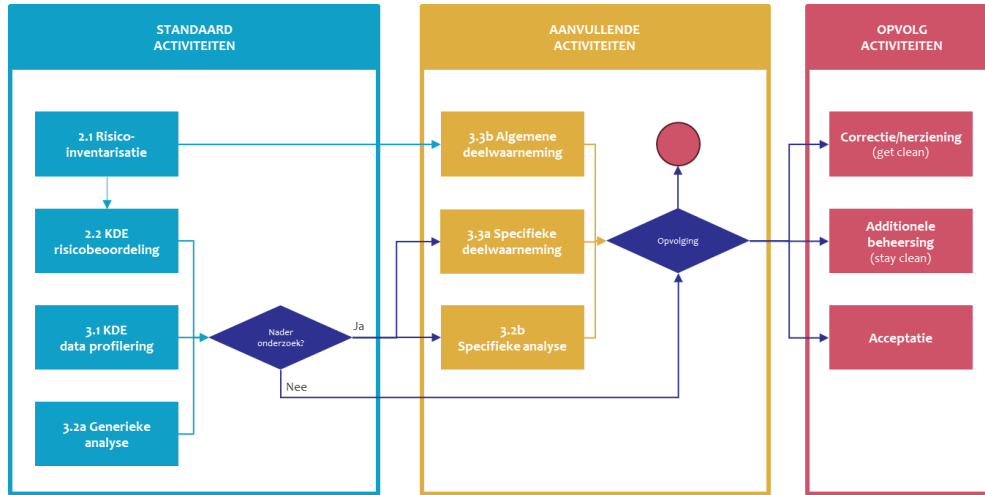
Het datakwaliteitsbeleid bevat een beschrijving van de kwalitatieve risicobereidheid, die ook is gebaseerd op de algehele risicobereidheid van het fonds. Pensioenfonds Schoonmaak heeft een lage risicobereidheid ten aanzien van datakwaliteit.

In lijn hiermee is een kwantitatieve risicobereidheid opgenomen in het beleid, namelijk de Maximale Toegestane Afwijking (MTA). Pensioenfonds Schoonmaak heeft een MTA van 1 euro bruto per deelnemer per maand. Ter bepaling van de MTA zijn de hoogte van de aanspraken, de uitvoeringsrisico-indicatoren, deelnemersrisico-indicatoren en KDE-risicobeoordelingen meegewogen. De vaststelling van de MTA in het kader van de transitie van 1 euro bruto per maand is vanuit het pensioenfonds ingestoken vanuit een materialiteitsgedachte. De pensioenen bij Pensioenfonds Schoonmaak zijn relatief klein, dus de materialiteitsgrens is op een laag niveau vastgesteld.

De lage risicobereidheid blijkt ook uit het correctie- en herzieningenbeleid. Pensioenfonds Schoonmaak herstelt in beginsel alle fouten ten aanzien van te hoge aanspraken en toekomstige uitkeringen. Een te hoog vastgestelde en al uitbetaalde uitkering wordt teruggevorderd, tenzij de betrokkene redelijkerwijs niet had kunnen weten dat hij/zij te veel pensioen ontving of als het aan hem/haar niet is te verwijten dat er te veel pensioen is uitbetaald.

3.e. Detaillering vaststelling en borging van datakwaliteit voor invaren

De standaard en aanvullende activiteiten, zoals al omschreven per fase en stap in paragraaf 3.a en 3.b hierboven, zijn hieronder nader toegelicht. Ook wordt de rol van de sleutelfunctiehouders in meer detail beschreven. De opvolgingsactiviteiten naar aanleiding van geconstateerde data issues staan in de volgende paragraaf nader uitgewerkt.

Figuur 3.5: Proces vaststelling datakwaliteit

Standaard activiteiten

De standaard activiteiten betreffen werkzaamheden die voor alle deelnemersgroepen en alle geselecteerde KDE's worden uitgevoerd. Het is belangrijk om te realiseren dat er werkzaamheden uit verschillende fases van het kader hier aan bod komen. Het betreft namelijk de risico-inventarisatie en beoordelingen zoals uit te voeren onder fase 2, maar ook de dataprofileringswerkzaamheden die onderdeel zijn van fase 3. Ook belangrijk om te realiseren is dat de fase 2.1 activiteiten op een ander niveau worden uitgevoerd dan de fase 2.2 activiteiten. De risicoprofielen zoals bepaald in fase 2.1 zijn namelijk meer op macroniveau en niet specifiek te relateren aan KDE's. De risicobeoordelingen zoals uitgevoerd in fase 2.2 worden wel specifiek per KDE uitgevoerd. Dit is ook het geval voor de data profileringsactiviteiten die per KDE worden uitgevoerd. De generieke analyses zijn door de Pensioenfederatie in het Kader Datakwaliteit en DNB good practices en Q&A's voorgeschreven en zijn niet specifiek voor één KDE.

Figuur 3.6: Werkwijze standaard activiteiten

Aanvullende activiteiten

De risico gebaseerde activiteiten zijn een aanvulling op de standaard activiteiten zoals hierboven beschreven. Zo zijn er specifieke analyses uitgevoerd op KDE's die een belangrijke impact hebben op de aanspraak. Uit deze analyses worden eventuele afwijkingen geconstateerd die verklaard moeten worden, of die anderzijds nader onderzoek vereisen. In die gevallen worden specifieke deelwaarnemingen uitgevoerd, waaruit ook eventuele issues geconstateerd kunnen worden of waarbij geconstateerd kan worden dat deze resultaten logisch te verklaren zijn.

Daarnaast worden de deelnemer-risico-indicatoren zoals bepaald in fase 2.1 ook geëvalueerd. Tijdens deze evaluatie wordt bepaald of voldoende beheersing is vormgegeven binnen de reguliere processen en dat de risico-indicator voldoende gemitigeerd is. Als dit niet voldoende is, zal voor deze risico-indicatoren bepaald worden dat het risicogroepen betreffen die met algemene deelwaarnemingen nader onderzocht worden. Uit deze algemene deelwaarnemingen kunnen wederom issues geconstateerd worden of kan blijken dat de risicogroep alsnog voldoende beheerst is. Hetzelfde geldt voor eventuele outliergroepen (data die sterk afwijken t.o.v. het gemiddelde van deze data) die geconstateerd worden naar aanleiding van de uitgevoerde risico- en data-analyse activiteiten. Ook daar kunnen issues uit voortkomen als ook de conclusie dat er een logische verklaring is voor de outliergroep.

Figuur 3.7: Werkwijze aanvullende activiteiten

3.f. Detaillering vaststelling data issues en benodigde opvolging voor invaren

Er wordt in dit implementatieplan gebruik gemaakt van de voorgestelde inhoudsopgave in overeenstemming met DNB good practice. In verband met overlap van deze paragraaf is dit onderdeel samengevoegd met paragraaf 3.g.

3.g. Data issues en opvolging t.a.v. risicogroepen (complexe dossiers)

De werkzaamheden uitgevoerd in fase 2 en fase 3, evenals de resultaten daarvan, zijn samengevat in de rapportage die als onderdeel van fase 4 is opgesteld. In deze rapportage wordt ook aandacht besteed aan de geconstateerde afwijkingen en het actieplan om deze op te volgen. Deze informatie dient als input voor het bestuur om de datakwaliteit voor invaren te beoordelen.

Ter opvolging van de resultaten en afwijkingen van de uitgevoerde werkzaamheden is een actieplan opgesteld, zoals bedoeld in fase 4.2 van het Kader Datakwaliteit. Tijdige opvolging van dit actieplan is cruciaal voor een beheerste transitie. De voortgang en uitkomsten van het actieplan worden maandelijks door Pensioenfonds Schoonmaak gemonitord. De opvolging kan verschillende vormen aannemen, zoals het uitvoeren van correcties en herzieningen (get clean), het inrichten van beheersmaatregelen (stay clean), en het uitvoeren van additionele data-analyses. Eventuele correcties die voortkomen uit deze data-analyses moeten tijdig worden doorgevoerd.

Bevindingen uit de datacontroles en op te volgen afwijkingen zijn door APG vastgelegd in een centrale administratietool. Binnen deze tool is een backlog van data issues inzichtelijk. Ook gedetecteerde data issues vanuit de reguliere pensioenuitvoering worden op dezelfde manier vastgelegd. Binnen de afdeling Data Management van APG worden deze items opgepakt door het team 'Data Schoning'. De datamanager schoning heeft een roadmap opgesteld om de data issues tijdig op te lossen voor de invaardatum. De data issues zijn geprioriteerd in lijn met de vereiste data-elementen voor het invaren. In onderstaande afbeelding is het hoofdproces weergegeven, waarin de route van bevindingen tot oplossing zichtbaar is.

Figuur 3.8: Proces opvolging bevindingen

1. Intake

Tijdens de intake worden signalen met betrekking tot nieuw ontdekte issues onderzocht. Er wordt tevens een eerste onderzoek gedaan naar het issue (onder andere beschrijving, potentiële doelgroep, eerste eventuele impact). Deze acties hebben als doel om te bepalen of er een nadere analyse uitgevoerd dient te worden, en of dat deze eventuele nadere analyses in een later stadium adequaat behandeld worden onder begeleiding van de herstelacties die bekend zijn.

2. Analysefase & 3. Doelgroepselectie

In de analysefase wordt de doelgroep gedefinieerd. De analysefase is een iteratief proces. Door middel van het analyseren van het issue en de oorzaak/oorzaken kan de doelgroep worden uitgebreid, ingekrompen of opgeknipt worden in subgroepen.

4. Herstelontwerp

Door het issue te analyseren (analysefase) zal de doelgroep preciezer kunnen worden vastgesteld. De eerste versie van de doelgroepselectie is benodigd om te starten met de analysefase. De doelgroepselectie wordt daarnaast toegepast in de herstelontwerpfase en de herstelfase om doelgroep vast te stellen. Dit voorkomt dat er nieuwe issues aan het licht komen.

5. Hersteluitvoer

Uitkomst van dit deelproces is een overzicht met het herstelontwerp dat de basis vormt voor de hersteluitvoer. In dit voorstel is onder andere de manier van herstel (automatisch, handmatig of een combinatie) opgenomen.

6. Communicatie

Na de hersteluitvoer dient communicatie plaats te vinden. Volgens het beleid worden de deelnemers geïnformeerd over de wijziging op de aanspraak of uitkering. Dit kan gebeuren door middel van bulk communicatie of per klant met individuele communicatie.

7. Rapportage

Maandelijks rapporteert APG aan Pensioenfonds Schoonmaak over de voortgang.

3.h. Externe toetsing op vaststelling van datakwaliteit voor invaren

Opdracht

De opdracht is gegeven aan een externe accountant voor het uitvoeren van de overeengekomen specifieke werkzaamheden in lijn met het werkprogramma zoals gepubliceerd door de NBA/NOREA, versie d.d. 22 juni 2023.

Uitkomsten

De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn uitgevoerd door de externe accountant KPMG in overeenstemming met de opdrachtbevestiging. Naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden is een rapportage van feitelijke bevindingen opgesteld door de externe accountant.

Besluitvorming

Het bestuur heeft op 10 juli 2024 een positief besluit genomen over de kwaliteit van de data in het kader van Invaren. Dit is op basis van:

- de Fase 4 rapportage ten aanzien van de uitgevoerde werkzaamheden in Fase 1 t/m 3;
- het AUP Datakwaliteit rapport van de externe accountant, ofwel Fase 5, ten aanzien van de uitgevoerde werkzaamheden in Fase 1 t/m 4.

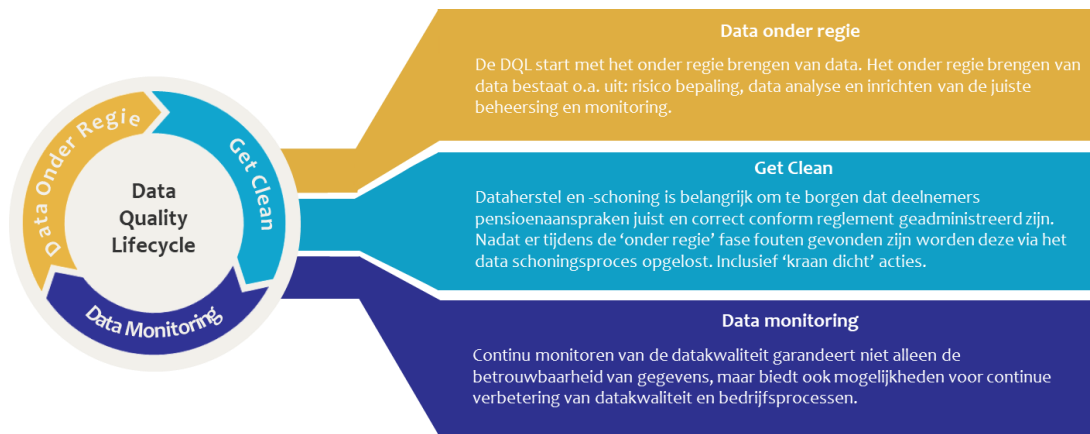
3.i. Externe toetsing op vaststelling van datakwaliteit direct na invaren

Pensioenfonds Schoonmaak zal in lijn met de huidige definitie van toetsmoment 2 na de transitie een externe accountant opdracht geven om een oordeel te vellen over de juistheid en volledigheid van de data gebruikt voor de transitie, waaronder tenminste de berekeningen die ten grondslag liggen aan de verdeling van vermogens en de financiering van de compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek en de solidariteitsreserve bij invaren.

De specifieke opdrachtschrijving voor de externe accountant zal nader vormgegeven worden wanneer er meer bekend is over de normen die gehanteerd zullen worden voor toetsmoment 2. De uitvoering van de opdracht vindt, in overleg met de externe accountant na invaren plaats. Duidelijkheid over de te hanteren normen en reikwijdte zijn van cruciaal belang voor afstemming en verstrekking van de opdracht.

3.j. Data issues en opvolging na invaren

Pensioenfonds Schoonmaak hecht grote waarde aan structurele borging van datakwaliteit. Met het programma dat uitvoering geeft aan het Kader Datakwaliteit wordt er zorggedragen voor het inzichtelijk maken van de datakwaliteit van de Kritische Data Elementen voor Invaren. Ten behoeve van de borging van datakwaliteit na invaren richt Pensioenfonds Schoonmaak zich op adequaat datamanagement met als doel te zorgen dat de data structureel schoon blijft, de beheersing ingeregeld is en de datakwaliteit gemonitord wordt, ofwel 'Structurele Datakwaliteitsborging'. Om structurele datakwaliteitsborging te realiseren is er vanuit de datamanagement standaarden het Data Quality Lifecycle framework overgenomen. Het Data Quality Lifecycle framework bestaat uit 3 onderdelen:

Figuur 3.9: Overzicht Data Quality Lifecycle framework

1. **Data Onder Regie:** Het inzichtelijk maken van de datakwaliteit en risico's op data fouten en hierop maatregelen inrichten ter voorkoming van data fouten. De KDE's voor invaren zijn volledig onder regie gebracht volgens Kader Datakwaliteit. Het Data onder Regie proces wordt verder geoptimaliseerd waarin ook overige relevante data-elementen onder regie worden gebracht volgens een risico gedreven aanpak.
2. **Data Schoning:** Het oplossen en verwerken ("schonen") van gevonden fouten en zorgdragen voor structurele oplossingen, ook wel 'kraan dicht'.
3. **Data Monitoring:** Het continu monitoren van de datakwaliteit en beheersmaatregelen.

Deze processen zijn in opzet beschreven en grotendeels ingericht met bijbehorende beheersing.

1. **Data Onder Regie:** In dit proces worden Data Quality Rules (DQR's) ontwikkeld om monitoring mogelijk te maken. Per 1-1-2024 is een specifiek 'data beheersingsraamwerk' in scope opgenomen van de S3000A. Dit ziet op het juist en volledig inrichten van DQR's, het eenmalig draaien ervan en een juiste en volledige overdracht naar het proces van data schoning in het geval van data issues.
2. **Data Schoning:** In dit proces worden data issues geanalyseerd en geschoond, zie voor verdere toelichting hoofdstuk 3.g. Per 1-1-2024 is er een intern beheersingsraamwerk op data schoning, waarbij toegezien wordt op het juist en volledig schonen van de data, waar kraan dicht onderdeel van is. De opzet van dit raamwerk is door de 2e en 3e lijn van APG beoordeeld met voldoende.
3. **Data Monitoring:** In dit proces worden de DQR's continu gemonitord en daar waar uitval ontstaat geanalyseerd t.b.v. stay clean. De procesopzet is beschreven en de pilot is gestart in oktober 2024. Per 1 januari 2025 is dit proces geïmplementeerd inclusief assurance binnen S3000A scope.

3.k. Verwerking terugwerkende kracht mutaties

Pensioenfonds Schoonmaak hecht eraan dat deelnemers krijgen waar ze recht op hebben. Dit impliceert dat terugwerkende kracht (TWK) mutaties worden verwerkt, ongeacht de periode waar ze betrekking op hebben. Daar waar deze mutaties betrekking hebben op de periode voor invaren, maar pas worden doorgegeven na het invaren worden deze zo nauwkeurig mogelijk verwerkt volgens het reglement dat van toepassing was vóór de datum van invaren. Daartoe zullen bij APG bestaande processen en systemen in stand worden gehouden zo lang als dit nodig en verantwoord is.

Pensioenfonds Schoonmaak streeft ernaar deze TWK-mutaties zo beperkt mogelijk te houden en de tijdspanne zo kort mogelijk, mede omdat de verwachting is dat het aantal TWK-mutaties die nog betrekking hebben op de periode vóór invaren na verloop van tijd sterk afnemen, waardoor de relatieve impact op de uitvoering op langere termijn onevenredig groot kan worden.

TWK-mutaties die betrekking hebben op de periode na invaren worden verwerkt volgens de juiste versie van het reglement met de processen en systemen die dan actueel zijn. Pensioenfonds Schoonmaak bewaart alle historische gegevens die betrekking hebben op deelnemers en hun pensioenrechten volgens de daarvoor vastgestelde bewaarregels.

4. Invaren

4.a. Invaarverzoek en invaarbesluit

4.a.1. Het verzoek van sociale partners om in te varen

Onze sociale partners hebben met hun transitieplan het verzoek richting Pensioenfonds Schoonmaak gedaan om in overeenstemming met het uitgangspunt van de wetgever de op de transitiedatum opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen in de nieuwe pensioenregeling middels een interne collectieve waardeoverdracht (artikel 150m van de Pensioenwet).

De belangrijkste overwegingen hiervoor zijn:

- Onze sociale partners en Pensioenfonds Schoonmaak streven naar een effectieve, toekomstbestendige en efficiënte pensioenuitvoering tegen zo laag mogelijke kosten. Door de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen blijft er geen pensioenregeling onder de (wettelijke) voorwaarden van een uitkeringsovereenkomst in stand. Hierdoor vallen de al opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten, net als de toekomstige pensioenopbouw, onder één nieuwe pensioenregeling die voldoet aan de voorwaarden van de Pensioenwet. Dit komt een efficiënte en effectieve pensioenuitvoering ten goede. Dit uit zich onder andere in lagere uitvoeringskosten, schaalvoordelen bij beleggingen, een optimale risicodeling en een betere uitlegbaarheid naar de deelnemers.
- Na invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten zijn de voordelen van het nieuwe pensioenstelsel (o.a. eerder en meer verhogen) ook van toepassing op de reeds opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten. Hier staat een grotere kans op verlagingen van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten tegenover, mede afhankelijk van de specifieke inrichting van de nieuwe pensioenregeling en alleen in bepaalde economische scenario's. Onze sociale partners vinden de voordelen van invaren groter dan de nadelen.
- Onze sociale partners hebben aangegeven ervan uit te gaan dat bij het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in beginsel de standaardmethode door Pensioenfonds Schoonmaak zal worden toegepast. Pensioenfonds Schoonmaak neemt deze afspraak van onze sociale partners over, omdat deze methode op basis van gemaakte analyses in het kader van het implementatieplan, in combinatie met de gekozen (volgorde van de) invaarvoorwaarden, evenwichtig en niet onevenredig ongunstig blijkt voor bepaalde groepen deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en eventueel meeverzekerde partners en kinderen.

Waarborgen in arbeidsvoorwaardelijke fase

Op basis van de wet geldt er een hoorrecht voor een vereniging van gewezen deelnemers of pensioengerechtigden (die voldoet aan de wettelijke eis van representativiteit) ten aanzien van het Transitieplan. Er heeft zich geen vereniging van pensioengerechtigden of gewezen deelnemers gemeld bij onze sociale partners. Dat is tot tweemaal toe nagevraagd.

4.a.2. Invaarbesluit Pensioenfonds Schoonmaak

Vervolgens heeft Pensioenfonds Schoonmaak het invaarverzoek beoordeeld. Het fonds kan het invaarverzoek van sociale partners alleen afwijzen als er sprake is van strijd met wettelijke voorschriften, als de effecten van invaren tot onevenwichtig nadeel zouden leiden voor groepen belanghebbenden of als uitvoering niet mogelijk is binnen de grenzen van een beheerste en integere bedrijfsvoering. Het fonds heeft een eigen verantwoordelijkheid dit te beoordelen.

Pensioenfonds Schoonmaak ziet door het invaren een aantal effecten voor onze (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden:

- Solidariteit: Door collectief invaren blijft de solidariteit tussen deelnemers- en leeftijdsgroepen behouden.
- Risicodeling: Om risicodeling binnen ons fonds mogelijk te maken of te behouden, is het van essentieel belang geen verschil te maken tussen bestaande en nieuwe pensioenaanspraken of -rechten. Zo wordt geborgd dat positieve en negatieve schokken door (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden kunnen worden gedeeld.
- Pensioenopbouw persoonlijker en eerlijker: Invaren maakt de pensioenopbouw persoonlijker en eerlijker. Dit komt door het invoeren van een leeftijdsonafhankelijke premie en het afschaffen van de herverdeling tussen jonge en oudere actieve deelnemers.
- Inzicht en overzicht: Invaren beoogt het inzicht en overzicht te vergroten voor de deelnemer. De pensioencommunicatie heeft enkel betrekking op de inhoud en ontwikkeling van één pensioenregeling, dat is beter uit te leggen en te begrijpen. Daarnaast heeft bij het opstellen van de nieuwe regeling complexiteitsreductie plaatsgevonden. Door invaren ervaren ook de al opgebouwde pensioenrechten- en aanspraken hier de voordelen van. Het vereenvoudigt de pensioencommunicatie en draagt daarmee bij aan een beter pensioenbegrip.

Pensioenfonds Schoonmaak committeert zich aan het bewerkstelligen van vertrouwen en draagvlak onder alle deelnemers. Voor de manier waarop we de communicatie in de verschillende fases en voor de te onderscheiden doelgroepen in ons fonds vormgeven, verwijzen we naar het wettelijke verplicht communicatieplan als onderdeel van dit implementatieplan. Waar het gaat om de uitlegbaarheid en onderbouwing van bepaalde keuzes in dit hoofdstuk Invaren, verwijzen we met enige regelmaat naar het transitieplan (en de KNVB-criteria voor deelnemers). KNVB staat voor: kostenefficiënt, nut, veiligheid en begrijpelijk. Daar wordt antwoord gegeven op vragen als: wat is de impact van een keuze op een deelnemer of voor alle doelgroepen?

Er zijn diverse argumenten om te kiezen voor invaren:

- Een evenwichtige, solidaire pensioenregeling voor de toekomst
Zo kunnen wij een evenwichtige, solidaire pensioenregeling borgen voor de toekomst. Een optimale risicodeling tussen generaties blijft mogelijk. Er blijft namelijk sprake van één pensioenfonds waarbij premies en uitkeringen elkaar redelijk in evenwicht houden. Er zijn dan ook in het algemeen geen grote verschuivingen in risicoprofiel of in beleggingen nodig om de gewenste portefeuille door de tijd heen te handhaven. Als er niet wordt ingevaren, zijn er twee fondsen met twee verschillende beleggingsportefeuilles en een bijbehorend risicoprofiel die in de loop van de tijd verandert. Er is dan sprake van onevenwichtige kasstromen en jaarlijks verschuivende risicoprofielen. Hierdoor zijn bij twee fondsen meer (vermogens)transacties nodig, terwijl dat niet het geval is wanneer er maar één fonds is.
- Invaren betekent minder complexe uitvoering
Uitvoeringstechnisch is het voor het fonds ook aantrekkelijker om maar één regeling te hoeven administreren en uitvoeren. Als er niet wordt ingevaren, moeten er twee pensioenregelingen naast elkaar bestaan met verschillende toetsingskaders. Er zal dan op onderdelen een verdubbeling van werk in uitvoering en communicatie ontstaan, waarbij ook veel specialistische kennis over oude regelingen behouden moet blijven. Deze verdubbeling zal in ieder geval een verhogend effect hebben op de uitvoeringskosten en daarmee de kostprijs per deelnemer. Het betekent extra complexiteit voor de medewerker van de uitvoeringsorganisatie en dus een hogere kans op fouten. Voor onze deelnemer wordt de communicatie over twee regelingen onnavolgbaar en onbegrijpelijk.
- Vrijval buffers mogelijk voor compensatiemaatregelen
Door de bestaande FTK-aanspraken in te varen in een nieuw pensioencontract, is er een eenmalige vrijval van bestaande buffers. Het voordeel van het vrijvallen van de buffers bij invaren kan het nadeel van het afschaffen van de doorsneesystematiek mogelijk deels dempen ("dubbele transitie"). Zonder invaren kan geen gebruik worden gemaakt van deze compensatiebron.

- Communicatie

Als er maar één pensioenregeling is, is het eenvoudiger voor het fonds om deelnemers te informeren en te begeleiden in het kader van de zorgplicht. Eén eenduidige regeling voor iedereen maakt een kostenefficiëntere invulling van de zorgplicht mogelijk. Dat versterkt de communicatie en de boodschap van het fonds.

Omdat er maar één pensioenregeling is, is er ook maar één toezichtkader van toepassing. Pensioenfonds Schoonmaak ziet dat als een belangrijk voordeel van het nieuwe pensioenstelsel.

Verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan is diverse malen ter beeld- en oordeelsvorming en ten behoeve van het advies over het voorgenomen invaarbesluit meegenomen in dit besluitvormingsproces. Aan hen is informatie verstrekt over:

- de gehanteerde omrekenmethode;
- de generatie-effecten per leeftijdscohort in hele geboortejaren waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden;
- de keuze om een deel van het vermogen aan te wenden voor het bijstellen van de transitie-effecten (compensatie voor afschaffen doorsneesystematiek)
- de nieuwe pensioenregeling; en
- de overwegingen waarom het voorgenomen besluit evenwichtig wordt geacht.

Het verantwoordingsorgaan heeft op basis van deze informatie een positief advies gegeven over het invaarbesluit.

Sleutelfunctiehouders

De sleutelfunctiehouder Risk en Actuarie hebben een opinie geschreven op het voorgenomen invaarbesluit, inclusief toets op evenwichtigheid en uitvoerbaarheid. De sleutelfunctiehouder internal audit heeft een audit uitgevoerd op het implementatieplan en het doorlopen proces (zie hiervoor paragraaf 2.e). De opinies en audit zijn besproken in het bestuur en meegenomen in de besluitvorming

Intern toezicht

De niet uitvoerende bestuurders zijn ook belast met het intern toezicht. Zij hebben op grond van artikel 150m, lid 3, van de Pensioenwet de taak om toezicht te houden op de voorgenomen interne collectieve waardeoverdracht met inbegrip van het aanwenden van het vermogen en om hierover verantwoording af te leggen in het bestuursverslag. Zij zijn onderdeel van het bestuur en daardoor al vroeg in het besluitvormingsproces betrokken.

In het kader van haar toezichhoudende verantwoordelijkheid heeft het NUB in haar toezichtplan 2024 opgenomen een aantal deelaspecten te onderzoeken en te beoordelen, waarbij de beoordeling gereed is alvorens het bestuur tot een definitief voornemen tot invaren besluit. De volgende deelaspecten zijn door het NUB onderzocht en in een separate rapportage – die ook zal verschijnen in het bestuursverslag 2024- opgenomen:

1. Implementatieplan en invullen Invaarsjabloon;
2. Wettelijk communicatieplan;
3. Vaststellen van de risicohouding, de financiële opzet en het beleggingsbeleid onder SPR;
4. Datakwaliteit;
5. De opdrachtaanvaarding;
6. De IT-systemen van APG en AIM en of deze tijdig gereed zullen zijn voor de transitie; en
7. Het proces van komen tot het voornemen in te varen inclusief de evenwichtigheid van dit voornemen

Op grond van het onderzoek ziet het intern toezicht geen reden om niet tot een voornemen tot invaren te besluiten en heeft zij overeenkomstig artikel 150m, zevende lid Pensioenwet goedkeuring gegeven

aan het voorgenomen besluit tot interne waardeoverdracht en de aanwending van het vermogen bij de collectieve waardeoverdracht. Daarmee wordt voldaan aan de eisen die worden gesteld aan intern toezicht.

Pensioenfonds Schoonmaak heeft na beoordeling van alle onderliggende documenten, opinies en adviezen besloten tot invaren.

4.b. Invulling besluit over omrekenmethoden en aanwenden vermogen

De wetgeving schrijft voor dat Pensioenfonds Schoonmaak een keuze moet maken uit de volgende twee rekenmethoden: de standaardmethode of de value based ALM-methode (VBA-methode). Hierbij geldt dat de standaardmethode in beginsel voorgeschreven wordt, maar dat pensioenfonds onderbouwd de VBA-methode mogen kiezen. Wij hebben de verschillende voor- en nadelen van de rekenmethoden beoordeeld en zorgvuldig afgewogen. Op grond daarvan heeft het fonds besloten in te varen op basis van de standaardmethode.

Er is een directe relatie tussen de huidige aanspraak en het persoonlijke vermogen in de nieuwe regeling. Uiteindelijk gaat het om het resultaat. Het resultaat kan vragen oproepen. Dat maakt goede uitleg essentieel. De standaardmethode is qua berekeningswijze relatief eenvoudig. Daardoor is verdeling via de standaardmethode voor onze gemiddelde deelnemer naar verwachting het meest begrijpelijk.

Deelnemers kunnen na de transitie verzoeken om een rekenkundig inzicht, om het pensioen te controleren. De berekening moet uitlegbaar zijn voor de deelnemer. Pensioenfonds Schoonmaak zal dan ook zo helder en begrijpelijk mogelijk uitleggen hoe hun aandeel in het vermogen tot stand is gekomen. En daarom zijn zowel onze deelnemer als wij zelf als fonds gebaat bij de standaardmethode.

Uitvoeringstechnisch is de standaardmethode ook minder complex dan de VBA-methode. De VBA-methode is een stochastische methode waarvoor duizenden scenario's moeten worden berekend. De standaardmethode is eenvoudiger van opzet. Er zijn minder doorrekeningen nodig en daarmee zijn de gevolgen voor de uitvoering beperkter.

4.c. Omgang met opgebouwde rechten

Afhankelijk van de dekkinggraad op het moment van invaren, kunnen verschillende transitiedoelen in een bepaalde volgorde en tot een bepaald niveau worden ingevuld. Daarbij zal ongeacht de hoogte van de dekkinggraad altijd eerst moeten worden voldaan aan het wettelijk voorgeschreven niveau voor het eigen vermogen en zal de operationele reserve voldoende gevuld moeten zijn. De verschillende onderdelen zijn als volgt geprioriteerd:

1. Vullen van persoonlijke pensioenkapitalen volgens de standaardmethode, inclusief vullen van de wettelijk verplichte vermogensbestanddelen Eigen Vermogen en Operationele Reserve
2. Vullen van de solidariteitsreserve zodat pensioenen in het “zeer slechtweer”-scenario (2,5%-percentiel) de komende vijf jaar niet verlaagd hoeven worden
3. Financieren van compensaties in verband met het verdwijnen van de doorsneepremiesystematiek
4. Aanvullen Eigen Vermogen en Operationele Reserve met veiligheidsmarge
5. Aanvullen solidariteitsreserve tot maximaal 5%
6. Verhoging van persoonlijke pensioenkapitalen op basis van de wettelijke standaardregel met een spreidingstermijn van 10 jaar.

Onderstaande tabel toont indicatief de toedeling van het vermogen bij verschillende dekkinggraden.

De groene pijltjes (↑) laten de verandering zien ten opzichte van de vorige regel

Dekkinggraad	ROK & MVEV ¹⁾	Persoonlijk pensioenvermogen	SR	Compensatie
<101%	2%	<99%	0%	0%
101%	2%	99% ↑	0%	0%
102%	2%	100% ↑	0%	0%
103%	2%	100%	1% ↑	0%
104%	2%	100%	2% ↑	0%
105%	2%	100%	2%	1% ↑
106%	2%	100%	2%	2% ²⁾ ↑
107%	2%	100%	3% ↑	2%
108%	2%	100%	4% ↑	2%
109%	2%	100%	5% ↑	2%
110%	3% ↑	100%	5%	2%
>110%	3%	>100% ↑	5%	2%

¹⁾ De Operationele Reserve (ROK) wordt grotendeels gefinancierd uit de huidige technische voorzieningen. In de praktijk zal deze groter zijn dan hier getoond wordt.

²⁾ Voor deze gestileerde weergave gaan we ervan uit dat de compensatie i.v.m. verdwijnen DSP-systematiek 2% dekkinggraad kost. De werkelijke kosten zijn leidend.

Tabel 4.1: Toedeling vermogen bij verschillende dekkinggraden

4.c.1. Minimaal Vereist Eigen vermogen

In deze paragraaf wordt beschreven welk gedeelte van het vermogen wordt gebruikt om te voldoen aan de eis van het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV). Net zoals onder het huidige Financieel Toetsingskader (FTK), moet een pensioenfonds ook in het nieuwe pensioenstelsel, op grond van de Europese pensioenrichtlijn (IORP I en II), beschikken over een minimaal vereist eigen vermogen (MVEV).

Het MVEV is in het nieuwe stelsel lager dan onder het FTK, namelijk:

- 1% (in plaats van 4% onder het FTK) van de technische voorzieningen, óf
- 25% van de beheerslasten indien deze voor vijf jaar of minder vastliggen

+ Opslagen als het fonds nabestaandenpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen of premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid verzekert.

Het eigen vermogen dat voor het MVEV wordt aangehouden, wordt als een aparte balanspost aangehouden.

De beheerslasten liggen bij Pensioenfonds Schoonmaak voor minder dan vijf jaar vast. Daarom wordt voor de vaststelling van het MVEV deze gelijkgesteld aan 25% van de beheerslasten (plus opslagen in verband met de verzekerde risico's). Bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel wordt het MVEV vóór het invaren initieel gevuld vanuit het collectieve fondsvermogen, ongeacht de dekkingsgraad op het moment van overgang.

4.c.2. Gehanteerde methode voor waardering aanspraken en pensioenrechten

Bij de omrekening van opgebouwde pensioenen onder FTK naar persoonlijke pensioenvermogen in de SPR maakt het fonds gebruik van de meest recente actuariële grondslagen op de transitiedatum. Daarbij wordt onder andere uitgegaan van de meest recente prognosetafel van het Actuarieel Genootschap en de fondsspecifieke ervaringssterfteciften. Ook wordt gerekend met de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur op de transitiedatum. De omzetting gebeurt op basis van seksenutrale tarieven, zodat mannelijke en vrouwelijke deelnemers met dezelfde opgebouwde pensioenaanspraken ook dezelfde pensioenkapitalen ontvangen.

4.c.3. Gebruikte bestuurlijke ruimte binnen de gekozen methodes

Bij keuze voor de standaardmethode is bestuurlijke ruimte beschikbaar voor de inzet van het vermogen bij invaren. De bestuurlijke ruimte hangt af van de dekkingsgraad op moment van invaren.

Bij toepassing van de standaardmethode kan een pensioenfonds met een dekkingsgraad waarbij de technische voorzieningen voor meer dan 110% door waarden worden gedekt, na toepassing van de standaardregel afwijken van de uitkomsten mits de waarde van de pensioenaanspraak of het pensioenrecht van iedere deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde tenminste 95% bedraagt van de uitkomst van de standaardregel, na de initiële vulling van een solidariteitsreserve, een risicodelingsreserve of een compensatiedepot. Bij dekkingsgraden tussen 105% en 110% mag 5% van het vermogen verschoven worden, mits deze verschuiving bijdraagt aan de evenwichtigheid van de transitie.

4.c.4. Financiering compensatie afschaffing doorsneesystematiek

Pensioenfonds Schoonmaak heeft in afstemming met sociale partners besloten de compensatie ineens toe te kennen op de datum van overstap naar het nieuwe stelsel. Daarom wordt er geen compensatiedepot aangelegd.

Op het moment van het invaren kan de dekkingsgraad hoog genoeg zijn zodat er een eenmalige vrijval van bestaande buffers kan plaatsvinden. Het voordeel van het vrijvallen van de buffers bij invaren is dat er dan mogelijk voldoende vermogen is in het pensioenfonds om compensatie te bieden om het nadeel van het afschaffen van de doorsneesystematiek deels of volledig dempen.

De overgang naar een uniforme premie voor alle leeftijden betekent impliciet de introductie van degressieve pensioenopbouw. Dit houdt in dat oudere actieven voor dezelfde premie te zijner tijd minder pensioen kunnen ontvangen dan de jongere actieven, in tegenstelling tot de huidige pensioenregeling. De buffers die als de dekkingsgraad op moment van invaren hoog genoeg is vrijvallen kunnen onder andere gebruikt worden om het negatieve effect voor oudere actieven op te vangen.

Pensioenfonds Schoonmaak heeft besloten om (een deel van) de buffers beschikbaar te stellen voor compensatie van de doorsneepremiesystematiek, als en voor zover voldoende middelen beschikbaar

zijn op de transitiedatum. Onze sociale partners hebben afgesproken dat deelnemers gecompenseerd worden als de transitie naar verwachting een lager pensioen oplevert dan de huidige pensioenregeling. Concreet: de compensatie wordt dusdanig vastgesteld dat het verwachte pensioen voor alle deelnemers ten minste 1% hoger is dan in de huidige pensioenregeling. De compensatie wordt per geboortjaar vastgesteld, waarbij geen rekening wordt gehouden met al opgebouwde pensioenen. Naar verwachting is met deze compensatie minder dan 1% van het vermogen gemoeid, op basis van de DNB-scenariosets 2023-Q3 bij de onderzochte dekkinggraden 95%-125%.

4.c.5. Initiële vulling en regels t.a.v. solidariteitsreserve

De solidariteitsreserve kent een wettelijke bovengrens van 15% van het totale vermogen. Dat wil zeggen 15% van het totaal van individuele pensioenvermogens en de solidariteitsreserve zelf. Onder bepaalde voorwaarden (hoogte dekkinggraad op transitiedatum) mag de solidariteitsreserve tijdelijk meer bedragen dan deze 15%. De solidariteitsreserve moet dan wel in maximaal 10 jaar - de compensatieperiode - afgebouwd worden naar 15%.

De doelen van de solidariteitsreserve zijn:

- 1) voorkomen van negatieve vermogens;
- 2) beperken van verlagingen van de uitkeringen;
- 3) delen van macro-langlevensrisico tussen pensioengerechtigden;
- 4) delen van micro-langlevensrisico;
- 5) gebruiken van opvangen van tekorten en als overloop voor overschotten van het eigen vermogen.

De solidariteitsreserve wordt niet gebruikt om dalingen van het pensioenvermogen van niet-pensioengerechtigden aan te vullen, tenzij het persoonlijk pensioenvermogen negatief zou worden. Jongere deelnemers en gewezen deelnemers hebben tot de pensioendatum naar verwachting genoeg tijd voor herstel. Oudere (gewezen) deelnemers hebben een kleinere blootstelling aan beleggingsrisico door de toedeelregels. Ze hebben deze bescherming daarom minder hard nodig dan pensioengerechtigden. Daarnaast geldt dat, als ook niet-pensioengerechtigden de solidariteitsreserve zouden gebruiken, dan zou een veel hogere solidariteitsreserve nodig zijn. Om nadelige effecten voor niet-pensioengerechtigden te beperken zolang ze niet pensioengerechtigd zijn, vult het fonds de solidariteitsreserve niet tot het wettelijk maximum van 15 procent maar tot maximaal 5 procent. Daardoor dragen niet-pensioengerechtigden minder bij aan de solidariteitsreserve. Verder merken wij op dat ook nabestaanden van jonge en oude actieve deelnemers na ingang van het partner- en wezenpensioen profijt hebben van de solidariteitsreserve.

Sociale partners hebben besloten dat de solidariteitsreserve een uitwisseling heeft met het eigen vermogen. Bij een tekort van het eigen vermogen wordt dit aangevuld uit de solidariteitsreserve. Bij een overschot van het eigen vermogen wordt het overschot toegevoegd aan de solidariteitsreserve.

Aan het eind van elk jaar wordt vastgesteld of de solidariteitsreserve het fondsmaximum van 5 procent heeft overschreden. Een eventueel dan aanwezig overschot van de solidariteitsreserve wordt verdeeld volgens de toedeelregels van het overrendement. Sociale partners vinden dit evenwichtig omdat de solidariteitsreserve wordt gevuld met overrendement. Er komt dan naar verhouding wel een iets groter deel terecht bij een jongere groep, omdat van de oudere mensen die hebben bijgedragen een deel zal zijn overleden en omdat er jonge mensen bijgekomen zijn die niet of veel minder hebben bijgedragen. Ook is er het effect dat deelnemers tussen het bijdragen aan en het ontvangen vanuit de solidariteitsreserve in een ander leeftijdscohort voor toedeling van overrendement zijn terechtgekomen.

Vulregels

De vulregels betreffen de initiële vulling bij het invaren en structurele vulregels.

Initiële vulling

De mate van initiële vulling bij invaren is afhankelijk van de dekkingsgraad op het moment van invaren. Sociale partners streven naar 5 procent. Als de dekkingsgraad bij invaren ontoereikend is, dan wordt de solidariteitsreserve bij voorkeur initieel gevuld met 2 procent. Dit is waarschijnlijk genoeg om verlagingen van uitkeringen in de eerste vijf jaar te voorkomen. De hoge prioriteit die wordt gegeven aan het initieel vullen van de solidariteitsreserve sluit aan bij de transitiedoelstelling van het voorkomen van verlagingen voor pensioengerechtigden.

Structurele vulregels

Er is besloten de solidariteitsreserve te vullen met 10 procent van het positieve overrendement, dit is gelijk aan het wettelijk maximum. De reserve is een onderdeel van het collectief belegd vermogen. Daarom zal de solidariteitsreserve meebewegen met de beleggingsresultaten. De solidariteitsreserve krijgt een toedeling van beschermings- en overrendement.

Er is gekozen om de solidariteitsreserve niet te vullen uit premie, omdat dit naar verwachting niet leidt tot passende solidariteit. Bij het vullen uit premie dragen immers alleen de actieve deelnemers bij aan het vullen terwijl vooral pensioengerechtigden meedelen in de baten.

Maximale omvang en uitdeelregels

Er is gekozen voor een maximale omvang van de reserve van 5 procent. Aan het eind van elk jaar vindt deze toets plaats en wordt een eventueel overschot verdeeld. 15 procent is het wettelijk maximum. Bij een reserve groter dan 5 procent wordt er te veel geld niet direct gebruikt voor aangroei van persoonlijk pensioenvermogen.

4.c.6. Operationele reserve en eigen vermogen

Op 25 september 2024 heeft het bestuur de volgende doelen van de operationele reserve vastgesteld: Opvangen van:

- Inflatierisico (prijs en loon) op collectieve voorzieningen;
- Resultaten op risicodekking tijdelijk partnerpensioen;
- Resultaten op risicodekking wezenpensioen;
- Resultaten op risicodekking premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid (PVAO);
- Debiteurenrisico ('geen premie wel recht');
- Niet-opgevraagd pensioen ('onvindbare pensioengerechtigden');
- Onvoorziene resultaten, deze kunnen het gevolg zijn van onder andere:
 - Administratieve of menselijke fouten;
 - Data-issues;
 - Inadequate/foutieve interne processen/systemen;
 - Juridische procedures, klachten en claims;
 - Coullance;
 - Boetes;
 - Onvoorziene effecten van invaren;
 - Mutaties met terugwerkende kracht (TWK-mutaties) en rendement over deze mutaties.

De initiële vulling bij het invaren van het toetsvermogen bedraagt ten minste 0,7% à 0,8% van de technische voorzieningen. De maximale omvang van het toetsvermogen is door het bestuur vastgesteld op 1,5% van de technische voorzieningen. Dit is identiek aan wat hierover is opgenomen in het transitieplan van sociale partners. De doelen van de operationele reserve worden hierna nader gekwantificeerd om zodoende de omvang van de operationele reserve te onderbouwen.

Doel operationele reserve	Onderbouwing	Omvang x € 1.000	% TV (ultimo 2023)	%Vermogen (ultimo 2023)
a.1 I Kostenstijging	10% structurele kostenstijging	8.700	0,16%	0,14%
a.1 II Stijging prijsinflatie	0,25%-punt hogere prijsinflatie	5.400	0,10%	0,09%
a.2 I Loonstijging	12,4% structurele loonstijging	12.700	0,23%	0,21%
a.2 II Stijging looninflatie	0,25%-punt hogere looninflatie	5.100	0,09%	0,08%
b & c. Hogere lasten i.v.m. overlijden	10% hogere lasten	1.400	0,03%	0,02%
d. Hogere lasten i.v.m. PVAO	10% hogere lasten	2.300	0,04%	0,04%
e. Debiteurenrisico	1% totale jaarpremie	2.900	0,03%	0,03%
f. Niet opgevraagde pensioenen	n.v.t.	0	0,00%	0,00%
g. Onvoorziene resultaten	0,10%	5.800	0,10%	0,09%
Operationele reserve bij invaren		44.300	0,78%	0,70%

Tabel 4.2: Maximale initiële vulling operationele reserve

De aldus vastgestelde maximale omvang de operationele reserve kan als prudent worden beschouwd. Ten eerste omdat deze is gebaseerd op het tegelijkertijd optreden van alle geïdentificeerde risico's, wat in de praktijk wellicht niet erg waarschijnlijk is. Bovendien wordt er geen rekening gehouden met de aangroei van het eigen vermogen door toevoeging van het premiebestandsdeel voor het eigen vermogen van 0,2% van de pensioengrondslag, de vrijval van niet-opgevraagde pensioenen en micropensioenen.

4.c.7. Verlenen van inhaalindexatie

Pensioenfonds Schoonmaak kent in het huidige pensioenstelsel geen beleid om inhaalindexatie te verlenen. Mede in lijn daarmee worden op de transitiedatum de dan aanwezige buffers verdeeld zonder rekening te houden met in het verleden gemiste indexaties.

4.c.8. Gevolgen van overbruggingsplannen

Pensioenfonds Schoonmaak heeft besloten geen gebruik te maken van het transitie-FTK en hoeft daarom geen overbruggingsplannen op te stellen. Gevolgen van overbruggingsplannen zijn daarom niet van toepassing.

4.c.9. Gevolgen van toeslagverlening onder indexatie AMvB

Pensioenfonds Schoonmaak heeft twee keer gebruik gemaakt van een indexatie-AMvB, namelijk voor de toeslag per 1 januari 2023 (4,0%) en voor de toeslag per 1 januari 2024 (3,0%). Het fonds heeft deze toeslagen meegewogen in de totale evenwichtige belangenafweging van de transitie, onder meer in de vaststelling van de bandbreedtes voor de evenwichtigheid van de transitie. De netto profijt effecten laten

zien dat de transitie in de meeste situaties naar verwachting positief uitpakt voor alle actieve deelnemers en pensioengerechtigden. Alleen als de dekkingsgraad op de transitiedatum laag is (95%) resulteert voor de oudste pensioengerechtigden een negatief netto profijt (0% voor een 82-jarige, en -2% voor een 90-jarige). Pensioenfonds Schoonmaak vindt deze effecten acceptabel, mede met het oog op de toegekende verhogingen per 1 januari 2023 en 2024. De oudste pensioengerechtigden hebben het grootste voordeel gehad van deze verhogingen, waardoor de netto profijt effecten inclusief de verhogingen in 2023 en 2024 alsnog voor alle pensioengerechtigden positief zijn.

4.c.10. Arbeidsongeschiktheidspensioen, premievrije voortzetting en nabestaanden

Arbeidsongeschiktheidspensioen, premievrije voortzetting bij arbeidsongeschiktheid en nabestaandenpensioen

In deze paragraaf licht Pensioenfonds Schoonmaak toe hoe bij de transitie wordt omgegaan met het (ingegane) arbeidsongeschiktheidspensioen, het (latente) nabestaandenpensioen en met de (lopende) premievrije opbouw bij arbeidsongeschiktheid.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

Pensioenfonds Schoonmaak kent geen regeling voor arbeidsongeschiktheidspensioen meer sinds 2003. Wel bestaan er nog ingegane arbeidsongeschiktheidspensioenen vanuit de tijd voor 2003. De hoogte van deze arbeidsongeschiktheidspensioenen staat per deelnemer vast en varieert alleen nog als gevolg van wijziging van arbeidsongeschiktheidspercentages en neemt eventueel toe door toeslagverlening of neemt af als pensioenen moeten worden gekort. De uitkeringsduur stond vast tot de AOW-leeftijd ten tijde van het ontstaan van arbeidsongeschiktheid, wat voor de meeste deelnemers 65 jaar was. Alleen bij verhoging van de mate van arbeidsongeschiktheid werd de expiratieleeftijd verschoven naar de AOW-leeftijd die gold op het moment van aanpassing. Dit komt echter sporadisch voor. In het nieuwe stelsel wordt een persoonlijk pensioenvermogen vastgesteld van waaruit de uitkeringen worden gedaan tot de AOW-leeftijd. Op de invaardatum wordt een vermogen gevormd dat toereikend is om het ingevaren arbeidsongeschiktheidspensioen uit te keren tot de AOW-leeftijd van de deelnemer. Na invaren beweegt de uitkering mee met de economie op dezelfde wijze als andere ingegane pensioenen in de collectieve uitkeringsfase.

Premievrije opbouw tijdens arbeidsongeschiktheid

In de huidige pensioenregeling lopen de pensioenopbouw en de risicodekkingen voor partnerpensioen en wezenpensioen tijdens arbeidsongeschiktheid door zonder dat voor de deelnemer zelf premie wordt afgedragen. Premievrijstelling werd verleend tot de AOW-leeftijd die gold ten tijde van arbeidsongeschikt worden. Bij verandering van de mate van arbeidsongeschiktheid werd de expiratieleeftijd verschoven naar de AOW-leeftijd die gold op het moment van aanpassing. De toekomstige vrijgestelde opbouw volgde het opbouwpercentage van de actieve deelnemers en het bijbehorende risicopartnerpensioen en wezenpensioen op risicobasis veranderden mee. De pensioengrondslag voor premievrijstelling werd eenmalig op de datum van aanvang van arbeidsongeschiktheid vastgesteld en bleef daarna ongewijzigd. Daarnaast kende Pensioenfonds Schoonmaak ook nog premievrijgestelde deelnemers vanuit de pensioenregeling van voor 2003, hiervoor geldt hetzelfde als voor de premievrijgestelde deelnemers in de huidige pensioenregeling met dien verstande dat het opbouwpercentage een stuk lager is en vaststaat op 0,3% per dienstjaar met daaraan gekoppeld een opbouw voor partnerpensioen en wezenpensioen.

De premievrijstelling wordt vanaf de transitie voor iedereen de actuele AOW-leeftijd en wordt direct aangepast als de AOW-leeftijd verandert.

De premievrijstelling van toekomstige opbouw en risicodekkingen voor partnerpensioen en wezenpensioen zal omgezet worden naar vrijstelling van premie. De grondslag voor de opbouw van ouderdompensioen wordt bepaald aan de hand van salaris, franchise en parttimepercentage, welke laatste afgeleid wordt van het aantal gewerkte uren versus het aantal mogelijke fulltime uren in het jaar

(1.976 uur). Het salaris zal met de loonindex geïndexeerd worden terwijl de franchise van de arbeidsongeschikte deelnemers de franchise van de actieve deelnemers volgt.

In de huidige pensioenregeling voor de huidige groep met premievrijgestelde aanspraken werd bij aanvang van arbeidsongeschiktheid eenmalig een pensioengrondslag (AO-grondslag) vastgesteld. Deze AO-grondslag bleef naar de toekomst toe ongewijzigd (dus geen toepassing van indexatie). Voor de huidige groep arbeidsongeschikte deelnemers moet de nominale AO-grondslag omgezet worden in een salaris minus franchise en een parttimepercentage voor het tijdelijke partnerpensioen. Per arbeidsongeschikte deelnemer wordt op de transitiedatum een fictief salaris en parttimepercentage vastgesteld zodat deze deelnemer met de vrijgestelde premie en het persoonlijke pensioenvermogen op de pensioendatum na transitie vergelijkbare pensioenen zal ontvangen als voor transitie beoogd was. Omdat voor actieve deelnemers, die nog arbeidsongeschikt kunnen worden, de dekking verandert met ingang van het nieuwe stelsel, wordt een vergelijkbare aanpassing doorgevoerd voor bestaande arbeidsongeschikten. Die wijziging betreft het volgende: de opbouw van persoonlijk pensioenvermogen voor arbeidsongeschikten wordt gelijk aan 50% van dat van een actieve deelnemer die niet arbeidsongeschikt is. De risicodekking voor (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen is wel gelijk aan 100% van dat van een actieve deelnemer die niet arbeidsongeschikt is.

Voor de omzetting van de premievrijgestelde opbouw naar vrijgestelde premie voor ouderdompensioen in het nieuwe stelsel wordt hiermee rekening gehouden bij de vaststelling van het fictieve salaris op de invaardatum voor bestaande arbeidsongeschikten zodat zij een vergelijkbare premievrijstelling krijgen als ze nu hebben. De bestaande arbeidsongeschikten krijgen dezelfde regeling als arbeidsongeschikten in de solidaire premiereregeling. Dus ook zij krijgen tot de AOW-gerechtigde leeftijd een opbouw van persoonlijk pensioenvermogen van 50% van dat van actieven en een risicodekking voor (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen van 100% van dat van actieven. En zij krijgen vanaf de invaardatum een jaarlijkse stijging van hun fictieve salaris (met de algemene loonsverhoging in de Schoonmaaksector) en franchise (gelijk aan actieven), waar tot de invaardatum die niet stegen.

Nabestaandenpensioen (tijdelijk partnerpensioen en wezenpensioen)

Op risicobasis

De huidige dekking van het (levenslange) nabestaandenpensioen is gelijk aan 70% van het bereikbare ouderdompensioen en het wezenpensioen bedraagt daar weer 20% van. Daarnaast is er een dekking voor Anw-hiaatcompensatie. De dekkingen voor Anw-hiaatcompensatie, partner- en wezenpensioen zijn verzekerd op risicobasis. Gezien het beperkte budget voor nabestaandenpensioen is besloten om na transitie over te stappen van het levenslange partnerpensioen op een tijdelijk partnerpensioen op risicobasis tot de AOW-leeftijd van de partner. De bestaande Anw-hiaatcompensatieregeling komt te vervallen (waarbij ingegane uitkeringen voortgezet worden tot de AOW-leeftijd). Het gebruiken van het budget voor een levenslang partnerpensioen zou een (heel) laag percentage van het salaris opleveren, waarbij ook nog eens een grote variatie ontstaat van gunstige en ongunstige uitkomsten voor deelnemers, juist vanwege de gemiddelde korte dienstverbanden.

Het tijdelijk partnerpensioen bij overlijden van een deelnemer vóór pensionering wordt verzekerd op risicobasis. Het partnerpensioen bij overlijden vóór pensionering bedraagt een vast bedrag (eerst € 12.500) vermenigvuldigd met een voortschrijdend gemiddeld parttimepercentage over de afgelopen 12 (bij maand verloning) of 13 (bij 4-wekelijkse verloning) tijdvakken op het moment van overlijden. De hoogte van het tijdelijk partnerpensioen is niet afhankelijk van de diensttijd.

Op opbouwbasis

Uit de oude regeling van voor 2003 is opgebouwd partner- en wezenpensioen van toepassing. Dit opgebouwde pensioen wordt geëerbiedigd. Zie verderop.

Partnerpensioen bij overlijden na pensionering

De pensioenregeling kent geen separaat partnerpensioen bij overlijden na pensionering. Er wordt alleen persoonlijk pensioenvermogen opgebouwd voor ouderdompensioen. Alleen ouderdompensioen is de

default. Op de pensioendatum kan echter worden gekozen voor levenslang partnerpensioen bij overlijden na pensionering. Dit gaat dan ten koste van het ouderdompensioen. Daarbij bedraagt de hoogte van het levenslange partnerpensioen maximaal 70% van het resterende ouderdompensioen.

Anw-hiaatcompensatie

De pensioenregeling kent na de transitie geen Anw-hiaatcompensatie meer. De Anw-hiaatcompensaties die op de transitiedatum nog lopen, worden uitgekeerd tot uiterlijk de AOW-leeftijd.

Wezenpensioen bij overlijden voor pensionering

Het wezenpensioen bij overlijden van een deelnemer voor pensionering wordt (net als bij het partnerpensioen) verzekerd op basis van risicodekking. Het wezenpensioen bij overlijden voor pensioneren bedraagt 4% het pensioengevend inkomen (zonder rekening te houden met een franchise) voor een halfwees. Voor volle wezen wordt dit verdubbeld. De hoogte van het wezenpensioen is dus niet afhankelijk van de diensttijd.

Het wezenpensioen wordt uitgekeerd tot de 25-jarige leeftijd van de wees. Ongeacht wel of niet studierend. Er is in de nieuwe pensioenregeling geen beperking meer ten aanzien van het aantal wezen aan wie het wezenpensioen wordt uitgekeerd.

Wezenpensioen bij overlijden na pensionering

De nieuwe regeling kent een wezenpensioen bij overlijden na pensioneren. Dit wezenpensioen is gelijk aan 14% van het ingegane ouderdompensioen voor een halfwees. Voor volle wezen wordt dit verdubbeld.

Partner- en wezenpensioen na einde deelneming

Na het eindigen van de deelneming, sluit de pensioenregeling aan op de wettelijke verplichting om de dekking van het tijdelijk partnerpensioen en het wezenpensioen voort te zetten. Na het eindigen van de deelneming loopt de dekking van het tijdelijk partnerpensioen en het wezenpensioen gedurende 3 maanden door. De dekking eindigt eerder als de gewezen werknemer een dienstverband aangaat bij een nieuwe werkgever of als het ouderdompensioen ingaat.

Als de gewezen deelnemer na het eindigen van de deelneming recht krijgt op een WW-uitkering of Ziektewetuitkering dan loopt de dekking van het tijdelijk partnerpensioen en het wezenpensioen overeenkomstig de wettelijke verplichting ook na het verstrijken van de periode van 3 maanden door.

Gewezen deelnemers krijgen, na afloop van de dekking in de hierboven beschreven situaties, de mogelijkheid om de dekking van het tijdelijk partnerpensioen en het wezenpensioen vrijwillig voort te zetten. De hiervoor benodigde risicopremie wordt gefinancierd vanuit het opgebouwde persoonlijke pensioenvermogen. Hierdoor wordt de pensioenuitkering na pensionering lager.

Overgangsrecht nabestaandenpensioen

Voor het opgebouwde latente partnerpensioen voor deelnemers die voor 2003 deelnemer waren worden de huidige partnerpensioenaanspraken op moment van invaren omgezet naar een individueel pensioenvermogen (een zogeheten PP oud kapitaal). Aan het PP oud kapitaal wordt een bedrag onttrokken dat nodig is om de toekenningen van PP door het fonds in het betreffende jaar te financieren. Deze onttrekking gebeurt ook bij deelnemers die geen partner hebben. De collectieve manier van verzekeren en financieren van de nieuwe toekenningen (onbepaalde partnersysteem) is immers ook onderdeel van het overgangsrecht. Voor het opgebouwde latente wezenpensioen voor deelnemers die voor 2003 deelnemer waren worden de huidige wezenpensioenaanspraken op moment van invaren opgenomen in een collectief pensioenvermogen speciaal hiervoor. Aan dit collectief pensioenvermogen wordt een bedrag onttrokken dat nodig is om de toekenningen van wezenpensioen door het fonds in het betreffende jaar te financieren.

De Wtp bevat ook overgangsrecht voor het ingegane wezenpensioen. Het overgangsrecht voor wezenpensioen bepaalt dat de vaste eindleeftijd van 25 jaar voor wezenpensioen als maximale eindleeftijd niet van toepassing is op wezenpensioenen waarvan de ingangsdatum ligt voor het overgangstijdstip of dat is opgebouwd voor overgangstijdstip. Verder geldt dat deze onderwerpen punt van aandacht zijn waar het gaat om de impact voor (groepen) deelnemers en de communicatie in zowel het transitieplan als ook het wettelijk verplicht communicatieplan.

Het overgangsrecht voor wezenpensioen is door Pensioenfonds Schoonmaak als volgt uitgewerkt. Het wezenpensioen van wezen van wie het wezenpensioen:

- vóór de transitiedatum is ingegaan en op de transitiedatum nog loopt; of
- vóór de transitiedatum is ingegaan maar vanwege het niet meer studeren bij het bereiken van de 18-jarige leeftijd inmiddels is geëindigd; of
- vóór de transitiedatum niet is ingegaan omdat de wees op het moment van overlijden van de (voor zover van toepassing: gewezen) deelnemer al de 18-jarige leeftijd had bereikt en toen niet (meer) een studie volgde;

zal na de transitiedatum voortduren, respectievelijk op de transitiedatum herleven (zonder terugwerkende kracht) dan wel ingaan en voortduren, tot uiterlijk de 25-jarige leeftijd (dat is de eindleeftijd voor wezenpensioenen volgens de nieuwe pensioenregeling) en, voor zover de wees bij het bereiken van de 25-jarige leeftijd een studie volgt, tot uiterlijk de 27-jarige leeftijd (dat is de eindleeftijd voor wezenpensioenen volgens de huidige pensioenregeling).

4.c.11. Wijze van uitvoering pensioenovereenkomst

Evenwichtige belangenafweging is een kerntaak van Pensioenfonds Schoonmaak. Ons beleid is daarom gericht op de belangen van de deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden, gepensioneerden en de werkgever, Dit met als doel dat elke hiervoor genoemde groep zich door het bestuur op een evenwichtige wijze vertegenwoordigd kan voelen.

Bij de wijziging van de pensioenovereenkomst zullen er transitie-effecten optreden. Hierdoor zijn er verschillen ontstaan tussen de verschillende geledingen en leeftijdscohorten. Voor de groepen waarvoor nadelige transitie-effecten ontstaan is er compensatie overeengekomen. Dit geldt voor een deel van de actieve deelnemers van Pensioenfonds Schoonmaak die worden geconfronteerd met het nadeel van afschaffing van de doorsneesystematiek. Hierbij is rekening gehouden met en wordt voldaan aan de norm van evenwichtige belangenafweging en gelijke behandeling.

De evenwichtigheid van de transitie is beoordeeld na het in kaart brengen van de transitie-effecten. Met alle pensioenvormen, zoals bijvoorbeeld ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid is rekening gehouden. Alle relevante voor- en nadelen zijn afgewogen.

De transitie-effecten zijn nader beschreven in het document evenwichtige belangenafweging, zie bijlage 2a en 2b. Daar zijn ook de doelstellingen en maatstaven beschreven die we willen realiseren.

In hoofdstuk 1 is het besluitvormingsproces opgenomen. Ook is beschreven dat alle pensioenfondsorganen zijn meegenomen in het besluitvormingsproces. Zij hebben hierbij inzicht verkregen in financiële effecten en risico's. Het expliciete advies van het verantwoordingsorgaan en het oordeel van het intern toezicht, liggen mede aan de basis voor het voorgenomen besluit tot invaren. De evenwichtigheid van dit besluit voldoet aan de eisen van solidariteit, proportionaliteit, uitlegbaarheid en uitvoerbaarheid.

Effectiviteit en continuïteit

Ook is het invaarbesluit getoetst aan de randvoorwaarden effectiviteit en continuïteit. Onze sociale partners en Pensioenfonds Schoonmaak streven naar een effectieve, toekomstbestendige en efficiënte pensioenuitvoering tegen zo laag mogelijke kosten. Er is ook gekeken naar consequenties op de langere termijn, zoals de nadelen van een vergrijzend fonds bij niet invaren. Invaren voorkomt ook dat Pensioenfonds Schoonmaak twee indexatiebesluiten in het jaar voorafgaand aan de transitie moet nemen. Bij twee indexatiebesluiten is het voorstelbaar dat de gevolgen daarvan, door economische ontwikkelingen en dempingsregels, haaks op elkaar kunnen staan. Dat is voor iedereen een onwenselijke situatie.

Pensioenovereenkomst voldoet aan Wet gelijke behandeling

De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de pensioenovereenkomst, voldoet ook aan de eisen en normen die worden gesteld in de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen en de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid. Gelijke arbeid dient gelijk te worden beloond. Onder die beloning valt ook de pensioenregeling. De toegezegde premie is de arbeidsvoorwaardelijke beloning voor premieregelingen. Met betrekking tot de premie geldt dat, als gevolg van invaren, alle deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en andere aanspraakgerechtigden, zowel mannen als vrouwen, overgaan naar de nieuwe pensioenregeling. Daarbij is aldus geen sprake van het maken van onderscheid en ongelijke behandeling. Wel wordt er ten aanzien van de risicotoedeling onderscheid gemaakt naar leeftijd. Dat onderscheid is echter objectief gerechtvaardigd: er is een legitiem doel voor het gemaakte onderscheid (invaren) en het gemaakte leeftijds onderscheid is passend en noodzakelijk voor het bereiken daarvan. Het eigendomsrecht wordt beschermd, in overeenstemming met de bepalingen over gelijke behandeling bij arbeid.

4.c.12. Onderbouwing transitie effecten en compensatie

Ten behoeve van het beoordelen van de evenwichtigheid van het invaarbesluit hebben we de transitie-effecten vastgesteld en beoordeeld. Allereerst lichten we de belangrijke uitgangspunten toe die we hanteren in het bepalen van de transitie-effecten. We maken daarbij onderscheid tussen:

- a. Wettelijke uitgangspunten. Dit zijn uitgangspunten die vanuit de wet worden gesteld aan de berekening van de transitie-effecten;
- b. Algemene uitgangspunten. Dit zijn generieke uitgangspunten die zowel voor het huidige als voor het nieuwe contract van toepassing zijn, zoals de financiële startsituatie, de economische scenario's en de demografische uitgangspunten;
- c. Uitgangspunten contracten. Dit zijn de uitgangspunten voor het financiële beleid in het huidige FTK-contract en het nieuwe contract.

Ad A. Wettelijke uitgangspunten

De wet schrijft voor dat de transitie-effecten ten minste inzichtelijk gemaakt worden op de volgende maatstaven:

Verandering in netto-profijt

Het netto profijt is het verschil tussen de marktwaarde van de te verwachten pensioenuitkeringen en de marktwaarde van de toekomstige premie-inleg. Netto profijt geeft daarmee een inclusieve waarde aan de (harde en zachte) toezeggingen van het pensioencontract.

Pensioenverwachting in mediaan, slecht en goed weer

Daarbij worden de uitkomsten onder het nieuwe pensioencontract afgezet tegen de uitkomsten onder het huidige FTK-contract. Voor het FTK is het fondsbeleid in beginsel uitgangspunt, op basis van de ABTN van 30 juni 2022. Het Besluit uitvoering Pensioenwet biedt ruimte om van deze datum af te wijken als dit leidt tot een realistischere invulling. Transitie-effecten zijn berekend per leeftijdscohort in hele geboortejaren en per deelnemersgroep (actieven, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden).

Ad B. Algemene uitgangspunten

Deze paragraaf beschrijft de uitgangspunten zoals gehanteerd bij het berekenen van de transitie-effecten.

Deelnemersgegevens:

De berekeningen in het transitieplan zijn gebaseerd op de deelnemersgegevens per 31 december 2021. Voor de berekeningen van de transitie-effecten is door het bestuur uitgegaan van dezelfde gegevens, om aansluiting te houden bij het transitieplan. Daarbij is in ogenschouw genomen dat de deelnemerskarakteristieken per 31 december 2023 niet wezenlijk verschillen met de situatie per 31 december 2021.

Financiële startsituatie:

Het startpunt van de berekeningen is gebaseerd op een dekkingsgraad van 110%. Dit komt overeen met de financiële situatie per 31 december 2022 (en 31 december 2023). Daarnaast zijn alternatieve invaarscenario's geanalyseerd met een andere fictieve startsituatie (rente 1% hoger dan wel 1% lager) en een andere dekkingsgraad (95% en 125%).

Economische veronderstellingen:

De gehanteerde economische scenario's in deze berekeningen betreffen de DNB-set 2023-Q3 (inclusief de varianten met 1% hogere en lagere rentes). Ter vaststelling van de netto beleggingsrendementen is daarbij een kostenafslag van 0,20% verondersteld. Ook is gekeken naar de resultaten bij een significant afwijkende scenario'set, namelijk de DNB-set 2015-Q1.

Demografische veronderstellingen:

De ontwikkeling van het deelnemersbestand (met onderliggende in- en uittreedkansen) is gebaseerd op het grondslagenonderzoek 2023.

Ad C. Uitgangspunten contracten

Het uitgangspunt voor het huidige FTK-contract is het vigerende financiële beleid zoals vastgelegd in de ABTN van 2022.

De uitgangspunten voor het nieuwe contract zijn als volgt:

- Totale premie 21,4% van de pensioengrondslag, waarbij gestreefd wordt naar een spaarpremie van 17%;
- Toedeling overrendement start op 100% voor jonge deelnemers, waarbij risico-afbouw 20 jaar vóór pensioenleeftijd start. De toedeling overrendement wordt dan lineair afgebouwd tot 40% vanaf 1 jaar voor de pensioenleeftijd.
- Toedeling beschermingsrendement start op 0% voor jonge deelnemers, waarbij risico-afbouw 20 jaar vóór pensioenleeftijd start. De toedeling beschermingsrendement wordt dan lineair opgebouwd tot 100% vanaf 1 jaar voor de pensioenleeftijd.
- De solidariteitsreserve bedraagt maximaal 5% van het totale pensioenvermogen, en wordt gevuld met 10% van positieve overrendementen. De reserve wordt gebruikt om nominale verlagingen van de uitkeringen op te vangen, door middel van de 1-jarige onttrekkingen (de zogeheten ongedekte methode).
- Er wordt gebruikgemaakt van een collectieve uitkeringsfase, waarbij geheugenloze spreiding plaatsvindt met spreidingsfactor 3. Er geldt een maximaal spreidingsvermogen van plus en min 20 procent.

Analyse transitie-effecten

De transitie-effecten zijn opgenomen in zowel het transitieplan (hoofdstuk 3.4) als het evenwichtigheidsdocument (bijlage 2a, hoofdstuk 5). Daarbij wordt getoetst aan de wettelijke maatstaven pensioenverwachtingen en netto profijt, aangevuld met de maatstaf "kans op verlaging".

Compensatie

De compensatieregeling is samengevat in onderdeel 4.c.4 van deze notitie. Meer informatie is te vinden in het transitieplan (hoofdstuk 3.3).

4.c.13. Onderbouwing evenwichtige belangenafweging

Voor de onderbouwing van de evenwichtige belangenafwegingbehoorting verwijzen wij naar bijlage 2a (onderbouwing evenwichtige belangenafweging en toetsing aan missie, visie en strategie) en bijlage 2b (kwalitatieve onderbouwing evenwichtigheid).

4.c.14. Beschrijving en onderbouwing evenwichtigheid invaardeckingsgraad

De basis invaardeckingsgraad van Pensioenfonds Schoonmaak is 110%. Met deze invaardeckingsgraad kunnen we een verantwoorde en evenwichtige overstap maken naar de nieuwe pensioenregeling. Ook hebben wij berekeningen uitgevoerd bij een invaardeckingsgraad van 95% en 125%.

Op basis van een dekkingsgraad van ongeveer 114% heeft Pensioenfonds Schoonmaak besloten om geen maatregelen te treffen om de dekkingsgraad tegen aandelenrisico te beschermen tot het moment van invaren. Wel hebben wij de renteafdekking tijdelijk verhoogd tot het moment van invaren om het risico te verkleinen dat we onder de minimale dekkingsgraad komen van 95%.

5. Transitie-FTK en overbruggingsplan

5.a. Besluitvorming geen Transitie-FTK en overbruggingsplan

Pensioenfonds Schoonmaak was begin 2024 van plan gebruik te maken van het Transitie-FTK en dus ook een overbruggingsplan op te stellen. Dit is besloten in de bestuursvergadering van 28 maart 2024. Op 17 april heeft het bestuur besloten toch geen gebruik te maken van het Transitie-FTK. Op 29 mei heeft het fonds dat aan DNB doorgegeven en voor 1 oktober 2024 heeft het fonds een herstelplan ingediend. De belangrijkste redenen om af te zien van gebruik van het Transitie-FTK zijn:

- het gaat enkel om een verschuiving van één jaar;
- er is een relatief beperkt aantal pensioengerechtigden die er direct profijt van hebben;
- de hoeveelheid werk en kosten die het zou vragen;
- weinig toegevoegde waarde bij een lage inflatie of een lage dekkingsgraad;
- de huidige dekkingsgraad en de bescheiden bestaande ruimte maken dat er relatief weinig te vergeven is.

Het doel van het Transitie-FTK is om in aanloop naar het nieuwe stelsel er al wat op vooruit te lopen door wat eerder pensioenen te verhogen wanneer dat kan. De voordelen van het een jaar eerder mogelijk iets meer te verhogen ten koste van minder verhogen bij het invaren wegen in de ogen van het bestuur niet op tegen de nadelen.

5.b. Effect van toeslagverlening tussen 2022 en invaarmoment

Pensioenfonds Schoonmaak heeft twee keer gebruik gemaakt van een indexatie-AMvB, namelijk voor de toeslag per 1 januari 2023 (4,0%) en voor de toeslag per 1 januari 2024 (3,0%). Op de website van het fonds is grafisch weergegeven wat de generationele effecten zijn van deze twee toeslagen, die zonder gebruik van de indexatie-AMvB's niet zouden zijn gegeven.

De onderbouwing toeslag per 1 januari 2023 die aan deelnemers is gegeven op de website van het fonds is als volgt:

Werknemer

 Inloggen | Menu

... Vanaf 1 januari 2023 een hoger pensioen

Vanaf 1 januari 2023 een hoger pensioen

Uw (opgebouwde) pensioen gaat per 1 januari 2023 met 4 procent omhoog. Dit geldt voor iedereen die pensioen krijgt, opbouwt of heeft opgebouwd bij BPF Schoonmaak.

Waarom 4 procent?

Het liefst zouden we meer verhogen. Alles is namelijk duurder geworden. Maar we moeten voorzichtig zijn. Het is onzeker wat de economie gaat doen. Ook willen we de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel voor iedereen goed regelen.

Zit het straks tegen? Dan is het belangrijk om reserves te hebben. Zo hoeven we de pensioenen niet te verlagen. En gaan we met meer zekerheid de toekomst in.

De verhoging is voor iedereen

Bij de verhoging is rekening gehouden met jong en oud. Dus met iedereen die pensioen opbouwt, heeft opgebouwd, of al pensioen van ons krijgt. We vinden het belangrijk dat iedereen meer krijgt.

Bouwt u pensioen op bij BPF Schoonmaak?

Wij verhogen uw opgebouwde pensioen met 4 procent.
De pensioenpremie blijft in 2023 hetzelfde als in 2022: 21,4 procent.
Het opbouwpercentage stijgt van 1,121 procent naar 1,388 procent. Het partnerpensioen dat nog niet is ingegaan, gaat mee omhoog.

Krijgt u pensioen van BPF Schoonmaak?

Wij verhogen uw pensioen met 4 procent.
[Rond 19 januari 2023](#) staat uw verhoogde pensioen op uw rekening.
Eind januari krijgt u uw [betaalspecificatie](#). Hierop staat hoeveel pensioen u krijgt in 2023.

Heeft u vroeger pensioen opgebouwd bij BPF Schoonmaak?

Wij verhogen uw opgebouwde pensioen met 4 procent.

Hoe is de verhoging mogelijk gemaakt?

De dekkingsgraad was eigenlijk te laag om te verhogen. De werkgeversorganisatie en werknemersorganisaties van BPF Schoonmaak willen graag de opgebouwde pensioenen meenemen in het nieuwe pensioenstelsel. In het nieuwe pensioenstelsel kunnen pensioenen sneller verhogen. We mogen daarom nu toch bij een lagere dekkingsgraad de pensioenen verhogen.

Bekijk de hoogte van uw pensioen

Op [MijnPensioenschoonmaak](#) vindt u uw persoonlijke pensioenbedragen (inloggen met DigiD). De verhoging van uw pensioen verwerken wij eind december. Neem begin januari een kijkje, zodat u weet wat er voor u aan pensioen is geregeld. Zo komt u niet voor verrassingen te staan.

Heeft u nog vragen?

U belt ons voor meer informatie op 020 583 51 00. Bellen kan van maandag tot en met vrijdag. Van 8.30 tot 17.00 uur. We helpen u graag!

Bekijk hier ons [pensioenreglement en uitvoeringsreglement](#). U kunt deze ook [bij ons opvragen](#).

De verhoging heeft effect op de toekomst. Wat is dit effect?

BPF Schoonmaak houdt rekening met de belangen van alle deelnemers. Jong en oud. Als de pensioenen hoger worden, is dit voor iedereen positief. Maar het is niet voor iedereen gelijk.

Het verschil tussen jongeren en ouderen

Iemand die ouder is en langer werkt, heeft meer pensioen opgebouwd dan iemand die jong is. Oudere mensen hebben dus langer en dus vaak meer pensioen opgebouwd. Als het pensioen verhoogd wordt, hebben oudere mensen dus meer aan de verhoging. Jongere mensen werken nog niet zo lang. En hebben dus minder pensioen opgebouwd. Als het pensioen verhoogd wordt, is het effect minder groot. Omdat er minder geld in de pensioenpot zit.

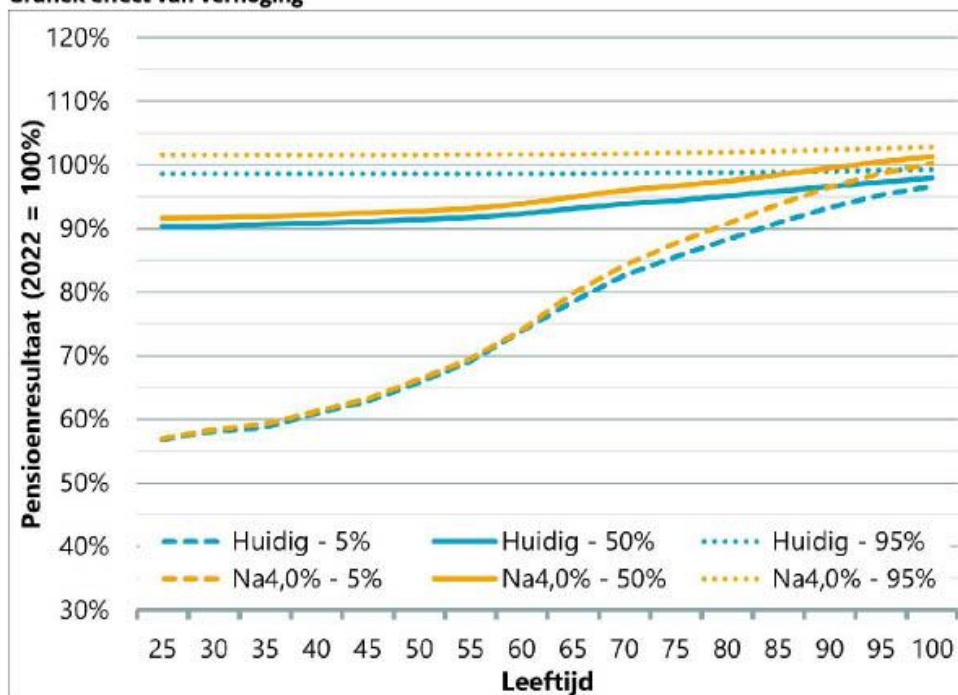
Effect op de dekkingsgraad

Als de pensioenen verhoogd worden, verlaagt dit de dekkingsgraad. Er is dan minder geld voor verhogingen in de toekomst.

In de afbeelding hieronder is te zien wat het effect is.

5% = slecht weer, 50% = verwachting, 95% = goed weer. Huidig = zonder 4% verhoging per 1-1-2023

Grafiek effect van verhoging

Deel dit artikel:

[Facebook](#)

[X](#)

[Linkedin](#)

[E-mail](#)

[WhatsApp](#)

Ga direct naar

[Uw pensioen](#)

[Plan uw pensioen](#)

De onderbouwing toeslag per 1 januari 2024 die aan deelnemers is gegeven op de website van het fonds is als volgt:

Werknemer

 Inloggen | **Menu**

... Verhoging

Verhoging

Elk jaar probeert Pensioenfonds Schoonmaak de pensioenen te verhogen. Wij willen zorgen dat uw pensioen omhoog gaat met de prijzen. Dit heet indexatie.

Financiële situatie

Indexatie is afhankelijk van onze financiële situatie. We moeten genoeg geld hebben om de pensioenen te verhogen. Nu en in de toekomst.

Indexatie per 1 januari 2024

We verhogen de (opgebouwde) pensioenen per 1 januari 2024 met 3 procent. De verhoging is voor iedereen die pensioen opbouwt, heeft opgebouwd, of al pensioen van ons krijgt. We kunnen de pensioenen verhogen omdat onze financiële situatie goed genoeg is.

De verhoging heeft effect op de toekomst. Wat is dit effect?

Pensioenfonds Schoonmaak houdt rekening met de belangen van alle deelnemers. Jong en oud. De verhoging nu geldt voor iedereen. We verhogen nu in plaats van in de toekomst. Voor sommigen is nu verhogen gunstiger dan later. Voor anderen andersom. Hieronder leest u meer over het verschil tussen jongeren en ouderen, en over het effect van de verhoging op de toekomst. Wilt u meer weten over de verhoging, lees dan dit [nieuwsbericht over de verhoging in 2024](#).

Het verschil tussen jongeren en ouderen

Iemand die ouder is en langer werkt, heeft meer pensioen opgebouwd dan iemand die jong is. Oudere mensen hebben dus langer en dus vaak meer pensioen opgebouwd. Als het pensioen verhoogd wordt, hebben oudere mensen dus meer aan de verhoging. Jongere mensen werken nog niet zo lang. En hebben dus minder pensioen opgebouwd. Als het pensioen verhoogd wordt, is het effect minder groot. Omdat er minder geld in de pensioenpot zit.

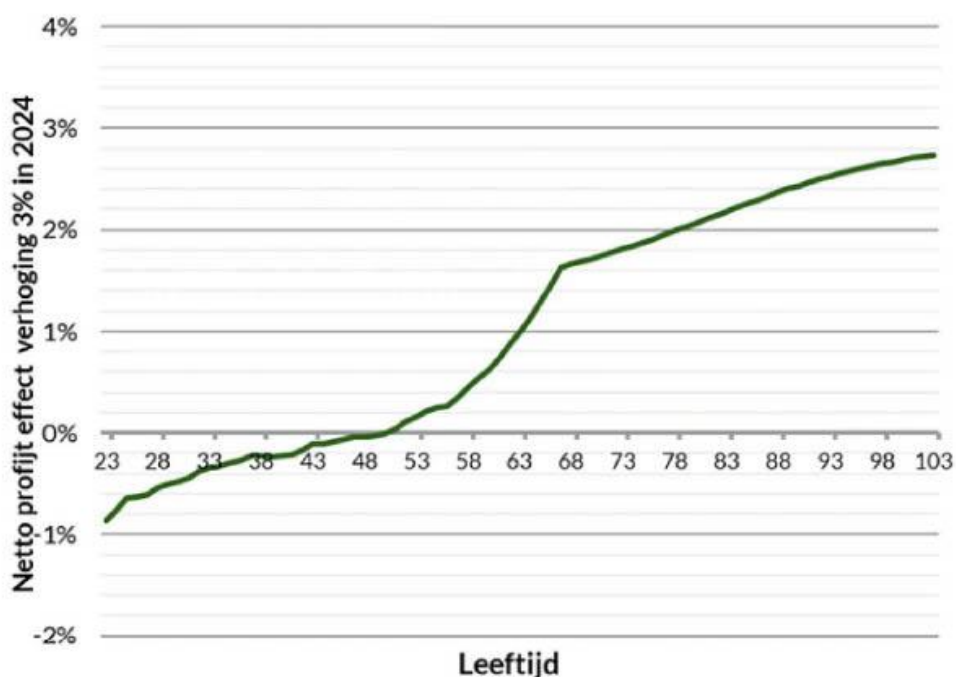
Effect op verhoging in de toekomst

Als de pensioenen verhoogd worden, verlaagt dit de dekkingsgraad. Er is dan minder geld voor verhogingen in de toekomst. In de afbeelding hieronder ziet u wat het effect is als we de gevolgen in de toekomst meenemen.

Voor iedereen van 47 jaar en ouder is de verhoging nu ook in de toekomst gunstig. Voor mensen jonger dan 47 jaar was het beter geweest om even te wachten met de verhoging. Het negatieve effect van de verhoging nu voor die groep is klein. Voor iemand van 30 jaar bijvoorbeeld -0,5%.

Het allergrootste deel van de deelnemers van Pensioenfonds Schoonmaak is ouder dan 47 jaar. Dus voor heel veel mensen is de verhoging nu gunstig. Voor een kleine groep is de verhoging ongunstig, maar dat effect is ook klein. Daarom vinden we dat we de verhoging nu kunnen geven.

Het bestuur van Pensioenfonds Schoonmaak heeft beoordeeld dat de verhoging evenwichtig is. Het bestuur heeft bij de afweging de effecten voor de verschillende leeftijdsgroepen meegewogen, en hier geen doorslaggevend argument in gezien om niet te verhogen.

Verhogen - en de nieuwe regels voor pensioen

De dekkingsgraad daalt als gevolg van de verhoging van de pensioenen. We verhogen nu, in plaats van in de toekomst. Voor ouderen is nu verhogen gunstiger dan later. Voor jongeren andersom. **Dat geldt ook voor als we overgaan naar de nieuwe regels voor pensioen.** Op dat moment krijgt iedereen vermogen toebedeeld. We houden er dan rekening mee dat verhogingen bij de oude regels in de toekomst plaats zouden vinden en dus niet in een keer op dat moment.

Ga direct naar

[Uw pensioen](#)

[Plan uw pensioen](#)

[Uw situatie verandert](#)

[Over ons](#)

6. Transitieplan

6.a. Besluitvormingsproces transitieplan

De cao-partijen in de Schoonmaak- en Glazenwassersbranche en het bestuur van Pensioenfonds Schoonmaak organiseren het gezamenlijk overleg in de zogenoemde Pensioentafel. Normaal waren deze overleggen jaarlijks. Als gevolg van de invoering van de Wtp zijn deze overleggen veel vaker georganiseerd. Zij zijn in februari 2021 begonnen met de beeldvorming over het nieuwe pensioenstelsel, waarvan de concept wetgeving in 2021 werd verwacht. In meerdere kennissessie hebben cao-partijen en het bestuur onder leiding van het adviesbureau Bell PCA inzicht gekregen in de concept wetgeving, de wijzigingen en keuzes, waar partijen en het fonds voor staan, en de routekaart naar een nieuwe pensioenregeling. In het voorjaar van 2021 heeft het fonds een risicopreferentie-onderzoek gehouden onder zijn deelnemers en in het najaar 2021 is op grond van de resultaten na overleg met de Pensioentafel een concept risicohouding vastgesteld. In 2022 hebben cao-partijen aan de Pensioentafel in meerdere sessies de inhoud van het Transitieplan voorbereid. In 2023 hebben cao-partijen in meerdere bijeenkomsten de inhoud van het Transitieplan besproken, aan de achterban voorgelegd en 27 november 2023 vastgesteld. In 2024 zijn als gevolg van de plausibiliteitstoets en nadere regelgeving wijzigingen in het Transitieplan doorgevoerd en is een nieuwe versie op 19 september 2024 vastgesteld. Die in november 2024 op grond van voortschrijdend in zicht nog werd voorzien van nieuwe bandbreedtes. Zie ook pagina 82. Gedurende het gehele proces is er op constructieve wijze samengewerkt.

6.b. Wijze van vaststelling evenwichtigheid transitieplan

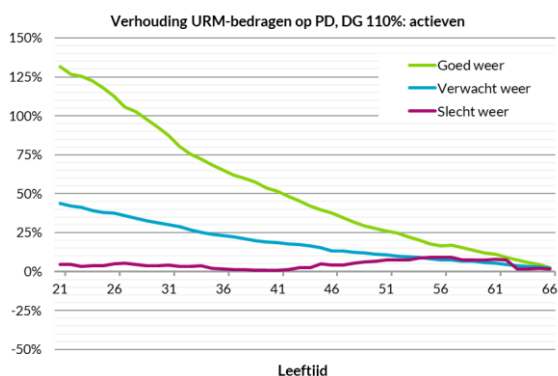
De transitie op basis van het transitieplan is naar het oordeel van het bestuur evenwichtig. Bij de beoordeling van de evenwichtigheid van het transitieplan heeft het bestuur gekeken naar de volgende doelgroepen:

- actieve deelnemers;
- gewezen deelnemers; en
- pensioengerechtigden.

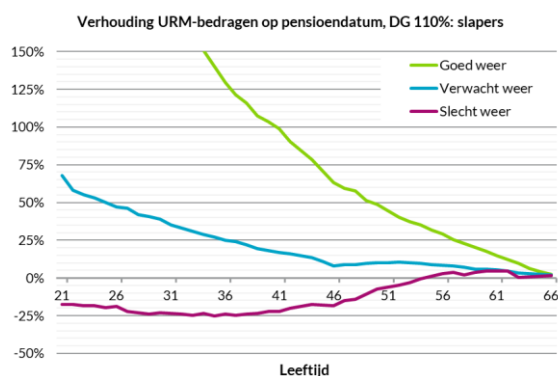
Bij de beoordeling hebben zowel onze sociale partners als het bestuur gebruik gemaakt van zowel kwalitatieve uitgangspunten en kwantitatieve maatstaven en vooraf vastgestelde bandbreedtes. Op basis van de gebruikte uitgangspunten blijven de uitkomsten van alle maatstaven binnen de bandbreedtes. De maatstaven zijn pensioenverwachtingen, netto profijt en de kans op verlagingen. Hierna worden de resultaten van het basisscenario samengevat. Dit betreft het scenario waarbij de dekkingsgraad op transitiedatum 110% is.

Pensioenverwachtingen

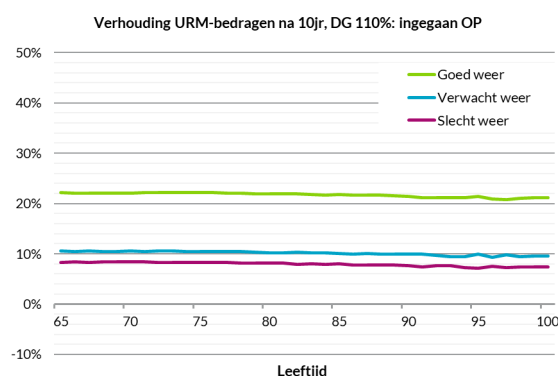
In onderstaande grafieken is de toename (of afname) van de pensioenverwachtingen weergegeven voor de actieve deelnemers, de gewezen deelnemers en de gepensioneerden. Voor de niet-gepensioneerden betreft het de verwachte pensioenen op de pensioendatum en voor gepensioneerden de verwachte pensioenen na 10 jaar. De pensioenverwachtingen worden getoond voor verwacht weer, goed weer en slecht weer.

Figuur 6.1: URM bedragen actieven

Figuur 6.2: URM bedragen gewezen deelnemers

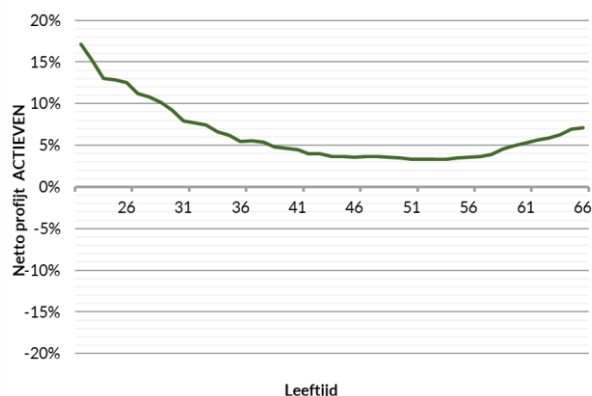

Figuur 6.3: URM bedragen gepensioneerden

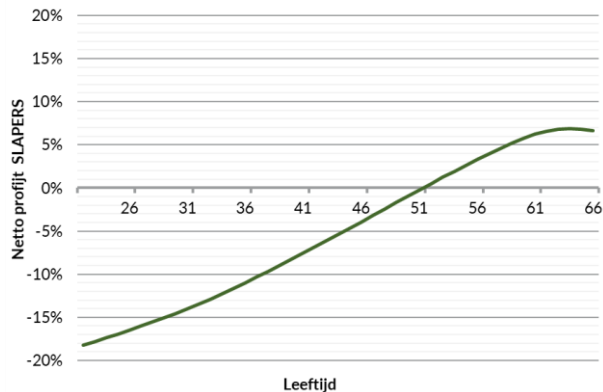
In de figuren is te zien dat naar verwachting alle leeftijden en alle groepen erop vooruitgaan. Dat is ook het geval bij slecht weer voor alle actieven en gepensioneerden. Voor gewezen deelnemers resulteert bij slecht weer tot 25% lagere pensioenen. Dit wordt acceptabel gevonden, omdat hier hogere pensioenen bij goed weer tegenover staan. De resultaten vallen binnen de door sociale partners en bestuur geformuleerde bandbreedtes.

Netto profijt

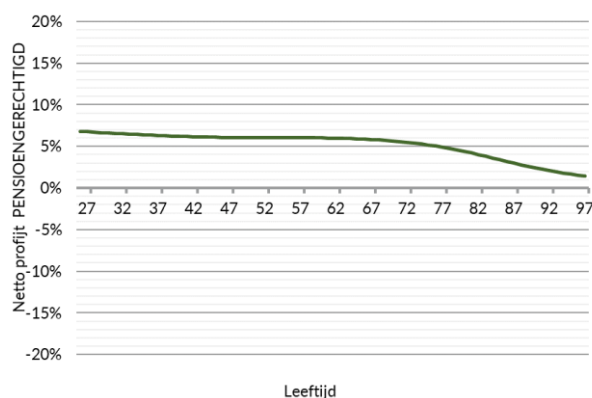
In de volgende grafieken worden de netto profijt effecten getoond voor de actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Figuur 6.4: Netto profijt actieven

Figuur 6.5: Netto profijt gewezen deelnemers

Figuur 6.6: Netto profijt gepensioneerden

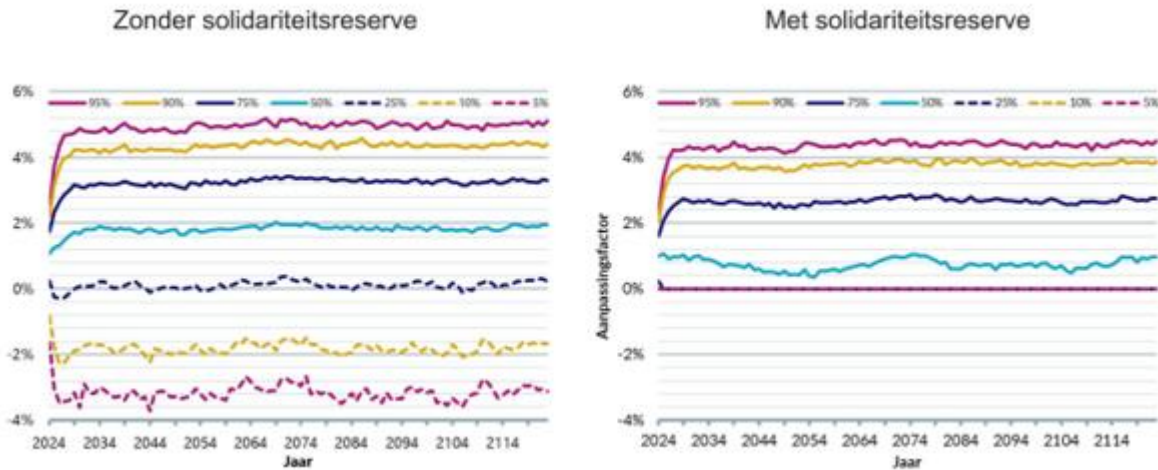
Voor de actieve deelnemers en de pensioengerechtigden geldt dat het netto profijt effect positief is. Dit betekent dat de waarde van de nieuwe pensioenregeling voor deze groepen deelnemers hoger is dan de waarde van de huidige pensioenregeling, ongeacht de leeftijd. De oudste pensioengerechtigden profiteren minder van de transitie door de beperkte horizon. Dit betreft een hele kleine groep deelnemers.

Voor gewezen deelnemers tot leeftijd 51 jaar is het netto profijt effect negatief. Verwacht wordt dat een groot deel van deze groep deelnemers nu elders pensioen opbouwt, en dat zij samen met die toekomstige opbouw een vergelijkbaar netto profijt effect hebben als de actieven bij Pensioenfonds Schoonmaak. Bovendien geven de netto profijt berekeningen een enigszins vertekend beeld voor gewezen deelnemers, omdat verondersteld wordt dat deze pensioenen in de huidige pensioenregeling ná pensioendatum regelmatig verhoogd worden. In werkelijkheid wordt verreweg het grootste deel van deze pensioenen afgekocht, zonder rekening te houden met deze toekomstige indexaties. De waarde van de huidige pensioenregeling wordt daardoor te hoog ingeschat, waardoor het netto profijt effect negatief wordt. Daarnaast geldt dat in de berekeningen verondersteld wordt dat de premie altijd gelijk blijft op het huidige niveau, ook bij hoge rentes. In de netto profijt berekeningen leidt dit tot een forse subsidie van actieven naar niet-actieven, doordat de indexaties voor een groot deel gefinancierd worden door premies.

De netto profijt effecten vallen binnen de gestelde bandbreedtes, waarmee de resultaten evenwichtig worden gevonden.

Kans op verlagingen

Onderstaande figuren tonen de verwachte verhogingen en verlagingen in de nieuwe pensioenregeling. De linkerfiguur betreft de verhogingen en verlagingen als er geen solidariteitsreserve zou zijn, en de rechterfiguur geeft het inzicht bij het gekozen pensioenbeleid.

Figuur 6.7: Kans op verhogingen en verlagingen met en zonder solidariteitsreserve

In de linkerfiguur is te zien dat het 25%-percentiel (donkerblauwe onderbroken lijn) rond de nullijn ligt. Dit betekent dat zonder solidariteitsreserve in 75% van de scenario's een verhoging gegeven kan worden, maar dat met ongeveer 25% kans de pensioen jaar-op-jaar verlaagd moeten worden. In de rechterfiguur liggen het 25%-, 10%- en 5%-percentiel alle op de nullijn. Dit betekent dat met 25% kans de pensioenen niet verhoogd kunnen worden, maar dat de kans op verlagingen ook lager is dan 5%. De doelstelling van het bestuur en sociale partners is om de kans op verlagingen lager dan 5% te houden, zodat bij slecht weer naar verwachting geen verlagingen nodig zijn. Aan deze doelstelling wordt voldaan, waarmee de transitie ook op dit aspect evenwichtig wordt gevonden.

Plausibiliteit van resultaten

Alle berekeningen in het transitieplan van sociale partners en de diverse documenten van het pensioenfonds zijn uitgevoerd door de adviserend actuaris. De resultaten van de transitie-effecten zijn op plausibiliteit getoetst door de Sleutelfunctiehouder Actuarieel. Hiertoe heeft de sleutelfunctiehouder met eigen tooling de pensioenverwachtingen, netto profijt effecten en de ontwikkeling van de solidariteitsreserve vastgesteld, op basis van dezelfde uitgangspunten. De sleutelfunctiehouder heeft geconstateerd dat de resultaten overeenkomstig zijn en dat de absolute en relatieve verschillen beperkt zijn. De verschillen die ontstonden konden verklaard worden. Op basis van de controleberekeningen heeft de Sleutelfunctiehouder Actuarieel geconstateerd dat de berekeningen plausibel en toepasbaar zijn bij de besluitvorming en de inrichting van de nieuwe pensioenregeling onder Wtp.

6.c. Wijze van vaststelling uitvoerbaarheid transitieplan

De transitie op basis van het transitieplan is naar het oordeel van het bestuur uitvoerbaar. Met het oog op een beheerste en integere bedrijfsvoering zijn in het besluitvormingsproces zoveel mogelijk waarborgen vooraf ingebouwd. Onze sociale partners hebben in hun transitieplan rekening gehouden met de adviezen van Pensioenfonds Schoonmaak rondom uitvoerbaarheid, uitlegbaarheid en beperking van complexiteit. Het bestuur heeft de adviezen, die zijn voorbereid door APG, steeds voorafgaand aan de advisering aan onze sociale partners beoordeeld en eventuele aandachtspunten meegegeven.

Onze sociale partners hebben in het transitieplan geconcludeerd dat de basisdienstverlening goed aansluit op de modulaire regeling die APG aanbiedt maar dat daarvoor een grote aanpassing van de pensioenadministratie nodig is. Het fonds kan op onderdelen gebruik maken van aanvullende dienstverlening door APG. Ter completering: In paragraaf 4a is het doorlopen governance proces van het invaarbepsluit en vaststelling van de uitvoerbaarheid toegelicht.

6.d. Toets op conformiteit transitieplan

Wij hebben het transitieplan getoetst aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Naar ons oordeel voldoet de transitie op basis van het transitieplan daaraan.

6.e. Toelichting op afwijking transitieplan

Wij kunnen ons vinden in de afspraken die sociale partners hebben gemaakt in het transitieplan en we zullen dit ook bevestigen door middel van de zogenaamde opdrachtbevestiging. Tussen ons en sociale partners heeft na het publiceren van het transitieplan overleg plaatsgevonden over de opvolging van het transitieplan. De maatstaven en bandbreedtes in het document evenwichtige belangenafweging (bijlage 2a) van Pensioenfonds Schoonmaak zijn gelijk aan de gewijzigde maatstaven en bandbreedtes in het transitieplan.

6.f. Financiële grenzen voorwaardelijk aan transitieplan

In het transitieplan zijn berekeningsresultaten opgenomen bij een laagste dekkinggraad van 95% en een hoogste dekkinggraad van 125%. Ook zijn bandbreedtes opgenomen voor maatstaven van evenwichtigheid en een pensioendoelstelling.

Het bestuur is van mening, in lijn met sociale partners, dat bij dekkinggraden tussen 95% en 125% geen nadere besluitvorming nodig is. Bij deze dekkinggraden wordt in voldoende mate voldaan aan de transitiedoelstellingen, en is geen nadere besluitvorming nodig over het al dan niet transiteren naar de nieuwe pensioenregeling. Wel geldt dat het pensioenfonds bij lagere dekkinggraden ($DG < 106\%$) in overleg zal treden met sociale partners om te bezien of er mogelijkheden zijn om de benodigde compensatie ter reparatie van de afschaffing van de doorsneepremiesystematiek te financieren vanuit de premie.

Als de dekkinggraad op transitiedatum buiten deze bandbreedtes valt, zal het bestuur van Pensioenfonds Schoonmaak onderzoeken of de transitie desondanks voldoende evenwichtig doorgang kan vinden. Dit zal in overleg met sociale partners gebeuren. Zie ook het volgende onderdeel 6.g.

6.g. Afspraken bij overschrijding financiële grenzen transitieplan

Voor de situaties waarin de afgesproken doelstellingen, maatstaven, bandbreedtes en voorrangregels niet zonder meer nagekomen kunnen worden, moeten pensioenfondsen en sociale partners vooraf al een concreet en haalbaar plan maken om te borgen dat de vastgestelde invaardatum wordt gehaald. Sociale partners en pensioenfondsen kunnen voor die uitzonderlijke situaties inhoudelijke afspraken, maar kunnen ook procedurele afspraken maken om als de tijd dat toelaat eventueel tot nadere besluitvorming te komen.

Het fonds heeft met sociale partners voor uitzonderlijke situaties procedurele afspraken gemaakt. De afspraak is dat als onverhoopt buiten de bandbreedtes van evenwichtigheid wordt getreden het fondsbestuur in overleg gaat met sociale partners en vaststelt of de overschrijding op basis van die uitzonderlijke situatie toch als evenwichtig kan worden beoordeeld of dat er een wijziging van besluiten nodig is.

Bijlagen

Bijlage 1: Transitieplan

Bijlage 2a: Onderbouwing evenwichtige belangenafweging Wtp

Bijlage 2b: Kwalitatieve beoordeling evenwichtigheid en toetsing missie, visie en strategie